

3856

19. 7

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VICTORIEN SARDOU

ΠΑΤΡΙΣ!

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ ΕΠΤΑ

Authorized licensed use limited to: 172.21.0.5

Downloaded from Psifiko Apothetirio Dimosias Istorikis Vivlio

Reservations apply.

Μετάφραση: Γ. Καλλιόπουλος

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ἐκδομένη ἐπιμελεία

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΔΑΣΚΑΡΗ

VICTORIEN SARDOU

Βιβλ. εἰσαγωγῆς

ἀριθ. 3856

ΠΑΤΡΙΣ!

ΔΡΑΜΑ

Εἰς πράξεις πέντε καὶ εἰκόνας ἑπτὰ

Μετάφρασις ἸΩΑΝ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ

1903

34

ΤΥΠΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ἡ «Πατρίς» εἶναι τὸ ἔργον, ὅπερ κατέταξε τὸν Σαρδοῦ μεταξύ τῶν πρώτων τῆς συγχρόνου Γαλλίας δραματογράφων. Διδαχθεῖσα τὸ πρῶτον, μετὰ γενικῶς ὁμολογηθείσης ἐπιτυχίας, τὴν 18 Μαρτίου 1869 ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Παρισίοις θεάτρου Πόρτ-Σαιν-Μαρτέν, ἔκαμε ταχέως τὸν γύρον ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου, μεθ' ὃ ἐπανῆλθεν ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου, μετὰ τριάκοντα δύο ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης παραστάσεώς της, εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς ἐν τῇ Γαλλικῇ Κωμῳδίᾳ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς ὁποίας ἐδιδάχθη μετὰ σκηνικοῦ διακόσμου μυθώδους πολυτελείας τὴν 11 Μαρτίου 1901.

Πῶς συνέλαβε τὴν ιδέαν τῆς «Πατρίδος», διηγεῖται ὁ ἴδιος ὁ Σαρδοῦ ὡς ἑξῆς :

«Ἐτοιμαζόμεν κάποτε νὰ ἐξέλθω τῆς οἰκίας μου, ὅταν ἔξαφνα μοῦ ἐξεφύτρωσεν εἰς τὸ κεφάλι μία ιδέα ὑπὸ τὴν ἐξῆς μορφήν: Ἄνθρωπός τις ἀπουσιάζει τῆς οἰκίας του καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὴν ἐπομένην κατηγορεῖται δι' ἐγκληματικὴν τινα πράξιν, ἐν τούτοις κατορθώνει ν' ἀποδείξῃ τὸ ἄλλοθι, καθόσον πολλὰ πρόσωπα βεβαιώσιν ὅτι κατὰ τὴν νύκτα τοῦ ἐγκλήματος τὸν εἶδον ἐν τῇ οἰκίᾳ του... Ποῖος λοιπὸν τὸν ἀντεκατέστησεν εἰς τὸ σπῆτι του, ἐνῶ αὐτὸς ἦτο βέβαιος ὅτι ἀπουσίασεν ἐξ αὐτοῦ;»

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἡ ιδέα αὕτη ἐβασάνισε τὸν Γάλλον δραματογράφον, ὅστις ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ εἰς συγγραφήν δράματος, καταστρώσας ἐπὶ τούτῳ τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «Ἄνθρωπός τις συνωμοτεῖ καὶ συλλαμβάνεται. Τὸ ἄλλοθι ἀποδεικνύεται, καθόσον γείτονες καὶ φίλοι τὸν εἶδον καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς συνωμοσίας σπῆτι του. Ἀπολύεται. Ἄρα τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς ἐραστῆς ἦτο μετὰ τῆς συζύγου του. Τίς ὁ ἐραστῆς; Ἐὰν βεβαιώσῃ τὰ λεγόμενα, δέχεται τὴν ἀτιμίαν του· ἐὰν τὰ διαψεύσῃ, τὴν ἀποκαλύπτει. Βάσανος. Ὁ ἐραστῆς εἶναι ἐκ τῶν συνωμοστῶν.»

Ἐκ τῆς μικρᾶς αὐτῆς σημειώσεως ἐξῆλθεν ἡ «Πατρίς», ἡ ὁποία εὐθὺς κατόπιν μετεφράσθη εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας. Παρ' ἡμῖν εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εὕρῃ ἐρμηνευτὴν τὸν κ. Ἰωάν. Καμπούρογλου, τοῦ ὁποίου ἡ μετάφρασις εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν ἐλαμβάνετο ὡς ὑπόδειγμα τοῦ εἶδους.

Ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ἡ «Πατρίς» ἐδόθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις τὸν Ἰούνιον τοῦ 1834. Κατὰ τὴν πρώτην διδασκαλίαν τὸν Κόμητα Ρυζῶν ὑπεκρίθη ὁ κ. Ν. Καρδοβίλης, τὸν Βανδερνὸτ ὁ κ. Δ. Ταβουλάρης, τὸν δοῦκα τῆς Ἑλλάδος ὁ κ. Γ. Τσίντος, τὸν Λατρεμουίλ ὁ κ. Δ. Κετοπούλης καὶ τὸν Ἰωάνν ὁ κ. Σ. Ταβουλάρης. Τὴν Δόνια Δολορέξ ἡ κ. Σοφία Ταβουλάρη καὶ τὴν Δόνια Ραφαέλλαν ἡ μακαρίτις Ἰωάννα Νικηφόρου.

Ν. Ι. ΔΑΣΚΑΡΗΣ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

Ὁ κόμης Ρυζώρ.

Κάρολος Βανδερνότ.

Ὁ δούξ τῆς Ἀλβας.

Λατρεμουϊλ.

Νουαρκάρυ, μέγας Δικαστής.

Βαργᾶς, γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου.

Δελριώ, σύμβουλος.

Ἰωνᾶς, κωδωνοκρούστης τῆς πόλεως.

Ἀλβέρτης, ἰατρός.

Ριγκών.

Μιγγέλ.

Ἰπασπιστὴς Σημαιοφόρος

Ναβάρρας

Γαλένας

Βάκκερξερ

Κορνελῆς

Τρουάρας, δήμιος.

Γόβερδρετ.

Ἰερεὺς, εὐαγγελικός.

Ζυθοπώλης.

Οἰνοπώλης.

Κῆρυξ.

Δομίγγος.

Περέζ, κουρεύς.

Κορταδίλιας, βωθὸν πρόσωπον.

Δόνια Δολορέζ.

Δόνια Ραφαέλλα.

Σάρρα Μάττιδον.

Γερτρούδη.

Γυνὴ ἐκ τοῦ λαοῦ.

Ζυθοπώλης.

Ἰωδίας Κόψτοκ.

Παίδιον.

Ἀξιωματικοί, στρατιῶται, λαὸς κ.τ.λ.

Ἡ σκηνὴ ἐν Βρυξέλλαις τῷ 1568.

ΠΑΤΡΙΣ!

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΙΚΩΝ ΠΡΩΤΗ

Ἡ ἀγορὰ (τὰ παλαιὰ Κροσωλεῖα) ἐν Βρυξέλλαις. — Στύλοι χονδροὶ καὶ ἄλλοι ὀριζοντίως φέροντες τὰς τιδηρὰς ἀρπάγας (τσεγκέλια). Ἡ ἀγορὰ αὐτὴ, ἐγκαταλειφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐμπόρων, κατελήθη ὑπὸ τῶν ἰσπανῶν στρατιωτῶν, καὶ χρησιμεύει αὐτοῖς ὡς στρατόπεδον. Εἰς τὸ βάθος φαίνεται ὁδὸς καὶ στέγαι γιονοσκεπεῖς. Τρεῖς μεγάλαι πυσαὶ καίουσιν ὑπὸ τὰς στοάς, μία δεξιᾷ, μία εἰς τὸ βάθος, καὶ μία ἀριστερᾷ παρὰ τῆ εἰσόδῳ. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπὸ τῶν στύλων κρεμασμένα θώρακες, ἰσπανικαὶ σημαῖαι, ὅπλα. Ὁμίλος ἀξιωματικῶν περὶ τὴν πυρὰν ἀριστερᾷ καὶ στρατιῶται περὶ τὰς δύο ἄλλας ἐξηπλωμένοι ἐπὶ ψιᾶθων ἢ ἀγύρων ἢ ἐπὶ ἀλλίων ταπήτων, παίζοντες τοὺς κύβους, καθαρίζοντες τὰ ὅπλα τῶν ἢ πίνοντες, ἢ μαγειρεύοντες. Παιδιὰ τῶν στρατιωτῶν. Ζυθοπώλιδες περιέρχονται καὶ προσφέρουσι ζῦθον εἰς τοὺς στρατιώτας ἀπὸ ὀμίλου εἰς ὄμιλον. Εἰς διάφορα μέρη ἐπιπλα τεθραυσμένα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα οἰκιακῆς οἰκονομίας, σκευὴ κ.τ.λ. προσερχόμενα ἐκ λεηλατήσεως. Ἀμάξιον ἀριστερᾷ πλήρες ἐνδυμάτων, ἀγγείων κ. λ. Ἐν γένει ἀταξία πόλεως καταληφθείσης στρατιωτικῶς. Περιπολῖαι πηγαίνουν, ἔρχονται. Κρότοι τυμπάνων καὶ πυροβολισμοὶ μακρὰν. Τράπεζαι, ἐδώλια, βαρέλια κ.τ. λ.

ΣΚΗΝΗ Α.

**Ριγκῶν, Ναβάρρας, Μιγγέλ, Σημαιοφόρος,
Στρατιῶται** ταντὸς εἶδους, **παιδιά, Ζυθοπώλιδες.**

(Λίρομένης τῆς αὐλαίας, ἀκούεται ἰπὸ τῆς ὁδοῦ σφοδρὰ τυμπανοκρουσία).

ΡΙΓΚΩΝ. (Παῖζων κύβους ἀριστερᾷ μετὰ τοῦ Μιγγέλ καὶ τοῦ Ναβάρρα). Τί συμβαίνει;

ΜΙΓΓΕΛ. — (Βλέπων πρὸς τὸ βάθος). Τίποτε· μᾶς κούβαλοῦν ζι' ἄλλο κοπάδι αἰχμαλώτων.

[533]

ΡΙΓΚΩΝ.—“Α, ἔς τὸ διάβολο! Εἴκοσι τέτοια κοπάδια μ' αὐτὸ μὰς ἦλθαν ἀπὸ τὸ πρῶν εἰς τὰς Βρυξέλλας. Τί τοὺς φέρουν ἐδῶ; Δὲν τοὺς πηγαίνουν ἔς τὸ μοναστήρι;

ΜΙΓΓΕΛ.— Λοχαγέ μου, καὶ ἡ ἀγορά, καὶ τὸ νοσοκομεῖον, καὶ τὸ μεγάλο παλάτι τοῦ Ἐγμὸν, ὅλα παραγέμισαν.

ΡΙΓΚΩΝ.— Γέμισε καὶ τὸ σφαγεῖον!.. Ποῦ νὰ τοὺς χῶσω τώρα αὐτούς;

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ.— Μὰ τὴν πίστι μου, λοχαγέ Ριγκῶν, ἐγὼ λέγω εἶν' ἐκεῖ ἓνα ἀγούρι, κοντὰ ἔς τὴν πρώτη μάνδρα τῶν χοίρων. Κάθησ' τοὺς ἐκεῖ μέσα.. θέλουν καὶ καλλίτερα;

ΡΙΓΚΩΝ.— (Ἐγειρόμενος). Ἄς πάγω νὰ ἰδῶ. Ἐ, σεις! βάλτε ξύλα ἔς τὴ φωτιά ἐδῶ... Ἐ!..

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ.— (Ἐγγὺς τῆς πυρᾶς). Ἀμέσως, λοχαγέ!

ΡΙΓΚΩΝ.— (Ἐξερχόμενος ἀριστερόθεν). Σκυλότοπος!.. ψόφρα ἔς τὸ κρῦο!

(Στρατιῶται σπάνουν ἓνα βαρέλι καὶ ρίπτουν ξύλα εἰς τὸ πῦρ. Πυροβολισμοὶ μακρόθεν. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐξακολουθοῦσι τὸ παίγνιδίον των. Ὁ Κορταδίλλιας ἔρχεται ἐκ τοῦ βάθους φέρων κλεμμένας χήνας, τὰς ὁποίας θέλει νὰ ψήσῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς πλατείας πυρᾶν. Μαλώνουν, φωνάζουν).

ΝΑΒΑΡΡΑΣ.— Σιωπή, μωρ' ἐκεῖ κάτω, ζαγάρια τοῦ διαβόλου!

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ.— Ἴναί μεθυμένοι! (Ὁ Κορταδίλλιας κατέρχεται δεξιᾷ καὶ τοποθετεῖται ὑπὸ τὴν σιτᾶν παρὰ τὴν ἄλλην πυρᾶν).

ΜΙΓΓΕΛ.— Ἄς τοὺς νὰ γαθοῦν! Ἀποκρηαὶς εἶναι τώρα.

ΝΑΒΑΡΡΑΣ.— Μωρὲ ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ἀποκρηᾶς. καὶ νὰ καθήμεθα ἰδῶ καὶ νὰ παγώνουμε γι' αὐτούς τοὺς βρωμοφλαμανδοὺς!

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ.— Δὲν πίνουμε καὶ λίγο; (Πρὸς ζυθοπώλιδα). Ἐλα ἰδῶ, κορίτσι!

ΖΥΘΟΠΩΛΙΣ.— (Δεξιόθεν). Θέτε νὰ πιῆτε, καπετάνιοι μου;

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ. — Μάλιστα, χρυσή μου κοπελιοῦδα. (Προσφέρει αὐτοῖς ζῦθον).

ΡΙΓΚΩΝ. — (Ἐπιορχόμενος). Μὰ τὸ θεό, ἐγὼ πιά τᾶχασα! Μὰς φέρουν τώρα πάλι ἓνα ὀλόκληρο χωριό.

ΖΥΘΟΠΩΛΙΣ. — Καπετάνιο μου, μιὰ μπίρα;

ΡΙΓΚΩΝ. — Μπᾶ! ἐσύ 'σαι, Καρμελίτα! (Πρὸς στρατιώτην). Ἐλα βρέ σύ, δώσέ με τὸ σπαθί μου. (Βλέπων χρουστὴν ἄλλοσον εἰς τὸν λαμὸν τῆς ζυθοπωλίδος). Βρέ με γειά! καὶ ποιὸς σοῦ τὴ χάρισε, μικροῦλά μου, τὴν ἀλυσίδ' αὐτή;

ΖΥΘΟΠΩΛΙΣ. — Μὲ τὴν ἔδωκε ὁ Πατσέκος!

ΡΙΓΚΩΝ. — (Ζωννύμενος τὸ ξίφος του). Πάλι τὰ κατὰφρες!

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ. — Λοχαγέ, νά, κι' ἄλλους καμμιά δεκαριὰ μὰς φέρουν.

ΡΙΓΚΩΝ. — Κι' ἄλλους ἀκόμη!... Κατὰ διαβόλου τὸ λοιπόν.

ΜΙΓΓΕΛ. — Νὰ τοὺς βάλουμ' ἐδῶ κάτω ἀπὸ τῆς κολόνας.

ΡΙΓΚΩΝ. — Κάμετ' ὅ,τι θέλετε!.. Ἐγὼ παραιτοῦμαι. (Ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βάνους).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Οἱ ἀνωτέρω, Ρυζῶρ, Λαιτρεμουῖλ.

ΜΙΓΓΕΛ. — (Πρὸς τὸν λοχαγόν). Ὠρᾶ καλή!.. (Πρὸς τοὺς στρατιώτας). Φέрте τοὺς αἰχμαλώτους! (Ὁ Λαιτρεμουῖλ καὶ ὁ Ρυζῶρ εἰσάγονται ἐκ τοῦ βάνους δεξιόθεν ὑπὸ συνοδείαν στρατιωτῶν).

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ. — (Ὁδηγῶν τὴν συνοδείαν πρὸς τὸν Λαιτρεμουῖλ). Ὅμπρὸς τὸ λοιπόν ἐσύ! Πάρ' τὰ πόδια σου!

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪΛ. — (Στρατιῶν καὶ ἡσυχως). Ἀγάλια ἀγάλια, παρακαλῶ... Μοῦ ἐπῆραν τὸ ξίφος μου... ἀλλὰ μοῦ μένει τὸ μπαστοῦνι, καὶ σὲ εἰδοποιῶ, παλληκάρι μου, νὰ μὴ με ξαναγγίσης ἔτσι, γιατί σοῦ σπάνω τὰ πλευρά.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ. — (Ἐγείρων τὸ ξίφος). Τί λές, βρέ;

[535]

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — (Ἐφοπλίζων αὐτὸν δι' ἐνὸς κυπήματος τῆς ράβδου καὶ ραβδίζων τοὺς ὄμους του). Μάθε τὸ λοιπόν, παλῆθροπε! (Ἐὸ ἀξιοματικὸς ὁρμῆ λάλιν, ἀρπάζει τὸ ξίφος του καὶ θέλει νὰ ριφθῆ κατ' αὐτοῦ ἀλλ' ὁ Ναβάρρας καὶ ὁ Μιγγέλ ἐπεμβαίνουν).

ΜΙΓΓΕΛ. — (Πρὸς τὸν Λαιτρεμουίλ). Σὲ τρώει, βλέπω, τὸ κεφάλι σου, ἐσένα...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Μὲ συγχωρεῖτε, εἰσθε...

ΜΙΓΓΕΛ. — Ἀνθυπολοχαγός...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρκήσιος Λαιτρεμουίλ πιστὸς ὑπῆκοος καὶ φίλος τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Καρόλου, βασιλέως τῆς Γαλλίας· καὶ ὅσω καὶ ἂν ἦμ' αἰχμάλωτος, δὲν ἐπιτρέπω εἰς ἓνα βάνουσον νὰ μ' ἐγγίση ἐμέ!... Τώρα ὅπου σὰς εἶπ' αὐτὰ... πρὸς ὁδηγίαν σας... ποῦ ἔμπορεῖ κάνεις νὰ καθήσῃ ἐδῶ, παρακαλῶ;...

ΜΙΓΓΕΛ. — (Ἐὐγενέστατα). Κύριε μαρκήσιε, διαφέρει τώρα... Ὅριστε καθίσματα ἐκεῖ...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Εἶναι καθαρὰ τοῦλάχιστον αὐτὰ τὰ καθίσματα; (Πρὸς τὸν Ρυζῶρ λαβόντα κάθισμα ὅπως καθίσῃ).

*Α! κύριε, μὲ συγχωρεῖτε.

ΡΥΖΩΡ. — (Χαιρείζων καὶ προτείνων τῷ Λαιτρεμουίλ νὰ καθίσῃ πρῶτος αὐτός). Σὰς παρακαλῶ!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — (Ἐπίσης). Ἀδύνατον!

ΡΥΖΩΡ. — Εἰσθε Γάλλος, κύριε, ἐγὼ δὲ εἶμαι κάτοικος τῆς πόλεως αὐτῆς ὥστε, σὰς φιλοξενῶ, βλέπετε. Καθήσατε.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — ὦ, Κύριε! Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι εἰσθε εὐγενής.

ΡΥΖΩΡ. — Ὁ κόμης Ρυζῶρ, Κύριε, εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Εἶμαι ὁ μαρκήσιος Λαιτρεμουίλ, ὄλως ὑμέτερος, κύριε! Ἀφοῦ λοιπόν, κύριε κόμῃ, εἰσθε ἐκ τῆς πόλεως ἐδῶ, εὐαρεστεῖσθε, παρακαλῶ, νὰ μοῦ εἰπῆτε ποῦ εὐρισκόμεθα;

ΡΥΖΩΡ. — Κύριε μαρκήσιε, εἴμεθα εἰς τὰ παλαιὰ Κρεσπω-

λεία καὶ σφαγεία, μεταβληθέντα ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν εἰς στρατόπεδον, ὡς βλέπετε...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Καὶ τί στρατόπεδον !

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ τί στρατιῶται !... Τὰ ἐκβράσματα τῶν λαῶν !.. Ναπολιτανοί, Λομβαρδοί, Ἑλβετοί, Πορτογάλλοι ! τυχοδιώκται ὅλοι, λησταί, ἄνθρωποι τῶν δεσμοτηρίων καὶ τῆς ἀγχόνης, συναχθέντες μὲ τὰ αἰσχρὰ γυναῖκα καὶ τὰ νόθα των ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτήν, ἥτις τοὺς ὑπόσγεται τὴν ἀτιμωρησίαν τοῦ ἐγγλήματος !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Μὲ συγχωρεῖτε, ἂν σὰς ἐτάραξα μὲ τὴν ἐρώτησίν μου... Ἀλλὰ βλέπετε πρώτην φορὰν εὐρέτην εἰς τὰς Βρυξέλλας.

ΡΥΖΩΡ. — Τί ἄμαρτία, κύριε μαρκήσιε !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Μὴν ἐρωτᾶτε, πῶς ἔτυχε νὰ συλληφθῶ αἰχμάλωτος.

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ τῶρα ;

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Εὐτυχῶς ὁ δοῦξ τῆς Ἀλβας ἐπροτίμησε νὰ μού ζητήσῃ λύτρα ἑκατὸν χιλιάδας γαλλικῶν κοῦδων...

ΡΥΖΩΡ. — Ὡστε εἴσθε τοῦλάχιστον ἀσφαλῆς ;

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Ἐγραψα εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ τὰ στείλῃ. Θὰ χάσω δώδεκα ἀμάξας ἐκ τῶν τεσσαράκοντα τὰς ὁποίας ἔχω, καὶ δύο-τρὶα κτήματά μου, ἀλλ' ὡς ἐδῶ περιορίζεται το κακόν.

ΡΥΖΩΡ. — Εὐχάριστον αὐτό...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ. — Ἐκ ὅς τοῦ ὅτι στενοχωροῦμαι φρικτά !... Τελευταίαν Κυριακὴν τῶν ἀπόκρεω σήμερον. (Εἰς τὸ βάθος συμπλέκονται δύο ζυθοπώλιδες καὶ ἀνασύρουσιν ἐκάστη μάχισαν· οἱ στρατιῶται τὰς περικυκλώνουσι καὶ τὰς ἐξεροθίζουσι. Ὁ Μιγγὲλ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τὰς χωρίζουσι καὶ ἀπομακρύνονται. Μένουσιν ἐπὶ σκηρῆς μόνον ὁ Ρυζώρ καὶ ὁ Λατρεμουίλ).

ΡΥΖΩΡ. — (Ἀκολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὸν ἐξερχόμενον κόσμον, ὅστις διαλύεται, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς σκηρῆς). Ναί, σήμερον εἶναι ἀπόκρεω !... Ἄ ! κύριε μαρκήσιε, πρὸ τριῶν

μόλις ἐτῶν ἀκόμη, τοιαύτην ἡμέραν ἐδῶ δὲν θὰ ἐβλέπατε, εἰμὴ ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις, προσωπιδιοφόρους καὶ ἀμαξοδρομίας!... Τοῦ πρίγκιπος τῆς Ὀρανίας τὸ λαμπρὸν ἐστιατόριον ἦτο ἀνοικτὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον καθ' ὅλον τὸν μῆνα!... Καὶ σήμερον, οἱμοί! Ὁ πρίγκιψ τῆς Ὀρανίας δὲν ἔχει στέγην ὑψ' ἣν νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν· ὁ ἀπολαύσας τὰ ἀγαθὰ ἡγεμόνος, περιτῆθεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πωλῇ τὰ χρυσὰ του σκευῆ εἰς τοὺς Ἑβραίους τοῦ Στρασβούργου διὰ νὰ παρέχῃ ἀντ' αὐτῶν πυριτίδα εἰς τοὺς ὀπαδοὺς του!.. Ἡ πόλις αὐτὴ, ἡ ἄλλοτε ἀνθοῦσα καὶ πλουσία, κατήντησεν ἔρμαιον τῶν Ἰσπανῶν. Ὅδοι στυγαὶ καὶ σιωπηλαί, τὰ καταστήματα κλειστά, τὰ ἐργαστήρια ἔρημα... Ἐφ' ὅλων τῶν κωδωνοστασίων κυματίζει μαύρη σημαία, μαύρα παραπετάσματα ἠπλώθησαν ἐξῶθεν ὅλων τῶν οἰκῶν... Καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν (πυροβολισμοὶ μακρόθεν καὶ ἤχος κωδῶνων) οἱ μακρυνοὶ αὐτοὶ πυροβολισμοὶ μὲ ἀναγγέλλουν, ὅτι τουφεκίζονται ἄνθρωποι, καὶ τὸ νεκρώσιμον αὐτὸ σήμαντρον, ὅτι θάπτονται οἱ δυστυχεῖς!...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α. — Τῆ ἀληθεία, κύριε κόμη, προμερὰς ἀπόκρουε διέρχεσθε!

ΡΥΖΩΡ. — Τὰ περίξ, τὰ εἶδατε... Ἐκεῖ διαφέρει. Οὔτε κἀν λαμβάνουν τὸν κόπον νὰ θάψουν τοὺς νεκροὺς! Ὅπου διῆλθεν ὁ βασιλικὸς στρατὸς, τὸν παρακολουθοῦσι στίφη κοράκων! Ὀλόκληρα χωρία ἄνευ κατοίκων! Πᾶσα στέγη καπνίζει, καιομένου τοῦ οἴκου, ἕκαστος τοῖχος καταρρέει!... Πᾶς στύλος, πᾶς κλάδος, πᾶν ἐξέχον γίνεται ἀγγόνη... Βαδίζουσι εἰς μακρὰς ἀποστάσεις ἐπὶ ἀνθρωπίνων σαρκῶν!... Ὅταν τὸ σχοινίον τοῖς ἀπολείψῃ, τουφεκίζουσι· ὅταν ἡ πυρτίς εἶναι ὀλίγη, πνίγουν· ὅταν τὸ ρεῦμα τὸ αἱματοβαφὲς πληρωθῇ πτωμάτων, τότε καιοῦν... Χειμῶνα ἔχομεν, βλέπετε... καὶ πρέπει ὁ στρατὸς νὰ ζεσταθῇ.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α. — Ὅποια φορικἀεότητες, κύριε!

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ δικτὶ ὅλα αὐτὰ; Διότι πολίται ἡμεῖς τῆς Φλαμανδίας δὲν θέλομεν νὰ γίνωμεν ὑπήκοοι τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἰσπανίας, οὔτε τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἣτις εἶναι δι' ἡμᾶς ἀτιμία!

... Διότι δὲν θέλομεν θρησκείαν ἄλλην ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἡ συνείδησίς μας παραδέχεται, οὐδ' ἄλλους στρατιώτας ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας. Διότι, τέλος, ἐγεννήθημεν ἐλεύθεροι, κ' ἐνόσω ζῶμεν θέλομεν, ἐνόσω μία αἷματος σταγὼν φλαμανδικῆς ὑπάρχει εἰς τὰς φλέβας μας, νὰ μὴ γενῶμεν δούλοι ἡγεμόνος ἰταμοῦ, οὔτε στρατοῦ βαρβάρου, οὔτε ἀπλήστου καλοσηρικῆς ! ...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.—Καὶ πρῶτα ὁ Θεός, δὲν ἔχετ' ἄδικον καθόλου ! Δὲν γνωρίζω, κύριε, τί μᾶς περιμένει ἐδῶ καὶ τοὺς δύο ἄλλ' ἂν ἐξέλθωμεν ἐντεῦθεν, ἰδοὺ εἰς τὰς διαταγὰς σας ἔχετε δύο βραχιόνας καὶ μίαν καρδίαν.

ΡΥΖΩΡ.—Εὐχαριστῶ, κύριε μαρκήσιε ! ... ἀλλὰ τὸ τί μᾶς περιμένει εἶναι φανερόν ! .. Ἐσὰς μὲν θὰ σὰς ἀπολύσουν, ἐγὼ δὲ θὰ τουφεκισθῶ !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.—Καὶ διατί ;

ΡΥΖΩΡ.—Τίς οἶδε ! ... Ἐὰ μὲ καταδικάσουν ἴσως, ὅτι ἐξῆλθα τῆς πόλεως, παραδειγματος χάριν, ἐναντίον τῆς διατάξεως, ἥτις ὀρίζει, οὐδεὶς νὰ ἐξέρχεται τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ἄνευ ἀδείας ἐιδικῆς τοῦ δουκός.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.—Εἶναι φρικῶδες ὅμως αὐτό ! Δὲν μὲ λέγετε, κύριε κόμη, εἴμεθκ προχρηματικῶς εἰς τὰς Κάτω Χώρας ἢ εἰς τὴν κόλασιν ;

ΡΥΖΩΡ.—Ἄ ! ὁ ἡγεμὼν Φίλιππος εὗρε τὸν ἄνθρωπόν του ! Εἰς ταιοῦτον μανιακὸν καὶ τύραννον δεσπότην ἔχρειάζετο δούλος φανατικὸς καὶ αἰμοβόρος, ὁ δουξ τῆς Ἀλβας, ὅστις δὲν ἔχει τίποτε ἀθροῦπινον, ἐκτὸς τῆς μορφῆς του... Ἄ, ὄχι ! ἀπατώμαι... Εἶναι πατὴρ τὸ τέρας αὐτό, καὶ πατὴρ φιλόστοργος ! ... Ἐχει μίαν κόρην καὶ τὴν λατρεύει ! ... Ἐκεῖνη φθίνει καὶ βλέπει τὴν ζωὴν τῆς ἐξαντλουμένην, ἐκεῖνος δὲ ὀδύρεται ! ... Οὔτε ὁ οὐρανὸς τῆς Ἰσπανίας εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ σώσῃ τὸ κοράσιον αὐτό, τοῦ ὁποίου αἱ ἡμέραι εἶναι μετρημέναι... Ἀλλὰ τῶν Βρυξέλλων ὁ οὐρανός, συννεφωμένος καὶ ψυχρός, ἀκόμη περισσότερον τὰς συντομεύει... Ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸς—ιδέτε τὸν δάκτυλον τοῦ Θεοῦ—ὁ ἀπελπισ

αὐτὸς πατὴρ ἐργάζεται αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς ἐπίσπευσιν τῆς ἀγωνίας τοῦ τέκνου του! Οἱ πυροβολισμοὶ αὐτοί, αἱ σφαχαί, αἱ ἀκατονόμηστοι κακουργίαι, ἀπελπίζουν τὴν δύσμοιρον νεάνιδα, τόσον εὐσπλαγγχον καὶ καλὴν, καὶ ἡ ἀπελπίσια αὕτη τὴν φονεῦει βαθμηδόν. Θεὸς δικαιοσύνη! τιμωροῦσα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πατρὸς τὸν δῆμιον. Ἐκαστον κτύπημα αὐτοῦ εἶναι κτύπημα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου του! καὶ ὅσα περισσότερον μάς φονεῦει τὸ τέρας, τόσον ἐκείνη ἐκλείπει ἐν τῇ ζωῇ!

ΛΑΤΡΕΜΟΓ·Ι·Α.—Καὶ τὸ ἔθνος αὐτὸ δέχεται ν' ἀποθνήσκη, ὅπως ἡ κόρη, σιγὰ-σιγὰ ἐκ φθίσεως καὶ μαρασμοῦ;.. Καὶ τρεῖς ἑκατομύρια ἀνθρώπων καταδικασμένων ἐν ὁμάδι· δὲν ἠγέρθησαν ἀκόμη νὰ ριφθῶσι κατὰ τοῦ ἐναγοῦς αὐτοῦ καὶ γὰρ τὸν θρυμματίσωσι;

ΡΥΖΩΡ.—Ἵπομονή!.. Ἐγγίζει ὁ καιρὸς! Ἡ ἐπαγίαστας ὑποβράζει εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας... Σχεδὸν ὅλη ἡ παραλία εἶναι ἰδικὴ μας! Ὁ Γουλιέλμος δὲ-λὰ-Μάρκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Βριέλλης. Ἡ ἐπαρχία τοῦ Οὐτρέχτ ἀρνεῖται τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων καὶ ὀπλίζεται σιωπηλῆ.., Ἄπαξ μόνον ὁ πρίγκιψ τῆς Ὀρανίας, ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ θεός, νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ ἀτύχημα τοῦ Γέμμιγγεν νικῶν τοὺς Ἰσπανοὺς μίαν μόνην νίκην, καὶ ἡ ἐπανάστας ἐκρηγνυται, τοὺς περιβάλλει, τοὺς ἀφανίζει!

ΛΑΤΡΕΜΟΓ·Ι·Α.—Καὶ πρῶτα ὁ θεός, κύριε κόμη, κρατήσατέ μου καὶ τὸ μερίδιόν μου!

ΡΥΖΩΡ.—Ἀλλοίμονον, κύριε! θὰ ζῶ ἄρα γε ἕως τότε; (Τύμπανα μακρόθεν). Τὰ τύμπανα αὐτὰ πιθκίων μάς ἀναγγέλλουν τὸν Μέγαν Δικαστὴν καὶ τοὺς δύο του ἀχωρίστους.

ΛΑΤΡΕΜΟΓ·Ι·Α.—Καὶ τί; αὐτὸς ὁ Μέγας Δικαστὴς θ' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης μας;

ΡΥΖΩΡ.—Αὐτοὶ εἶναι, κύριε μαρκήσιε, ἔρχονται! Ἴσως αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία μας ὥρα! (Μεταβαίνουν δεξιὰ).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Νουαρκάρμ, Βαργᾶς, Δελριώ, Στρατιῶται.

Τυμπανοκρουσία· στρατιῶται εἰσέρχονται προηγούμενοι τοῦ Νουαρκάρμ, τοῦ Βαργᾶς καὶ τοῦ Δελριώ, οἵτινες πάλιν ἀκολουθοῦνται ὑπὸ δύο κλητῆρων τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἄλλων στρατιωτῶν. Ὅλοι οἱ ἐπὶ σκηνῆς ἀποτελοῦσι κύκλον περὶ τὸν μέγαν Δικαστὴν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Βαροβάρως). Πολὺ κρῦο εἶν' ἐδῶ ! ξύλα !...

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — (Εἰς τὸ βάθος). Ξύλα !..

ΒΑΡΓΑΣ. — Καὶ ἀνάψτε καὶ φῶτα ! Ἐπειτ' ἀπὸ ἕλιγο δὲν θὰ βλέπουμε τίποτε ἐδῶ.

ΜΗΓΕΛ. — Φῶτα !

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — (Ἐξωθεν). Φῶτα !

ΔΕΛΡΙΩ. — Ἐλα, γρήγορα !... Ἐπαγιάσαμ' ἀρκετὰ ὡς τώρα εἰς τὸ μοναστήρι. (Κάθηνται περὶ τὴν τράπεζαν καὶ τὴν πυρᾶν. Γραμματεῖς καὶ δύο ἀκόλουθοι φέρουσι τὰ ἔγγραφα· στρατιῶται ἀνάπτουσι τὸ πῦρ).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Θεομαίνων τοὺς πόδας). Καὶ ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ λοχαγὸς Ριζῶν ;

ΜΗΓΕΛ. — Εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὕψηλότατε, διὰ τὸν ἀφοπλισμὸν τῆς ἐντοπίου φρουρᾶς.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἄ ! πολὺ καλὰ !.. Εἶπες περὶ ἐντοπίου φρουρᾶς κ' ἐνθυμήθηκα.. Τὸν ἠύρακν αὐτὸν τὸν Κάρολον Βανδερνόντ ;

ΡΙΖΩΡ. — (Ταρασσόμενος κατ' ἴδιαν). Τὸν Κάρολον !.. Θεέ μου ! Τί τὸν θέλουσιν οἱ ἄθλιοι αὐτοί ; (Ἀκούει μετ' ἀγωνίας)

ΜΗΓΕΛ. — Ὑψηλότατε, ὁ κύριος Κάρολος δὲν ἦτο εἰς τὸ σπίτι του.

ΒΑΡΓΑΣ. — (Θεομαίνων τοὺς πόδας). Τί εἶναι αὐτὸς ὁ Κάρολος ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐνεκς ἄλλοτε ἀξιωματικὸς τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐγγμόντ... Ἐνεκς πικληκράκι, πρῶτης τάξεως ὑποπτος !

[511]

ΔΕΛΡΙΩ. — Καλθινιστής ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — "Οχι, καθολικός, ἀλλὰ τὸ ἴδιο πρᾶγμα περὶπου... Ὡς λοχαγὸς τῶν ὀπλοφόρων τῆς ἐντοπίου φρουρᾶς διατάχθη ν' ἀφοπλίση τὸν λόχον του ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων καὶ δὲν ἔκαμε τίποτε !

ΔΕΛΡΙΩ. — "Ω, ὦ ! τὸ πρᾶγμα εἶναι ὄντως ὑποπτον καὶ πολὺ !

ΒΑΡΓΑΣ. — Μιγγέλ, στείλε ἕνα στρατιώτην ἀμέσως εἰς τοῦ λοχαγοῦ αὐτοῦ μὲ τὴν ἐξῆς διαταγὴν : « Ὁ κύριος Κάρολος ἔχει καιρὸν μίαν νύκτα διὰ νὰ συνάξῃ ὅλα τὰ ὄπλα τοῦ λόχου του καὶ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὴν πρωτοφυλακὴν... Ἄν εἰς τὰς ἑπτὰ τῆς πρωίας μᾶς λείπη καὶ ἕνα μόνον τουφέκι, εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ τέταρτον θὰ τὸν ἀφήσωμεν νὰ φιλοσοφῇ δέκα πόδας ἄνω τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀκριθείας προκυπτόντων καλῶν... » (Γελοῦν οἱ στρατιῶται).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Χαμηλότερα καθήμενος). Δὲν τὸ κάμνομε καλλίτερα κι' ἀμέσως λέγω ἴγώ ;

ΒΑΡΓΑΣ. — (Ἐπίσης). Ναί, μὰ νὰ πάρουμε πρῶτα καὶ τὰ ὄπλα. Ἐχομε καιρὸ κ' ἔπειτα !

ΡΥΖΩΡ. — (Ἀναπνέων). Ἐσώθη !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — (Σιγῇ). Ἐως αὔριον !

ΡΥΖΩΡ. — (Ἐπίσης μετὰ τινος ἐλπίδος). "Ω, αὔριον !..

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Τῇ ἀληθεία, κύριε, ἐφοβήθητε πλειότερον δι' αὐτὸν παρὰ διὰ σῆς.

ΡΥΖΩΡ. — Μάλιστα... Πρόκειται περὶ νέου τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ ὡς ἀδελφόν μου, ὡς υἱόν μου, δύναμαι νὰ εἶπω !..

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Λέγω ν' ἀρχίζωμε, Μιγγέλ. (Τοποθετοῦνται καὶ οἱ τρεῖς περὶ τὴν τράπεζαν). Πόσους ἔχομε; ἐδῶ ;

ΜΙΓΓΕΛ. — Ὑψηλότερα, ἑκατὸν πενήντα καὶ καλὰ παστωμένους !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τώρα τοὺς ξεπαστώνουμε ! (Πρὸς τὸν Δελριώ). Ἐχετ' ἐδῶ τὰ χαρτιά ;

ΔΕΛΡΙΩ. — Ὅριστε !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὸν Μιγγέλ). Ἐμπρὸς καὶ γρηγόρα.

(Στρατιῶται εἰσὶ καθ' ὁμίλους ἐπὶ τῶν μπάγκων, ἐπὶ τῶν βάρθρων τῶν σύλων, ἐπὶ τῶν τραπεζίων. Μόνον κεφαλαὶ φαίνονται. Ἡ νῦξ ἐπέρχεται. Ἡ σκηνὴ φωτίζεται μόνον ἀπὸ τὰς δᾶδας καὶ τὰς πυράς. Προσάγουσι δυστυχῆ τινα μαῦρα ἐνδεδυμένον).

ΒΑΡΓΑΣ. — (Ἀναγινώσκων ἐντὸς καταστίχου τινός). Ποιὸς εἶν' αὐτός ;

ΜΙΓΓΕΛ. — (Πρὸς τὸν ἄνθρωπον). Τὸ ὄνομά σου ;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ. — Βελθάζσαρ Γουίπ.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐπάγγελμα ;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ. — (Μεθ' ἀπλότητος). Ἰερεὺς εὐαγγελικός ! (Ψιθυρισμοὶ μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν).

ΔΕΛΡΙΩ. — Ἄ ! καλὰ !... Αὐτὸ συντομεύει τὴν ὑπόθεσιν.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐγνοεῖται, καὶ δόξα σοι ὁ Θεός ! (Πρὸς τὸν Μιγγέλ). Πάρτε τον !

ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — Εἰς θάνατον ! εἰς θάνατον !

ΜΙΓΓΕΛ. — Νὴ τουφεκισθῆ ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ὅχι, νὰ κρεμασθῆ !

ΜΙΓΓΕΛ. — Ὑψηλότατε, δὲν ἔχει πλέον σχοινί.

ΔΕΛΡΙΩ. — Τότε, ἄς τουφεκισθῆ.

ΒΑΡΓΑΣ. — (Βυθισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταστίχου).

Μὰ μὴ ἔξοδεύετε ἔς τὰ χαμένα τὸ ἔμπαροῦτι ! Τὸν καίμε μὲ τοὺς ἄλλους κ' ἐπελεῶσε ! Τὰ ξύλα δὲν κοστίζουν τίποτε.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐχστε δίκαιον ! Εἰς τὸ μοναστήρι !...

ΜΙΓΓΕΛ. — Εἰς τὸ μοναστήρι !... (Οἱ στρατιῶται παραμερίζουν δλίγον καὶ πρὸς στιγμὴν διὰ ν' ἀφήσουν νὰ περάσῃ ὁ Βαλθάσαρ). Ἄλλος !... (Οἱ στρατιῶται προσάγουν ἄλλον, ἓνα γέροντα).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τ' εἶν' αὐτός ἐκεῖ ; (Ὁ Μιγγέλ δίδει χαρτίον τι τῷ Δελριῶ).

ΔΕΛΡΙΩ. — Γόβεραστρετ... ἀπὸ τὸ Νέρδεν.

Ο ΓΕΡΩΝ. — (Τρέμων). Ὑψηλότατε, ἔλεος !... Εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος, πατὴρ οικογενείας... κλένεα δὲν ἔβλαψα... Ἐλεος !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὸν Δελριῶ). Κατηγορεῖται ;...

ΔΕΛΡΙΩ. — Ὅτι ὠμίλησε κατὰ τοῦ τελευταίου φόρου !

Ο ΓΕΡΩΝ. — Χωρὶς κακὸν σκοπὸν, ὑψηλόσατε !... Ἐλεος !...
 Λυπηθῆτέ με ! (Τὸν ἀρπάζουν, ἀφανίζεται ὅπως καὶ ὁ προηγούμενος. Προσάγουν παιδίον δεκαετραετές).

ΜΙΓΓΕΛ. — Ἰωσίας Κοψτόκ.

ΔΕΛΡΙΩ. — Τί παιδί εἶν' αὐτό ;

ΒΑΡΓΑΣ. — Δὲν ἀπεκαλύφθη, ὅταν ἐγένετο ἡ λιτανεία. (Ἐπὶ πόκωφος βόμβος τῶν στρατιωτῶν).

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ. — (Κλαῖον). Συγχωρήσατέ με, Ὑψηλόσατε !
 Εἶμαι παιδί μικρό !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐνας λόγος περισσότερο ! Ἄμ' ἂν ἀρίναμε
 νὰ μεγαλώουν οἱ ἀντάρται ! (Πρὸς τοὺς στρατιώτας). Πέροντέ το !

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ. — (Γονατίζον καὶ ἀπιόμενον τῶν ποδῶν του).
 Μή, ὑψηλόσατε, μή ! Ἐλεος, ἤμαρτον, συγχωρήσατέ με ! Μή !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Παίρνετε τον, σὰς λέγω ! Ἄν τοὺς ἀκούσῃς,
 ὄλοι εἶναι ἀθῶοι ! Πάρτε τον ἀπ' ἐδῶ, πάρτε τον !

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ. — (Ἀγωνιζόμενον πρὸς τοὺς στρατιώτας οὕτως
 τὸ σύρουσι). Ἄχ ! ἔλεος ! δὲν θέλω ! ἤμαρτον ! ἀφήσατέ με ! Βοή-
 θεια, μητέρα μου ! (Ἐξαφανίζεται ὅπως καὶ ἄλλοι).

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — (Πρὸς τὸν Ρυζῶρ κρυφά). Ὅσω καὶ νὰ
 τὰ ἐπερίμενε τις αὐτά, κύριε, .. ἀνορθοῦνται αἱ τρίγες τοῦ ἀνθρώπου
 ἐκ φρίκης.

ΡΥΖΩΡ. — (Ἐπίσης). Ταλαίπωρο παιδί !... Ἡ μητέρα του
 τὸ περιμένει ἴσως τώρα νὰ φάγουν !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Εἶσθε νυμφευμένος, κύριε κόμη ;

ΡΥΖΩΡ. — Φεῦ ! ναί, κύριε, μετὰ γυναικὸς τὴν ὅποιαν λα-
 τρεύω.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — Θάρρος, κύριε !

ΒΑΡΓΑΣ. — Ἄλλος λοιπὸν !... Κάμετε γρήγορα !.. Παγώ-
 σαμε ! (Γελοῦν οἱ στρατιῶται, εἰσερχομένου τοῦ Ἰωνᾶ, ὅστις τοὺς
 χαιρετίζει).

ΡΥΖΩΡ.—(Ἀνήσυχος). Ἄ! ὁ κωδωνοκρούστης!... Ὁ κωδωνοκρούστης πῶς εὐρέθη ἐδῶ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἐλα κοντά. (Λαμβάνων τὰ χαρτία ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Βαργᾶς).

ΒΑΡΓΑΣ.—Ἐπὶ ἐξυβρίσει καὶ αἰκίαις κατὰ στρατιώτου.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Πρὸς τὸν Ἰωνᾶ). Ὀνομάζεσαι Ἰωνᾶς;

ΙΩΝΑΣ.—Μάλιστα, Ὑψηλότατε, με λένε ἀκόμα καὶ Φουσκῆ... δὲν ἐπιμένω ὁμως καὶ γι' αὐτὸ τὸ ὄνομα. (Γελοῦν οἱ στρατιῶται).

ΔΕΛΡΙΩ.—(Μειδιῶν). Τί κωμικὴ μούρη!

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Ἐπίσης). Καλὰ· καὶ τί κάνεις; δὲν μᾶς λές, πατριώτη;

ΙΩΝΑΣ.—(Λαβῶν θάρρος). Τώρα δὲ αὐτὴ τῆ στιγμὴ τί νὰ κάμω; μού 'κόπηκε τὸ αἷμα. Πέρσι ὁμως τέτοιον καιρὸν, πρὶν φθάσῃ ὁ Ὑψηλότατος ἀφέντης δοῦκας τῆς Ἀλμπας, ἤμουν κωδωνοκρούστης εἰς τὸ δημαρχεῖο.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἄ! εἶναι ὁ κωδωνοκρούστης... καλὰ!... Καὶ κατοικεῖς μέσα εἰς τὸ κωδωνοστάσιον;

ΙΩΝΑΣ.—Μάλιστα, Ὑψηλότατε, με τὴ γυναῖκά μου καὶ με τὰ παιδιὰ μου... Μ' ἔδωκαν τὴν ἄδεια νὰ κατοικῶ ἐς τὸ πρῶτο πάτωμα, ἄς ἦναι, μὴ καὶ μ' ἔπαψαν ἀπ' τῆς καμπάναις καὶ μ' ἔκοψαν καὶ τὸ μισθό!

ΒΑΡΓΑΣ.—Ἐεῦρω... Ἐχεις καὶ ἐς τὸ σπίτι σου τὸν σαλπικητὴν Κορταδίλια. (Ὁ Κορταδίλιας προχωρεῖ καὶ κάμνει στρατιωτικὸν χαιρετισμὸν).

ΙΩΝΑΣ.—Μάλιστα, Ὑψηλότατε· ἔχω αὐτὴν τὴν δυσαρέσκεια.

ΒΑΡΓΑΣ.—Ἄς ἦναι· ὁ σαλπικητὴς ὁμως Κορταδίλιας παρὼν ἐδῶ, παραπονεῖται ὅτι τὸν ζαλιζεις με ταῖς παραξενιαῖς σου.

ΙΩΝΑΣ.—Τὸν ζαλιζω, δηλαδή. Ὑψηλότατε, αὐτὸ εἶν' ἡ ἀλήθεια... ἀλλὰ με τὸ κρασί μου! Μοῦ ἄδειασε ὅλα μου τὰ βαρέλια. (Γελοῦν οἱ στρατιῶται).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἐπρεπε νὰ χαιρῆς, Ἰωνᾶ, ὅτι ποτίζεις ἕνα
Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη [545] **Φυλ. 35**

καλὸν ὑπηρετήν τῆς Αὐτοῦ Καθολικῆς Μεγαλειότητος, ἔχοντα καὶ τὸ δυστύχημα τὸ ὅποιον ἔχει... νὰ ἦναι δηλαδὴ βωβός, ἐπειδὴ μία σφαῖρα τοῦ ἐπῆρε τὴν γλῶσσαν εἰς τὴν μάχην τοῦ Σαιγκεντέν.

ΙΩΝΑΣ. — Μάλιστα, Ὑψηλότατε, μοῦ τὸ διηγήθη!... μία σφαῖρα ἐμβῆκε εἰς τὴν τρομπέττα του κ' ἐσταμάτησε 'ς τὸ στόμα παίρνοντας καὶ τὴ 'μισή του τὴ γλῶσσα!...

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Αἶ, τὸ λοιπὸν;

ΙΩΝΑΣ. — Ἄ! εἶναι φοβερὸ δυστύχημα αὐτό! Θεέ μου μεγαλοδύναμε! τρομερὸ καὶ φοβερὸ! Πρὶν τὸ πάθῃ, θὰ ἦταν πολὺ φλύαρος· τῶρα ὅμως ἀκόμη χειρότερα... Μὴν ἔχοντας γλῶσσαν, ἔχει τὴν τρομπέττα του!... Καὶ σοῦ ἔχει ἓνα τρομπεττάρισμα τοῦ κεφαλιοῦ του γιὰ κάθε του ἀνάγκη.. ἓνα, γιὰ νὰ καθίσουμε 'ς τὸ τραπέζι· ἄλλο, γιὰ νὰ φέρουν τὴ σούπα· ἄλλο, γιὰ νὰ ζητήσῃ καὶ πάλι κρασί! καὶ τὸ ξέρω δὲ αὐτό, ποῦ τῶμαθα κ' ἀπ' ἐξω! Τέλος πάντων, Ὑψηλότατε, δὲν εἶναι πειὰ ζωὴ αὐτή! Ἔρχεται ἡ μιά τὰ μεσάνυχτα. (Μιμούμενος τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἐπιτακτικῶς). Τά-ρά-τα τα τά-ρα-τα, ἤγουν δηλαδὴ: «Ἀνοίξτε!» Πολὺ καλὰ, σηκόνουμαι, τὸν ἀνοίγω! Πέφτει, πλαγιαίνει! Κοιμούμαι κ' ἐγώ! (Ὡς ἀνωτέρω, μετὰ λύπης). Τά-ρά-τα τα τα-ρά-τα! Εἶναι ἄρρωστος! σηκωνόμεθα πάλι, τὸν βλέπομε, τὸν φροντίζουμε, ξανακοιμούμεθα. (Ὡς ἀνωτέρω, εὐθύμως). Πάλι τα-ρά τα-τα-τα-ρα τα-ρά... Τί εἶναι; Εἶναι καλλίτερα... Θέλει νὰ ἔβῃ! Ἀπάνω πάλι! δὲν 'μπορῶ νὰ κλείσω 'μάτι... Καὶ ποῦ εἶστ' ἀκόμη; Ἄμ' δὲν τοῦ ἦλθ' ἓνα πρωὶ νὰ δοκιμάσῃ κ' ἓνα καινούργιο τρομπεττάρισμα (Ὡς ἀνωτέρω, ἀναιδῶς). Τα-ρα-τα-τα-τα... Καὶ 'ξέρετε τί ἤθελε νὰ 'πῆ αὐτό;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Δηλαδὴ;

ΙΩΝΑΣ. — «Ν' ἀναίθῃ 'ς τὸ δωμάτιό μου ἡ κυρὰ Ἰωνᾶ, ἀμέσως!... Ἔχω κᾶτι νὰ τῆς πῶ!...» Ἐγὼ ἔκαμα τάχα πῶς δὲν κατάλαβα!... Δός του ἐκεῖνος δυνατώτερα ἀκόμα!... Ὁθύμως τὸ λοιπὸν κ' ἐγώ... κ' ἀπάνου 'ς αὐτὰ ἐκεῖ μαλώσαμε! Μὰ τί νὰ κάμῃς ποῦ σοῦ ἔχει τὴν τρομπέττα μέσ' 'ς τ' αὐτί! — Ὅχου, κα-

κομοίρη, ἂν ἔμπουσα κ' ἐγὼ νὰ σ' ἀπαντήσω μὲ τῆς καμπάναις μου!

ΒΑΡΓΑΣ.—'Αλήθεια, γιὰ τῆς καμπάναις ὅπου λές, κύρ 'Ιωνᾶ, βλέπω ἐδῶ πῶς σ' ἔχουν σημειωμένο κακά.

ΙΩΝΑΣ.—'Εμένα; Κύριε μεγαλοδύναμε καὶ ὕψιστε Θεέ!

ΒΑΡΓΑΣ.—Ναί, διὰ τὰ φρονήματά σου.

ΙΩΝΑΣ.—'Εγὼ, ποτέ μου δὲν εἶχα χρονήματα ἄλλα, ἀπὸ τὰ φρονήματα τοῦ καμπαναριῦ μου.

ΒΑΡΓΑΣ.—Αὐτὸ δὰ ἴσια ἴσια! Ποῦ εἶναι ὑποπτο τὸ καμπαναριό σου.

ΙΩΝΑΣ.—Τὸ καμπαναριό μου;

ΒΑΡΓΑΣ.—'Ας ἦναι! τὸ κωδωνοστάσιόν σου σημειώνεται ἐδῶ ὡς ἀνταρτικόν.

ΙΩΝΑΣ.—Μὰ 'κεῖνο ἴσῳπασε τὸ κακομοίρικο.

ΒΑΡΓΑΣ.—Δηλαδή, διότι δὲν εἰμπορεῖ πλέον νὰ ὀμιλήσῃ. "Ὅλος ὁ κόσμος ὁμῶς γνωρίζει, ὅτι ἂν δὲν εἶχαμε φασκλωμέναις τῆς γλωσσας, θὰ ἐκωδώνιζε ὄλο ἤγους φλαμανδικούς, δηλαδή ἐχθρικούς πρὸς τὸν βασιλέα!

ΙΩΝΑΣ.—Μά...μά...μά...

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—'Αρκεῖ!...Πόσους κώδωνας ἔχεις εἰς τὸ κωδωνοστάσιον;

ΙΩΝΑΣ.—Τρεῖς, ὕψηλότατε, ἀλλὰ μία πρὸ πάντων, ὅπου τῆ λῆω Γῆα νὸ ὕλα γιορτιάτικη, ψυχὴ μου!

ΔΕΛΡΙΩ.—Σιωπή! Δὲν σὲ εἶπαν ν' ἀφαιρέσης ὄλα τὰ σχοινιά, ὥστε νὰ μὴν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰς κτυπήσῃ;

ΙΩΝΑΣ.—'Ἐτσι κ' ἔγινε· μάλιστα ἔχαλάσαν καὶ τὰ σκαλοπάτια ὡς τὸ πρῶτο πάτωμα.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Καλά, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Σὲ εἶχαν διατάξει ἐπίσης νὰ μεταβάλῃς καὶ ὄλας τὰς φλαμανδικὰς κωδωνοκρουσίας εἰς ἀσμάτια ἰσπανικά. Τὸ ἔκαμες αὐτό;

ΙΩΝΑΣ.—"Ὅλο καὶ δουλεύω, ἀφέντη μου! Ἡ καμπάναις

ὅμως εἶναι μουλάρι ! δὲν ἀλλάζει εὐκολα εὐκολὰ τὸ κεφάλι της...
'Αμ' πῶς δά ;...

ΒΑΡΓΑΣ. — Μὲ φαίνεται! πῶς μᾶς περιπαίζει ὁ μασκαρᾶς !

ΔΕΛΡΙΩ. — (Σιγά). Ἔχεις δίκαιο, ἀλλὰ δὲν βροσκομε ἄλλο κω-
δωνοκρούστην εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Τὸν κρεμνοῦμε ἀργότερα !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Κύριε κωδωνοκρούστα, ἔχεις σαράντα ὀκτῶ
ῶρας διὰ νὰ μεταβάλῃς τὸ φλαμανδικὸν σου κωδωνοστάσιον εἰς
καλὸ ἰσπανικόν!... Σαλπικτὰ Κορταδίλλια, θὰ πάρῃς αὐτὸν τὸν
ἄνθρωπον, θὰ τοῦ βάλῃς πτερὰ εἰς τὸ κεφάλι, προσωπίδα, κάρ-
βουνο, ὅ,τι θέλεις... καὶ θὰ γυρίσῃτε μαζί! ἀπὸ οἰνοπωλείον εἰς οἰ-
νοπωλείον, μὲ ὄσους περισσοτέρους ἔμπορεῖτε ἀπὸ κατόπι σας! ...
Αὐτὸς θὰ πληρώσῃ ὅλα τὰ ἐξοδα... διὰ τὸ καλὸ παράδειγμα...
'Εμπρός, μᾶρς ! καὶ καλὴ διασκέδασι !

ΙΩΝΑΣ. — (Ἐνῶ ὁ Κορταδίλλιας τὸν λαμβάνει ἐκ τοῦ βραχιό-
νος). Χαίρω πολὺ, Ὑψηλότατε, χαίρω πολὺ!... Γλυτώνω μιὰ
φορὰ ἀπ' τὴν τρουμπέττα του !

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — (Γελῶντες). Καλὰ ξεμπερδέματτα! Ἐμπρός !
'Εμπρός ! Τράλ-λα-λα, Τράλ-λα-λα.

ΙΩΝΑΣ. — (Παρασυρόμενος). Μωρέ, τί πανηγύρι εἶν' αὐτό !
'Ἐβί:θασααααα. (Ἐξέρχονται ὁ Κορταδίλλιας καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ
βραχιόνος κρατούμενοι καὶ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τῶν γελῶτων τῶν
στρατιωτῶν).

ΡΥΖΩΡ. — Δόξα τῷ Θεῷ, τὴν ἐγλύττωσ' εὐθιγὰ ἅ δυστυχῆς !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἄλλος τῶρα !

ΜΙΓΓΕΛ. — Εἶναι μιὰ γυναῖκα ! (Κίνησις προάγεται γυνή με-
λανείμων).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τὸ ὄνομά της ;

ΔΕΛΡΙΩ. — (Ἀναγινώσκων). Σάρρα Μάττισων ! — Ἐφόνευσε
στρατιώτας ἰσπανούς. (Θόρυβος ἀγανακτίσεως τῶν στρατιωτῶν).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὴν γυναῖκα). Ἐφόνευσες ἀληθῶς
στρατιώτας ;

Η ΓΥΝΗ.—(Μετὰ δυνάμειος καὶ προκλητικῶς). Ναί· ἐσκότωσα δέκα ! ...

ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.—(Φωνάζοντες). Θάνατον !.. Εἶναι μάγισσα !.. Φονεύσατέ την !.. Εἰς θάνατον !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Σιωπή !. Διόβολε !

Η ΓΥΝΗ.—Ναί, ναί, σκάστε, ἀνήμερα θηρία !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Καὶ διατί τοὺς ἐσκότωσες ;

Η ΓΥΝΗ.—Μ' ἐρωτᾶτε τὸ διατί, ἐσεῖς ! ἐσεῖς μ' ἐρωτᾶτε ! Νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ λοιπόν ! Ἐγὼ εἶμαι χωρική !.. Οἱ στρατιῶταί σας ἐμβῆκαν εἰς τὸ χωρὶό μας, εἰς τὸ σπίτι μας, ἔκλεψαν, ἄρπαξαν, ἔμεθυσαν.. Καὶ ἀφοῦ ἔγιναν κτήνη, ἐφόνευσαν δέροντες τὸν ἄνδρα μου, ἐζεμάτισαν μὲ λάδι τὸν υἱόν μου διὰ γὰ τοὺς εἰποῦν ποῦ εἶχαμεν κρυμμένα τὰ χρήματά μας !.. Ἀφοῦ ἐμέθυσαν καὶ ἀπὸ αἷμα, ἐπῆραν τὴν κόρην μου, παιδί δεκαεῖς ἐτῶν, ἀθῶον, ἀγνὸν καὶ τὴν ἐπῆραν καὶ τὴν ἄρπαξαν ἀπὸ χεῖρι σὲ χεῖρι, γὰ διασκέδασι, καθὼς λέγουν, ἕως ὅπου ἀπέθανεν ἡ πτωγὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὴν ἐντροπήν !.. Ἐφώναζα ἐγὼ, ἔκλαια, ἐπεκαλούμην τὸν θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι κουφός... τὸν θεόν, ὁ ὁποῖος δὲν κινεῖται.. τὸν θεόν, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπάρχει !

ΠΑΝΤΕΣ.—(Ἐργασταῖοι). Ἄ !

Η ΓΥΝΗ.—(Στροφομένη πρὸς τοὺς στρατιώτας). Ὅχι, δὲν ὑπάρχει θεός !.. κακοῦργοι, δὲν ὑπάρχει, ἀφοῦ σᾶς ἀφίνει ἐσᾶς ἀτιμώρητους... Ἐξεδικήθηκα ὅμως ἐγὼ, μόνη μου ἐγὼ !.. Τοὺς ἐδῶσα ὅλους νὰ πίνουν, καὶ ἤπιαν τόσο, ὡς ποῦ ἔπεσαν ὅλοι ἀναίσθητοι !.. Ἐκλείσα τότε τὸ σπίτι, κ' ἔβαλα φωτιά... φωτιά !.. καὶ τοὺς ἔκαυσα !.. Ζωντανούς τοὺς ἔκαυσα, ἀκούετε, ἀχρεῖσι !.. Τοὺς ἄκουα, τοὺς συντρόφους σας.. τοὺς ἄκουα ἐκεῖ νὰ φωνάζουν, νὰ μουγγρίζουν, νὰ βλασφημοῦν ἀπὸ μέσα... κ' ἐγὼ ἀπ' ἔξω ἔχαιρα.. Ἐνα μόνον λυποῦμαι, ὅτι ἐτελείωσε γρήγορα καὶ ὅτι δὲν σᾶς ἔχω ὅλους εἰς τὸ χεῖρι μου... νὰ σᾶς ξεριζώσω τὴν καρδιά μὲ τὰ νύχια μου καὶ νὰ τὴν ξεσχίσω μὲ τὰ δόντια μου... σκυλιά, θηρία ἄγρια !..

ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.—(Ἐξ ὠφρενῶν). Ἐβλασφήμησε !.. Εἰς θάνατον !.. πνίξιμο τὴ μάγισσα !.. κάψιμο ζωντανή !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὸν Δελριῶ καὶ τὸν Βαργᾶς). Νὰ τοὺς τὴν παραδώσωμεν, τί λέγετε ;

ΒΑΡΓΑΣ. — Μὰ δηλαδὴ...

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Νά ! σᾶς τὴν παραδίδομεν... πάρτε τὴν ἀπ' ἐδῶ ! (Φωναὶ χαρᾶς τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες πηδῶσιν ὅλοι κάτω. — Ἀκούεται κῶδων τις σημαίων τὸν ἐσπερινόν. Τυμπανοκρουσία).

ΒΑΡΓΑΣ. — (Ἐγχειρόμενος μετὰ τοῦ Νουαρκάρμ καὶ τοῦ Δελριῶ). Ὁ ἐσπερινός ! (Ὅλοι οἱ στρατιῶται ἀποκαλύπτονται καὶ γονατίζουσι... Σιωπὴ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας ὁ κῶδων σημαίνει).

ΡΥΖΩΡ. — (Μένων ὄρθιος καὶ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Λατρεμουίλ σιγά). Δι' ὄνομα τοῦ θεοῦ, μαρκήσιε, ἀποκαλύφθητε !

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — Ἀποκαλύπτεσθε σεῖς ;

ΡΥΖΩΡ. — Ὅχι.

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — Λοιπὸν οὔτ' ἐγώ ! (Ὁ κῶδων παύει σημαίων. Οἱ στρατιῶται ἐγείρονται γινομένης πάλιν τυμπανοκρουσίας καὶ ἀρπάζουσι τὴν γυναικα βρονχώμενοι).

Οἱ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — Πινίξιμο ! 'ς τὸν ποταμό !

Ἡ ΓΥΝΗ. — (Παρασυρομένη). Ἄ ! κακοῦργοι ! καὶ νὰ μὲ ψήσετε, δὲν ἀνασταίνονται ἐκεῖνοι ! (Μέρος στρατιωτῶν τὴν ἀπάγει μετὰ φωνῶν).

ΡΥΖΩΡ. — (Κατ' ἴδιαν). Εἶναι φορικτὸν μαρτύριον ἐδῶ ! Πότε θὰ τελειώσῃ, Θεέ μου !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐλα, κύριοι, γρήγορα κ' ἐνύκτωσε πολύ. (Παρατηρῶν τὸν Ρυζώρ). Τί βλέπω ἐκεῖ ;

ΜΙΓΓΕΛ. — Ὑψηλότατε, εἶν' ἓνας ἐκ τῶν κατοίκων, τὸν ὁποῖον συνελάβομεν πρὸ μικροῦ ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ κατασκόπου τινός.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τὸ ὄνομά του ;

ΡΥΖΩΡ. — (Προχωρῶν). Ὀνομάζομαι ὁ κόμης Ρυζώρ !

ΒΑΡΓΑΣ. — (Ζωηρῶς). Ὁ κόμης Ρυζώρ ! (Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ). Ἐγὼ σημειώσεις περὶ τοῦ αἰχμαλώτου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος

χρήζει ιδιαίτερας προσοχῆς. (Πρὸς τὸν Ρυζώρ). Ἐναφέρεσθε ἐδῶ ὡς φίλος τοῦ πρίγκιπος τῆς Ὁρανίας!

ΡΥΖΩΡ. — Φίλος του παιδικός, κύριε, καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον ἀφωσιωμένων, τφόντι.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Εἰς αὐτὸν τὸν ἀντάρτην;

ΔΕΛΡΙΩ. — Εἰς αὐτὸν τὸν αἰρετικόν;

ΡΥΖΩΡ. — Ἀκολουθεῖ τὴν συνειδήσιν του ὅπου τὸν ὄδηγεῖ. Εὐτυχῆς ὅστις ἀποκοιμᾶται τὴν ἐσπέραν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι δὲν ὑπήκουσεν εἰς ἄλλον δεσπότην!...

ΒΑΡΓΑΣ. — Καὶ νὰ ἦσθε φίλος του μόνον, ἔστω! Ἄλλὰ ὑπάρχουν καὶ ὑπόνοιαι βαρεῖαι καθ' ὑμῶν, ὅτι εἴσθε καὶ συνενοχός του. Ἐκλήθητε ἐδῶ διὰ νὰ διαλύσητε αὐτὰς τὰς ὑπονοίας.

ΡΥΖΩΡ. — Παρακαλῶ τὰς Ὑμετέρας Ἐξοχότητας νὰ μοὶ γνωστοποιήσωσι πρῶτον εἰς τί κατηγοροῦμαι καὶ θέλω ἀπαντήσαι.

ΒΑΡΓΑΣ. — (Εἰς ὃν ὁ Μιγγέλ μετεβίβασε σημείωσίν υνα). Κατηγορεῖσθε, κύριε κόμη, ὅτι ἐγείνατε ἀφανῆς ἐκ τῆς πόλεως αὐτῆς ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας· καὶ ὅτι ἡ ἀπουσία σας αὕτη σκοπὸν εἶχε συνέντευξιν τινα μετὰ τοῦ Σιωπηλοῦ.

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ ποῖος ἰσχυρίζεται τοῦτο;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Θέλετε καὶ μάρτυρας; Ὁ κλητῆρ τοῦ Διακαστηρίου μετέβη χθὲς εἰς τὸν οἶκόν σας μετὰ μεσημβρίαν, καὶ δὲν ἦσθε ἐκεῖ!

ΡΥΖΩΡ. — Δὲν ἠδυνάμην νὰ προμαντεύσω τὸν ἐρχομὸν του.

ΒΑΡΓΑΣ. — Πολὺ καλά. Ἄλλὰ ἡ σύζυγός σας, ἐρωτηθεῖσα, ἀπήνησε μετὰ προφανοῦς ἀμηχανίας, ὅτι εἶχατε ἐξέλθει.

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ ὄντως, εἶχον ἐξέλθει.

ΒΑΡΓΑΣ. — Πολὺ καλά. Ἄλλὰ πρέπει νὰ ἀποδείξετε, ὅτι ἐπανήλθατε τοῦλάχιστον τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν ὠρισμένην ὥραν.

ΡΥΖΩΡ. — Παρακαλῶ τὰς Ὑμετέρας Ἐξοχότητας νὰ μ' ἐπιτρέψωσι νὰ βεβαιώσω τοῦτο διὰ μαρτύρων.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Εὐκόλον!... Ἐπειδὴ εἴσθε πολίτης ἐκ τῶν

πλουσιωτέρων, διατρεῖτε εἰς τὸν οἶκόν σας φιλοξενούντες ἓνα ἀξιωματικὸν ἰσπανόν!

ΡΥΖΩΡ.—Μάλιστα, τὸν λοχαγὸν Ριγκῶν καὶ τρεῖς στρατιώτας.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ὁ λοχαγὸς Ριγκῶν! (Στρατιῶται ἐξέρχονται τρέχοντες). Εἰμπορεῖτε γὰ καθήσετε, κύριε κόμη. (Ὁ Ρυζῶρ μεταβαίνει εἰς τὴν θέσιν του).

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—(Δαμβάνων τὴν χεῖρά του). Πρῶτα ὁ Θεός, ἐτελείωσε κύριε κόμη! Μὴν ἀπελπίζεσθε!

ΡΥΖΩΡ.—(Χαμηλῶ καὶ ταχέως). Κύριε μαρκήσιε, εἶμαι χαμένος!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—Λοιπόν, εἶν' ἄλλθές;.. Ἐλείψατε ἀπὸ τὴν πόλιν;

ΡΥΖΩΡ.— Τέσσαρες ἡμέρας! Ὁ λοχαγὸς αὐτὸς θὰ μαρτυρήσῃ τώρα τὴν ἀπουσίαν μου! Ὀλίγα λεπτὰ ζωῆς μου ἀπομένουν!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.— Ἄ! Κύριε κόμη!...

ΡΥΖΩΡ.— Κύριε, αἱ στιγμαὶ μου εἶναι μετρημένα, καὶ δὲν ἔχω παρὰ μόνον ὑμᾶς γὰ σὰς ἀναθέσω πικρὰν ἐντολήν.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.— Ἐξ ὅλης μου καρδιάς!

ΡΥΖΩΡ.— Ἐὰν ἐξέλθετε ἐκ τῆς κολάσεως αὐτῆς, πηγαίνετε εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Μεγάλης Ἀγορᾶς, ὅπου εἶναι ὁ οἶκός μου, ζητήσατε τὴν κόμησσαν Ρυζῶρ καὶ ἀναγγεῖλατέ της τὴν τύχην μου!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.— Μὰ τὴν τιμὴν μου, Κύριε, θὰ τὸ πράξω!

ΡΥΖΩΡ.— Μὲ τρόπον... μ' ἐννοεῖτε... ὄχι ἐξάφνα!... Ὅσον γελοῖον καὶ ἂν σὰς φανῇ, Κύριε, ἐγὼ τώρα, μὲ τὴν κόμην λευκὴν ἐκ τῆς ἡλικίας, ἀγαπῶ ὅμως τὴν γυναῖκά μου δι' ἔρωτος νεανίου εἰκοσαετούς!... Καὶ ἂν δεικνύω ἐδῶ τώρα μικροψυχίαν τινά, σὰς βεβαιῶ τρέμει ὄχι ὁ στρατιώτης, ἀλλ' ὁ σύζυγος, συγκινούμενος διὰ τὸν προσεχῆ χωρισμὸν καὶ πιστεύων ὅτι δὲν εἶναι ἀνανδρος διότι ἀφιεροῦ ἔν δάκρυ εἰς τὴν ἀπολεσθεῖσαν εὐδαιμονίαν του.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.— Ἐχετε πλήρη πεποίθησιν εἰς ἐμέ, κύ-

ριε!... Ἀλλὰ βεβαίως, ἡ ἐξοδός σας αὕτη ἐκ τῆς πόλεως εἶχε σκοπόν τινα. . ὑπέκρυπτε σχέδιον !...

ΡΥΖΩΡ. — Μάλιστα.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.— Θεωρήσατέ με λοιπόν καθ' ὅλα φίλον... σὰς ἱκετεύω... καὶ ἂν ἡ συνδρομή μου...

ΡΥΖΩΡ. — Εὐχαριστῶ... Ἀλλὰ προτοῦ συλληθῶ, δόξα τῷ Θεῷ, ἔλαβον ὅλα μου τὰ μέτρα.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.— Ἄ! χαίρω μεγάλως.

ΡΥΖΩΡ.— Δὲν θὰ σωθῶ!.. Πλὴν θὰ ἐκδικηθῶ!

ΜΠΓΓΕΛ.— Ὁ λοχαγὸς Ριγκῶν!

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ἄνωτέρω, Ριγκῶν.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— Προσέλθετε, λοχαγέ! Κατοικεῖτε εἰς τοῦ κόμητος Ρυζῶρ ἐδῶ παρόντος;

ΡΙΓΚΩΝ.— Μάλιστα, Ὑψηλότατε, μετὰ τριῶν ἀνδρῶν μου.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— Ἐβεβαιώθητε, ἂν κατὰ τὰς τέσσαρας τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας ὁ κόμης ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του;

ΡΙΓΚΩΝ.— Τὰς τέσσαρας τελευταίας ἡμέρας;

ΔΕΛΡΙΩ.— Ναί. Παραδείγματος χάριν, τὸν εἶδατε χθὲς τὴν ἡμέραν εἰς τὸ σπίτι του;

ΡΙΓΚΩΝ.— Χθὲς τὴν ἡμέραν, ὄχι, Εὐγενέστατε! (Ταράσσομαι οἱ στρατιῶται).

ΒΑΡΓΑΣ, ΔΕΛΡΙΩ, ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— (Ἐν θριάμβῳ). Ἄ!

ΡΙΓΚΩΝ.— Ἀλλὰ τὸν εἶδα χθὲς τὸ βράδυ.

ΒΑΡΓΑΣ, ΔΕΛΡΙΩ, ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— (Ἐκπληκτοί). Χθὲς τὸ βράδυ;

ΡΙΓΚΩΝ.— Μάλιστα, κύριε Δικαστά!... δηλαδή τὴν περασμένην νύκτα.

ΒΑΡΓΑΣ.— Συλλογίσου καλά, Ριγκῶν, εἶσαι βέβαιος περὶ

αὐτοῦ τὸ ὅποιον λέγεις; Εἶδες τὴν προηγουμένην νύκτα τὸν κύριον Ρυζώρ, ἐδῶ παρόντα;

ΡΙΓΚΩΝ. — Βεβαιότατος... καὶ ἐκτυπήθη καὶ μαζί του! (Ταραχή).

ΡΥΖΩΡ. — (Κατ' ἰδίαν, καιάπληκτος). Μαζί μου!

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἦως αὐτό;

ΡΙΓΚΩΝ. — Χθὲς τὴν νύκτα, εὐγενέστατοι, ἐπέστρεφα εἰς τὸ σπίτι, καί, νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ εἶχαμε γεῦμα καλὸ, ἤμην ὀλίγον ζαλισμένος... Δὲν ὑπῆρχε σῶς εἰς τὸ σπίτι!... Ἄνεβαινα σκοτεινά, προσέχων εἰς τὰς βαθμιῖδας μὲ τὸ ξίφος μου... Τὸ φέρ' ἡ τύχη καὶ εἰς τὸ πρῶτο πάτωμα, νὰ κ' ἐξέρχεται βιαστικὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ κυρίου κόμητος κάποιος, τὸν ὅποιον ἐφώτιζε μιά κυρία, καὶ μὲ σπρώχνει χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ... Φωνάζω ἐγώ: «Τίς εἶ!» — «Αἶ, καὶ ποιὸς εἶσαι σύ, μου ἀπαντᾷ, δὲν ἔμπορῶ νὰ ἔγωγ' ἀπ' τὸ δωμάτιό μου;...» Σύρω τὸ ξίφος μου, ὁ κύριος κόμης μου τὸ ἀρπάζει καὶ τὸ ρίπτει κάτω καὶ κάτω, λέγοντάς με: «Μεθυσμένε!» καὶ φεύγει! Μεθυσμένε, σὰν βαρὺ μ' ἐφάνη... τὸ πολὺ πολὺ νὰ ἤμουν ὀλίγο ἴς τὸ κέφι! Ἄλλὰ πάλι ἐσκέφθην, ὅτι δὲν ἐπήγαινε νὰ μαλώσω μὲ τὸν οἰκοδεσπότην καὶ ἀπεκοιμήθην ἥσυχα ἐκεῖ εἰς τὰς βαθμιῖδας!

ΒΑΡΓΑΣ. — Ἀκούσατε, κύριε κόμη;

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Λ. — (Πρὸς τὸν Ρυζώρ). Κύριε, σᾶς ὀμιλοῦν!

ΡΥΖΩΡ. — (Καταβάλλων μεγάλην προσπάθειαν). Μάλιστα, κύριε, μάλιστα, ἀκούω! ..

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Εἶναι ἀκριβῆ τὰ λεχθέντα;

ΡΥΖΩΡ. — (Προσπαθῶν νὰ φανῇ ἡρεμος). Ἀκριβέστατα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

ΒΑΡΓΑΣ. — Λοιπὸν ἦσθε σεῖς, πραγματικῶς;

ΡΥΖΩΡ. — (Ἀνορθούμενος ὠχρότατος). Καὶ τίς ἄλλος ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέρχεται τῶν δωματίων μου τοιαύτην ὥραν; . . .

Ἄμφέβαλε καθόλου μήπως ὁ λοχαγός;

ΡΙΓΚΩΝ. — Καθόλου, καθόλου!

ΡΥΖΩΡ. — Βλέπετε λοιπόν, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην ἤμην εἰς τὸν οἶκόν μου !

ΔΕΛΡΙΩ. — Ἀνάγκη γὰρ τὸ πιστεῦσώμεν !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τί λέγεις, Βαργᾶς ;

ΒΑΡΓΑΣ. — (Ἡμφώνως). Νὰ τὸν ἀπολύσωμεν ! ... Ποῦ θὰ μᾶς ἴπαγη ; θὰ τὸν ἔβροῦμε μιὰ φορά.

ΔΕΛΡΙΩ. — Καὶ πηγαίνωμε νὰ φᾶμε !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἄρκει διὰ σήμερον ! (Οἱ στρατιῶται ἐτοιμάζονται). Κύριε Κόμη, εἴσθε ἐλεύθερος ! (Ἐγείρονται ὅλοι οἱ στρατιῶται καὶ ἐτοιμάζονται ν' ἀκολουθήσουν τὸν Νουαρκάρμ).

ΛΑΤΡΕΜΟΥ' Γ' Α. — (Πρὸς τὸν Ρυζῶρ δυνατὰ καὶ μετὰ χαρᾶς). Ἐσώθητε, Κύριε ! (Ὁ Ρυζῶρ βεβηθισμένος εἰς σκέψεις δὲν τῷ ἀπαντᾷ. Οἱ δύο δικασταὶ ἐποδεικνύουσι τῷ Νουαρκάρμ τὸν Λατρεμουίλ καὶ τοῦ ἀναφέρουν δῆθεν τὰ περὶ αὐτοῦ).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Εὐγενέστατε κύριε μαρκήσιε, σεῖς θὰ μᾶς ἀκολουθήσετε εἰς τὸ παλάτι !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ' Γ' Α. — Χαίρω πολὺ ! (Στρέφεται καὶ βλέπει τοὺς στρατιώτας πρόσκομμα εἰς τὴν διάβασίν του). Εἰπέτε τοὺς ἀνθρώπους σας νὰ τραβηχθοῦν. .. δὲν μ' ἀρέσει ὁ ὄχλος ! (Ἐπανερχόμενος πρὸς τὸν Ρυζῶρ). Κύριε κόμη, σὰς χαίρετῶ φιλικώτατα. .. Ἀνυπομονῶ νὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὰς ἐπανίδω ! .. (Πρὸς τοὺς στρατιώτας ἤδη ἀφίνοντας αὐτῷ δίοδον). Τραβηχθῆτε ἔσεεις ! (Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ, Δελριῶ καὶ Βαργᾶς). Κύριοι, εἰμπορεῖτε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε ! (Ἐξέρχεται πρὸ αὐτῶν Τυμπανοκρουσία. Οἱ στρατιῶται ἀναλαμβάνουσι τὰς δᾶδας, πάντες ἀπομακρύνονται καὶ διαλύονται σιγὰ σιγὰ, ἐκτὸς τῶν σκοπῶν, εἰς τὸ βάθος καὶ ἡ σκηνὴ μένει σκοτεινὴ).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Ρυζώρ, Ριγκών.

ΡΥΖΩΡ.—(Ἀνακύπτων ἐκ τῆς ἀθυμίας, πρὸς τὸν Ριγκών, ἐτοιμον ἢ ἀπομακρυνθῆ). Λοχαγέ, μίαν λέξιν, σᾶς παρακαλῶ.

ΡΙΓΚΩΝ.—Εἰς τὰς διαταγὰς σας, εὐγενέστατε!

ΡΥΖΩΡ.—(Βλέπων αὐτὸν μετ' ἀγωνίας). Μοῦ ἐσώσατε πρὸ μικροῦ τὴν ζωὴν, Κύριε.. Ἄλλ' ὅμως ὁμολογήσατε τώρα, ὅτι ἐξ ἐπιεικειᾶς παραμορφώσατε ὀλίγον τὰ γεγονότα!..

ΡΙΓΚΩΝ.—Ἐγώ, εἶπα τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν!.. Ἡ εὐγενεία σας τὸ γνωρίζετε πολὺ καλά.

ΡΥΖΩΡ.—(Ἐν ἀγωνίᾳ). Ὅχι! δὲν τὸ γνωρίζω!.. (Ἀναταράσσεται ὁ Ριγκών). Μὲ συγχωρεῖτε, λοχαγέ! εἶμαι ἀκόμη τεταραγμένος ἐκ τῆς συλλήψεος μου... Συλλογισθῆτε καλά... ἐνθυμηθῆτε.. ἦσθε ὀλίγον εὐθυμος... δηλαδὴ εἶχατε πῆι ὀλίγον παραπάνω, τὸ ὁμολογήσατε μόνος σας... ἔπειτα νύκτα.. ἐκεῖ ἔς τὰ σκοτεινά!.. εἴμπορεῖ νὰ νομίση κανεὶς πῶς εἶδε...

ΡΙΓΚΩΝ.— Αἶ, καλά εἶσθε!

ΡΥΖΩΡ.—Ἐγώ, ἐγώ αὐτὸς ὅπου σᾶς ὀμιλῶ, δὲν εἶμαι πολὺ βέβαιος νὰ ἐξῆλθω ἀπὸ τὸ δωμάτιον ὅπου λέγετε!..

ΡΙΓΚΩΝ.—Καλὲ ἀπὸ τὸ δωμάτιόν σας, τὸ εἶδα!.. Καὶ μοῦ δώσατε μὴ πού ἐμέτρησα ὄλας τῆς σκάλας!.. Ἡ πλάτη μου θὰ τὸ ἐνεθυμείτο, ἂν τὸ ἐλησμόνου ἐγώ.

ΡΥΖΩΡ.—Ἡ κυρία ὅμως, ἦτις μ' ἐφώτιζε... εἶσθε βέβαιος;...

ΡΙΓΚΩΝ.—Ἐλάτε, καλὲ τώρα, κύριε κόμη! μὲ περιπαίζετε; Σᾶς λέγω εἶδα τὴν κυρίαν κόμησσαν, ὅπως σᾶς βλέπω τώρα, καὶ σὰν νὰ σᾶς ἀκούω ἀκόμα πού τῆς εἶπατε: «Πηγαίνετε μέσα, κυρία, πηγαίνετε γρήγορα, καὶ προσέχετε!»

ΡΥΖΩΡ.—Τὰ εἶπ' αὐτά, τὰ εἶπα;

ΡΙΓΚΩΝ.—Μὰ καθὼς σᾶς τὰ λέγω!..

ΡΥΖΩΡ.—Κ' ἔπειτα ἔκλεισε πάλι ἡ θύρα;

ΡΙΓΚΩΝ.—Ἄμέσως!.. ἀμέσως! Τὸ ξεχάσατε;

ΡΥΖΩΡ. — "Οχι !.. Εὐχαριστῶ, κύριε, σὰς εὐχαριστῶ !

ΡΙΓΚΩΝ. — Τώρα παιὰ αὐτὰ πέρασαν !.. Ἀλήθειαν, πῶς εἶναι τὸ χέρι σας ;

ΡΥΖΩΡ. — Τὸ χέρι μου !

ΡΙΓΚΩΝ. — Ναί... σὰς 'κόπηκε βαθειά, νομίζω, ὅταν μοῦ ἀρπάσατε τὸ σπαθί !..

ΡΥΖΩΡ. — Δηλαδή...

ΡΙΓΚΩΝ. — Σὰς ἄκουσα πῶς φωνάζατε... κ' ἔπειτα ἤρξα κάτω τὸ σπαθί μου καταματωμένο.

ΡΥΖΩΡ. — Πραγματικῶς...

ΡΙΓΚΩΝ. — Αὐτὸ σας τὸ χέρι θὰ ἦναι ! (Τοῦ δεικνύει τὴν δεξιάν του, ἣτις φέρει χειροόκιον).

ΡΥΖΩΡ. — Αὐτό, μάλιστα !

ΡΙΓΚΩΝ. — Δὲν εἶναι τίποτε... σὲ δύο-τρεῖς ἡμέρες θὰ περάσῃ.

ΡΥΖΩΡ. — Ἴσως.

ΡΙΓΚΩΝ. — Δὲν τὸ δείχναι' ἐκεῖ 'ς τὸ δικαστήριον ; Τί καλλιτέρα ἀποδείξεις ;

ΡΥΖΩΡ. — Τρόντι. (Κατ' ἰδίαν). Ἄ ! ἐξ αὐτοῦ θὰ δυνηθῶ ν' ἀνακαλύψω !..

ΡΙΓΚΩΝ. — Τί εἶπατε ; (Ἀκούεται ἡ ἀποχώρησις (retraite) εἰς τὸ βάθος).

ΡΥΖΩΡ. — Τίποτε !.. χαιρέτε, λοχαγέ...

ΡΙΓΚΩΝ. — Ἄ ! ἡ ὑποχώρησις !.. (Φωνάζει πρὸς τὰ δεξιὰ). Κλείσατε τὰς πύλας !

ΜΙΓΓΕΛ. — (Εἰς τὸ βάθος). Κλείσατε τὰς πύλας !

ΦΩΝΑΙ. — (Μακρόθεν). Κλείσατε τὰς πύλας !

ΡΙΓΚΩΝ. — Κύριε Κόμη, θὰ κλείσουν τώρα ! Πηγαίνετε εἰς τὸ σπίτι σας καὶ μὴ μένετε ἀργὰ εἰς τοὺς δρόμους... ἀπαξ' ἀφοῦ ἐσώθητε ! (Ἀνέρχεται).

ΡΥΖΩΡ. — (Καταβεβλημένος, ἰδιά). Ἐσώθην !.. οἱμοι ! Τώρα ἀρχίζουν τὰ βόσκανά μου !.. (Ἀνέρχεται βραδέως).

ΡΙΓΚΩΝ. — (Εἰς τὸ βάθος). Τείνατε τὰς ἀλύσους !

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ. — (Μακρότερα). Τείνατε τὰς ἀλύσους !

ΦΩΝΑΙ. — (Μακρόθεν). Κλείσατε τὰς πύλας !

ΦΩΝΑΙ. — (Ἀκόμη μακρότερα). Τείνατε τὰς ἀλύσους !..

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Α' ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ρυζώρ.—Φλαμανδικὴ διακόσμησις.—Εὐρὺ δωμάτιον πλουσίως καὶ αὐστηρῶς διασκευασμένον. Πολυέλαιος φλαμανδικός. Ἀριστερᾷ πρὸς τὰ ἔμπροσ μικρὰ θύρα ἐξόδου. Ὀλίγω βαθύτερα μεγάλη ἐστία βαθύτερα ἀκόμη εἰς τὴν γωνίαν μικρὰ κλίμαξ ξυλίνη φέρουσα εἰς τὸ ἄνω πάτωμα. Εἰς τὸ βάθος θύρα εἰσόδου. Πέραν ταύτης ἐστιατόριον φωτισμένον, ἐν ᾧ φαίνεται ἡ τράπεζα ἤδη παρατεθειμένη. Σχεδὸν ὅλη ἡ δεξιὰ πλευρὰ τῆς σκηνῆς κατέχεται ὑπὸ εὐρέος, ὑψηλοῦ καὶ τριδίπλου παραθύρου, βλέποντος εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Δημαρχείου, ἣτις φαίνεται φωτισμένη ὑπὸ τῆς σελήνης διὰ τῶν ὕψων τοῦ παραθύρου. Ἐπιπλὸν τι δεξιᾷ πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἐφ' οὗ σκευὴ καὶ ἀσημικά. Τράπεζα, ἔδραϊ κτλ.).

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δολορεζ, Γερτρούδη, Οἰκονόμος τοῦ οἴκου (βωδός), ἄλλοι ὑπνόμεται εἰς τὸ βάθος, **αὐλόπαιδα** (ragos), **γυναῖκες.**

(Ὁ οἰκονόμος ἵσταιται ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ βάθους, ἡ Γερτρούδη καὶ διορθώνει. Αἴφνης ἀνοίγει ἡ θύρα ἀριστεροῦθεν καὶ προηγουμέναι τῆς Δολορεζ εἰσερχομένης δύο παιδία κρατοῦντα φῶτα. Ἡ Δολορεζ διασχίζει ὅλην τὴν σκηνὴν καὶ ἀποβάλλει τὴν ἰσπανικὴν μαντίλα τῆς, ἀφίνει δὲ καὶ τὸ βιβλίον τῶν προσευχῶν, τὴν Σύνοψιν τῆς, τὴν ὁποίαν ἐκράτει. Μετὰ βραχεῖαν αἰγὴν).

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ὁ κύριος Κάρολος δὲν ἦλθε;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—Ὁχι, κυρία. (Σιγῇ). Ἡ κυρία κόμησσα θέλει γὰρ δώσῃ διαταγὰς διὰ τὸ γεῦμα;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Τί ὥρα εἶναι;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—Ὁκτώ ἐκτύπησαν τώρα, κυρία.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Κατ' ἰδίαν). Ὁκτώ! Καὶ δὲν τὸν εἶδα καὶ

[518]

ὅλην τὴν ἡμέραν! (Μεγαλοφώνως). Ὅχι!.. θὰ φάγωμεν ἀργότερα! Πηγαίνετε ὅλοι! (Ὅλοι οἱ ὑπηρέται ἐτοιμάζονται νὰ ἐξέλθουν. Ὁ Κάρολος φαίνεται εἰς τὸ βάθος ἐν τῷ ἄλλῳ θαλάμῳ).

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—Κυρία, ὁ κύριος Κάρολος!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Μετὰ χαρᾶς). Ἄ! ἐπὶ τέλους!

ΣΚΗΝΗ Β'.

Οἱ ἄνωτέρω, Κάρολος.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ὁχρὸς, ἀνήσυχος, χαμηλῇ φωνῇ, κατελθὼν ἤδη μέχρι τοῦ προσκηνίου). Εἰπέτε νὰ φύγουν ἀπ' ἐδῶ αὐτοί!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Σιγά). Τί ἔχεις; ...τόσον ὀχρὸς!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Σιγά). Μόνοι, μίαν στιγμὴν! ...Γιὰ τὸ Θεό, νὰ μείνωμεν μόνοι!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Δὲν εἰμφορῶ, αὐτὴν τὴν ὥραν ...θὰ τοὺς φωνῇ παράδοξον ὅλους.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Σιγά). Τοῦλάχιστον ν' ἀπομακρυνθοῦν ὀλίγον!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Γερτρούδη, ἐτοιμάσατε τὸ τραπέζι! (Οἱ ὑπηρέται ἐξέρχονται ... ἀλλὰ ἡ θύρα τοῦ βάνου μὲνει ἀνοικτὴ καὶ φαίνονται ἡ Γερτρούδη καὶ ὁ Οἰκονόμος ἐτοιμάζοντες τὰ τῆς τελευταίας στιγμῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Κάρολος, Δολορέζ.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ζωηρῶς. Ὅλη αὐτὴ ἡ σκηνὴ γίνεται μὲ φωνὴν σιγανωτέραν καὶ μὲ πολλὰς προφυλάξεις ἐκατέρωθεν). Πονεῖς; ... Πῶς εἶναι ἡ πληγὴ σου, τὸ χέρι σου; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Δὲν εἶναι τίποτε!

[559]

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Φαίνεται ; ...Νὰ ἐδῶ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Δεικνύων τὴν χεῖρά του φοροῦσαν χειροόκιον).
Ναί, φαίνεται, ἀλλὰ ποῖός θὰ ὑποθέσῃ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὁ ἀξιωματικός ; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μεθυσμένος ἐκεῖ ! ...οὔτε θὰ τὸ ἐνθυμῆται πλέον !
... Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ ! ...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί λοιπόν ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Μετὰ προσπαθείας). Ἐπέστρεψε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ζωηρῶς). Ὅχι, σὲ εἶπα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί· τὸν εἶδε ὁ Γαλένας !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Δὲν ἦλθ' ἐδῶ ἀκόμη !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Δὲν ἦλθ' ἐδῶ ! Τί τάχα ! Εἶναι εἰς τὴν πόλιν,
εἶμαι βέβαιος ! (Καταπίπτει καθήμενος δεξιόθεν τῆς τραπέζης).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (᾽Ωχροτάτη). Καλά ! Δὲν ἔπρεπε τάχα νὰ τὸ
περιμένωμεν, αἶ ; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Βλέπων αὐτὴν μετὰ τινος φοίκης). Δολορέζ,
τὸ λέγεις ὡς ἐάν ἤλπιζες νὰ μὴ ἐπανέλθῃ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Καθημένη). Καὶ σύ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ζωηρῶς). Νεκρὸς νὰ μείνω, ἂν ἕκαμα τοιαύ-
την φορικτὴν εὐχὴν !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Αἶ, λοιπόν ναί ! Ἡ ἐπιστροφή του αὐτὴ μὲ
ἀπελπίζει καὶ μ' ἐξοργίζει ! ... καὶ οὔτε ὁ Θεὸς ἔπρεπε νὰ τὴν ἐπι-
τρέψῃ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὁ Θεός ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί, ὁ Θεός ! .. διότι εἶναι προδότης ὁ ἄνθρωπος
αὐτός !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πῶς τὸ λέγεις αὐτό ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Πῶς τὸ λέγω ! Νομίζεις, δὲν ἐνόησα τάχα τὰς
ὑποθέσεις του δῆθεν διὰ τὰς ὁποίας ἀνεχώρησε ; Δὲν ἐκατάλαβα
ἀκόμη, διαπρὶ κάθε νύκτα ἐξέρχεται νὰ πηγαίνει εἰς τὸ Κήρυγμα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τί λέγεις !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Πού νὰ τὸ ὑποθέσῃς, βέβαια ! Εἶσαι καθολικός

σὺ ὅπως κ' ἐγώ, καὶ δὲν σὲ ἐμπιστεύθη, ἐννοεῖται !.. Ἄλλ' ὅμως εἶναι βεβαίον, ἀφοῦ τὸν ἠκολούθησα καὶ μίαν φορὰν !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — ('Ανήσυχος). Ἐπραξες τοῦτο ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί, τὸ ἔπραξα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ πῶς ὑποθέτεις, ὅτι τὸ ταξείδιόν του εἶχε σκοποὺς ἄλλους ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ ! Θαρρεῖς ἐγὼ δὲν βλέπω, δὲν ἐννοῶ ! Τί θέλουν τόσοι ὑποπτοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πηγαίνουσιν ἐδῶ κ' ἐρωτοῦν ἂν ἐπέστρεψε ; Καὶ τὸ ταξείδι του αὐτὸ ἀκόμη, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, τί ἐχρειάζετο ; Ἐχουν ἐνστικτον αἱ γυναῖκες, φίλε μου, τὸ μαντεύειν !... Καὶ διατὶ νὰ μὴ μισῇ τὸν δοῦκα τῆς Ἄλβας ἕνας κελδινιστής ; Τὸν μισεῖ ! Προδότης κατὰ τοῦ Θεοῦ του, προδότης κατὰ τοῦ βασιλέως του !... Συνδέονται αὐτά... Εἶμαι βεβαία ἀκόμη καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς συνωμοτεῖ... (Ἐγείρεται).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — ('Ἐπίσης ἐγεγνηεῖς εἰς τὰς τελευταίας φράσεις καὶ ἀνήσυχος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ὑπηρεσιῶν). Σιώπα, μὴ φωνάζῃς !... Κ' ἐὰν σ' ἀκούσῃ κανεὶς...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — ('Υποκόφως). Αἱ καὶ τί μὲ μέλλει !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Θὰ χαθῇ αὐτός... καὶ ἄλλοι μαζὶ του !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ποιοὶ ἄλλοι ; Ἐσὺ βεβαίως ὄχι !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ζωηρῶς). Πῶς σὲ ἤλθε !...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί μὲ μέλλει λοιπὸν διὰ τοὺς ἄλλους ! καὶ μάλιστα δι' ἐκείνον ! Θὰ ἤμεθα ἐλεύθεροι νὰ ἀγαπώμεθα χωρὶς νὰ πράττωμεν ἔγκλημα.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄλλ' εἶναι ἔγκλημα ἐπὶ ἐγκλήματος τοιαύτη εὐχὴ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄλλὰ νὰ ζῶμεν πάλιν ὅπως ζῶμεν, δὲν εἶναι τὸ χειρότερον ὄλων ; καὶ δὲν εἶν' ἀνυπόφορον μαρτύριον ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — ὦ, μὰ τὸν Θεόν μου, ναί !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Λοιπὸν ; (Σιωπῇ. Ὁ Κάρολος εἶναι ὄρθιος ἀκουμβῶν ἐπὶ τῆς ράχους ἔδρας καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν παλαμῶν του). Ἐπὶ τέλος πρέπει νὰ λάβωμεν μίαν ἀπόφα-

σιν· δὲν πρέπει ; Εἶναι ἀδύνατον νὰ μένωμεν οὕτω !... Τί θὰ κάμωμεν ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — "Ο,τι καὶ μέχρι τοῦδε ! Ψεύδη καὶ πάλιν ψεύδη, κ' ἐπὶ ψευμάτων ψεύματα !...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — 'Αλλὰ μὲ εἶναι βάσανον φρικτὸν ἢ ἐπιστροφή τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ !.. Συλλογίσου το καλὰ !... Σὲ ἀγαπῶ, καὶ εἶμαι ἰδική του !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Δολορέζ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Βεβαίως ἀδιαφορεῖς ἐσύ, ὅμως ἐγώ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σιώπα ! θὰ σ' ἀκούσουν οἱ ὑπηρεταί σου.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Λοιπὸν προσπάθησε νὰ κλείσης τὴν θύραν.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πῶς ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Χωρὶς νὰ τὸ ἀποδείξῃς !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Δὲν ἤμπορῶ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — "Ω, τί εἶναι οἱ ἄνδρες ! Θὰ τὸ κάμω ἐγώ ! (Μεγαλοφώνως καὶ μετὰ προσποιήσεως). Μήπως δὲν καίει πλέον ἡ φωτιὰ ἐκεῖ, Κάρολε ; 'Επαγώσαμεν !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Παρὰ τῆ ἑστιά). Πραγματικῶς.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — ('ΗΣύχως). "Α ! εἶν' ἡ θύρα ἀνοικτὴ ! Γερτρούδη, δὲν σφαλᾷς τὴν θύραν, καλέ ;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. — 'Αμέσως, κυρία. ('Η θύρα τοῦ βάρους κλείεται).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — 'Ιδοῦ... Νὰ σὲ εἰπῶ λοιπὸν τώρα τὴν ἀλήθειαν, Κάρολε ; Δὲν θέλω πλέον τὴν ζωὴν αὐτὴν ! Δὲν ἀπέκαμας καὶ σύ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — "Ω, ἂν ἀπέκαμα, καὶ μ' ἐρωτᾷς ; Δὲν εἶναι τάχα καὶ δι' ἐμὲ ἀνυπόφορον βάσανον αὐτὸ τὸ ψεῦδος τὸ διαρκὲς εἰς ὃ κατεδικάσθην ; Ὑπάρχει τι αἰσχροτέρον ; ὑπάρχει ἀνανδρότερον ; θέλεις κ' ἐγὼ λοιπὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω ; Ναί, λοιπὸν, ναί, ἀπέκαμα, ὀλοτελῶς ἀπέκαμα, ἀπέκαμα φρικτὰ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — ('Ανήσυχος). Τόσον πολὺ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, ναί τόσον πολὺ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — ('Επίσης). Καὶ διατί ; Τί ὑποφέρεις σύ, δὲν με

λέγεις ; 'Εγώ δι' ἀγάπην σου βασκνίζομαι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν
καὶ κολάζομαι εἰς τὸν ἄλλον. Τί μοῦ θυσιάζεις σὺ εἰς ἀντάλλαγ-
μα, τί ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τί θυσιάζω ; "Ο,τι καλλίτερον ἔχω καὶ ἱερώτε-
ρον ! τὴν τιμὴν μου, τὴν συνείδησίν μου ! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ
καλεῖ φίλον του, μὲ τείνει τὴν ἀγκάλην, μὲ δίδει τὴν καρδίαν
του ! Εἶς' εὐτυχῆς σύ, εὐτυχῆς νὰ τὸν μισηῖς ! Ὅμως ἐγὼ τὸν ἀγα-
πῶ... ἰδοὺ ἡ μάλλον φοβερά μου ἀτιμία... τὸν ἀγαπῶ, τοῦ ψευ-
δομαι, τὸν ἀγαπῶ, τὸν ἀπατῶ, τὸν κλέπτω !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—("Ἐντρομος). Τί ; δὲν μὲ ἀγαπᾷς πλέον ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Μετὰ χειρονομίας ἀπελπιστικῆς). "Α !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(᾽Ὡς ἀνωτέρω). Δὲν τὰ ἐπρόσεχες αὐτὰ ἄλλοτε...

Λέγε τὴν ἀλήθειαν.. εἰπέ την... δὲν ἔχεις πλέον ἔρωτα ; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—"Ω, ἂν τὸ ἠδυνάμην !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Βλέπεις λοιπόν ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Βλέπω, βλέπω ὅτι εἶμαι τόσον ἀνίσχυρος νὰ
ἀποσπᾶσω τῆς καρδίας μου τὸ δύσμοιρον αὐτὸ πάθος, ὅσον ἀδέ-
ξιος ὑπῆρξα ὅπως τὸ ἀποκρούσω ἐν ἀρχῇ... Μὲ περιέπλεξες τοσοῦ-
τον εἰς τὰ δίκτυα τῶν μαγειῶν σου, ὦ μάγισσα τοῦ ἔρωτος, ὥστε
χωρὶς νὰ θέλω σ' ἠγάπησα καὶ σὲ ἠθέλησα... καὶ σὲ ἀγαπῶ ἀκόμη
καὶ σὲ θέλω !.. καὶ πίπτω εἰς τοὺς πόδας σου ὅταν σὲ καταρῶ-
μαι!.. Ὅσω πλεῖστον ζητῶ νὰ σὲ μισήσω, τοσοῦτον -μοίρα τῆς
κολάσεως φρικτῆ !—τοσοῦτον σὲ λατρεύω ! (Πίπτει εἰς τοὺς πόδας
τῆς καθημένης).

ΔΟΛΟΡΕΖ.—("Ὀλη χαρά). Εἰπέ το τέλος πάντων, λέγε το !
Θελεῖς νὰ γίνω καὶ γενναιοτέρα σου, ἐγώ ! καὶ νὰ σὲ ἀποδώσω
τὴν ἐλευθερίαν σου ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Δολορέζ !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Χαῖρε λοιπόν ! πήγαίνε !.. Δὲν σὲ θέλω πλέον !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—("Ἐγειρόμενος). "Ω!.. μὴ τὸ πράττης... σὲ φο-
νεύω !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—("Ἐγειρομένη καὶ ριπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας

του). Ἄχ, τὸ βλέπω, μ' ἀγαπᾶς ! λοιπὸν ἀπόσπασέ με ἀπ' αὐ-
τοῦ ! Ἀπάγγαγέ με !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Νὰ σ' ἀπαγγάγω !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου ! καὶ οἱ δύο, μόνοι
μας ! ἐλεύθεροι ! Ἀπόψε νά, νά φύγωμεν !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Εἶθε νὰ ἦτο δυνατόν ! Ἄλλ' εἶν' ἀδύνατον !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Διατί ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Οὐδεὶς ἐξέρχεται τῆς πόλεως ἀπόψε ! (Ἡ θύρα
τοῦ βάνου ἀνοίγει).

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Τρόντι ! Ὅμως αὔριον ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Σιωπή ! Ἔρχονται !

ΣΚΗΝΗ Δ.

Οἱ ἀνωτέρω, Γερτρούδη, εἶτα Ἰωνᾶς.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.— Κυρία κόμησσα, εἶν' ἔξω ὁ Ἰωνᾶς ὁ κωδωνα-
κρούστης... ἔχει κακὰς εἰδήσεις, λέγει.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Κακὰς εἰδήσεις ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ἄς ἔλθῃ !

ΙΩΝΑΣ.— (Ζωηρῶς ἀνήσυχος). Κυρία .. δὲν ἦλθ' ἀκόμη ὁ κύ-
ριος κόμης ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ὅχι !

ΙΩΝΑΣ.— Ἄ ! θὰ συνέβῃ δυστύχημα ! Τὸν συνέλαβαν μετὰ τὰ
μεσημέρι..

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τὸν συνέλαβαν ;

ΙΩΝΑΣ.— Μάλιστα, λοχαγέ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τρέχω ἀμέσως !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Τί θέλεις νὰ κάμῃς ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Νὰ τὸν σώσω, ἀνδύναμαι !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Αὐτόν ; σύ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἄ ! Ἐγὼ κυρίως ! — Ἰωνᾶ, .. πάρ' ἓνα ὥς καὶ

πληγίνωμεν. (°Ο' Ιωάνς ἐξέρχεται ἐν σπουδῇ μετὰ τῆς Γεωργούδης).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Δὲν θὰ ὑπάγῃς !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καί με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (°Εμποδιζουσα αὐτόν). Ὑπὲρ ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου ; .. Εἶσαι τρελλός ! .. Σὲ ἀπαγορεύω νὰ ἐξέλθῃς !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καί ἂν χαθῇ ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. Αἱ ! τί ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (°Οπισθοχωρῶν ἐντρομος). *Α ! Δολορέζ, μὲ κἀμνεῖς νὰ σὲ φοβοῦμαι !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Κ' ἐγὼ νὰ σὲ οἰκτείρω ! .. Βλέπετ' ἐκεῖ, μὲ ἀγαπᾷ καὶ πρώτη του ὀρμὴ δὲν εἶναι νὰ μὲ σώσῃ, ἀλλὰ νὰ σώσῃ τὸν ἀντεραστὴν του !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — ὦ, δὲν ὑπάρχει ἀντεραστὴς ἐδῶ ! Βλέπω τίμιον ἄνδρα, τὸν ὅποιον ὀρεῖλω νὰ σώσω. Καὶ θὰ πράξω τὸ καθήκόν μου καὶ τὸ ἰδικόν σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Τονίζουσα τὰς λέξεις). Ἐχεις δίκαιον ! σῶσέ τον λοιπόν ! .. τὸν σύζυγόν μου ! .. τὸν κύριόν μου ! .. Πραγματικῶς, θὰ ἦτο λυπηρὸν νὰ μὴν ἔχω πλέον αὐριον νὰ τὸν ἀπατήσω διὰ σέ ! .. οὔτε νὰ ἀπατήσω ἀπόψε σὲ δι' ἐκείνον !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Κατάπληκτος). *Α ! ᾶ ! δὲν εἶσαι γυνὴ σύ ! .. Ναί, εἶσαι δαίμων !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Μετὰ πάθους καὶ ἐτοιμῇ νὰ τὸν ἐναγκαλισθῇ). Σὲ ἀγαπῶ !

ΙΩΝΑΣ. — (°Επανερχόμενος περιχαρῆς). Ὁ κύριος κόμης ! (°Αποχωρίζονται ταχέως).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Οἱ ἄνωτέρω, Ρυζώρ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Τρέχων πρὸς αὐτὸν καὶ θλίβων θερμῶς τὰς χεῖράς του). Ἄ! δάξα τῷ θεῷ! .. ἐσώθης ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δημιῶν!

ΡΥΖΩΡ. — (Μετ' ἀγάπης πρὸς αὐτὸν κατερχόμενος). Ἐμαθεὶς ὅτι συνελήφθην;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Πηγαίνουσα πρὸς αὐτὸν καὶ προτείνουσα τὸ μέτωπόν της εἰς φίλημα). Ὁ Ἰωνᾶς πρὸ μικροῦ μᾶς τὸ εἶπε! .. ἀγαπητέ μου σύζυγε! .. καὶ κατελήφθημεν καὶ οἱ δύο ὑπὸ τρόμου δεινοῦ!

ΡΥΖΩΡ. — (Δαμβάνων τὰς δύο της χεῖρας καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον, τὴν βλέπει μετὰ συγκινήσεως). Ναί, τρέμεις, Δολορέζ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἡ εἰδησις αὐτὴ, καὶ ἔπειτα ἡ αἰφνιδία ἀφ' ἑξῆς σας! (Πίπτει καθήμενη).

ΡΥΖΩΡ. — Δολορέζ... συνέλθε! Ἴδού με εἰς τὸν οἶκόν μου, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγαπώντων με! .. Ἄλλ' εἶσαι ὠχρότατη!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Προσπαινοῦσα τὰς μεϊδιάς). ὦ, δὲν εἶναι τίποτε!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἡ συγκίνησις!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Εἶπέ μ' ἄλλον ἢ χαρὰ!

ΡΥΖΩΡ. — (Καθ' ἑαυτὸν, εἰς τὸ βάθος, ἀποθέτων τὸ ξίφος). ὦ, ἂν ἠδυνάμην ἀκόμη νὰ τὸ πιστεύσω!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Σιγὰ πρὸς τὴν Δολορέζ, διερχόμενος ὀπισθὲν της). Εἶναι λοιπὸν ἄξιμον ὅ,τι πράττομεν καὶ οἱ δύο μας ἐδῶ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Εἶναι καὶ χειρότερα! (Ταρασσεται ὁ Κάρολος, ἔγειρεται αὐτὴ καὶ ἀνέρχεται). Πηγαίνω νὰ διατάξω τὰ τοῦ γεύματός σου, ἀγαπητέ μου κύριε, διότι θὰ πεινάτε βέβαια!

ΡΥΖΩΡ. — Ὅχι! Ἐχω προηγουμένως κἄτι νὰ εἰπῶ μὲ τὸν Κάρολον! .. Ἄς ἦναι ἔτοιμον τὸ τραπέζι, καὶ ἄς ἀπομακρυνθοῦν οἱ ὑπηρέται.

[566]

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Πηγαίνω νὰ τοὺς τὸ εἰπῶ. (Ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάλθους).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

Κάρολος, Ριζώρ, Ἰωνᾶς.

ΡΥΖΩΡ.—(Ἀκολουθήσας διὰ τοῦ βλέμματος τὴν Δολορὲζ ἀπερχομένην, ὡς ἄνθρωπος θέλων νὰ φωτισθῇ). Ἰωνᾶ, κλείσε τὴν θύραν καὶ πρόσεχε μὴν ἔλθῃ κανεὶς.

ΙΩΝΑΣ.—Πολὺ καλὰ, κύριε. (Μένει παρὰ τὴν θύραν εἰς τὸ βάλθος).

ΡΥΖΩΡ.—(Πρὸς τὸν Κάρολον). Ταχέως τώρα ! Εἶδες πρὸ μικροῦ τὸν Γαλέναν εἰδοποιηθέντα ἅμα ἐπέστρεψα ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ὁ Ἰωνᾶς ἦλθεν ἐκ μέρους τοῦ καὶ μᾶς ἐζήτησε, τὸν Βάκκερζελ, τὸν Κορνελῆ, κ' ἐμέ!.. Ἐκεῖ ἔμαθα τὴν ἀφιζίν σου !

ΡΥΖΩΡ.—Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταξιδίου μου.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ὅλα !.. Ὁ πρίγκιψ τῆς Ὁρανίας ἔρχεται εἰς βοήθειάν μας μετὰ τῶν καλλιτέρων τοῦ ὀπαδῶν· ἐβάδισαν ὅλην τὴν νύκτα μυστικῶς διὰ τοῦ δάσους τοῦ Σουάν.

ΡΥΖΩΡ.—Κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτήν, καλέ μου Κάρολε, εἶναι κρυμμένος εἰς τὸ δάσος τοῦ Κάμβρ, ἐν τέταρτον λεύγης μακρὰν τῆς πόλεως.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἐπὶ τέλους !.. Λοιπὸν ἀπόψε ;..

ΡΥΖΩΡ.—(Θλίβων τὰς χεῖράς του). Ἀπόψε, μάλιστα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἄ ! εὐλογημένη ἔστω ἡ ὥρα αὕτη τῆς μάχης, τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς λήθης τῶν δεινῶν !

ΡΥΖΩΡ.—Γενναίε Κάρολε μου ! Ἦλθεν ἡ στιγμὴ, ἰδοῦ... Ἐλάβομεν ὅλα τὰ μέτρα μας, πιστεύω ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ὅλα !... Τὸ σῶμα τῶν ὑφαντῶν ἀναμένει ὑπὸ τὸν Βάκκερζελ, τὸ σῶμα τῶν βαρελοποιῶν καὶ τῶν ζυθοπωλῶν ὑπὸ τὸν Κορνελῆ, καὶ οἱ ὀπλοφόροι ὑπ' ἐμέ !

[567]

ΡΥΖΩΡ.—Οἱ ὀπλοφόροι, εἶπες, κ' ἐνθυμήθην.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—“Ὅτι μοῦ ἐζητήθησαν τὰ ὄπλα τῆς φρουρᾶς. Ἐννοεῖς, ὅτι δὲν σκοπεύω νὰ τὰ δώσω. Ἄλλ' ὅπωςδήποτε ἢ διαταγὴ θὰ μᾶς χρησιμεύσῃ καὶ αὕτη.

ΡΥΖΩΡ.—Πῶς;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Δεικνύων τὴν πλατεῖαν). Αἱ ἀλύσεις αὐταὶ περὶ τὴν μεγάλην πλατεῖαν εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ ἐμπόδιζαν τὸ ἱππικὸν τοῦ πρίγκιπος. Ἐσκέφθην λοιπὸν νὰ ζητήσω τὴν νύκτα ταύτην τὴν ἄδειαν ὅπως τὰς λύσω, προφασιζόμενος δῆθεν, ὅτι πρέπει ἀποψὲ νὰ μεταφέρω τὰ ὄπλα ὅπου διετάχθην.

ΡΥΖΩΡ.—“Ἀριστα! Τὰ ὄπλα σου ἔτοιμα, ἡ δίοδος ἐλευθέρη!.. θὰ συναπαντηθῶμεν εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εἰς τὰς ἑνδεκα, διὰ τῆς θύρας τοῦ Ἴωνᾶ.

ΡΥΖΩΡ.—(Φωνάζων). Ἴωνᾶ!

ΙΩΝΑΣ.—(Κατερχόμενος). Κύριε κόμη;

ΡΥΖΩΡ.—Σὲ εἶπεν ὁ Γαλένας;

ΙΩΝΑΣ.—“Ὀλα!

ΡΥΖΩΡ.—Ἐὰν ὄλα βραίνωσι καλῶς, ὁ μέγας σου κώδων...

ΙΩΝΑΣ.—(Ὑπερηφάνως). Ἡ Γιαννοῦλα.

ΡΥΖΩΡ.—.. Θὰ σημάνη τὴν ἔφοδον μὲ ὄλην τὴν δύναμιν, χαρμόσυνα, ὅπως τὰς ἑορτάς...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Καὶ ἂν τύχῃ, ὃ μὴ γένοιτο, πρόσκομμά τι...

ΡΥΖΩΡ.—Τότε θὰ σημάνη νεκρώσιμον ἐπικηδεῖον, τὸ μόνον ἀρμόζον, ρεῦ! εἰς τὴν πενθοῦσαν ταύτην πόλιν.

ΙΩΝΑΣ.—Ἐγὼ λοιπὸν πηγαίνω.

ΡΥΖΩΡ.—Ἀλήθεια, τί ἀπέκαμες μ' ἐκείνον τὸν στρατιώτην;

ΙΩΝΑΣ.—Τὸν σαλπικητὴν, τὸν ἄφρησα ἐκεῖ ἀναίσθητον εἰς τὴν πλατεῖαν.

ΡΥΖΩΡ.—Μεθυσμένον;

ΙΩΝΑΣ.—Πῶς ἄλλως θὰ ἐσωζόμην;

ΡΥΖΩΡ.—Εὐγε! πήγαينه τώρα... καὶ οὔτε λέξιν... οὔτε εἰς τὴν γυναϊκά σου.

ΙΩΝΑΣ. — Ὁ Θεός νὰ φυλάξῃ ! ... (Ἰδίᾳ). Τότε δὲ βούρξεν ἡ λαμπάναις ! (Σιγὰ ἐξέρχεται).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μίαν λέξιν ἀκόμη ! ... Πῶς θὰ ἀναγνωρίζωμεν τοὺς ὄπαδούς μας εἰς τὸν δρόμον ;

ΡΥΖΩΡ. — (Δεικνύων τὸ ξίφος του ἔχον ταινίαν τινα λευκὴν). Ἐκ τῆς λευκῆς αὐτῆς ταινίας, φίλε μου, τὴν ὁποίαν φέρομεν εἰς τὸ ξίφος ἢ ἐπὶ τοῦ πέλου.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καλά ! (Ἐτοιμάζεται νὰ φάγη).

ΡΥΖΩΡ. — Τί ; φεύγεις ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, διὰ τοῦ κήπου.

ΡΥΖΩΡ. — Καλά, πήγαινε, ἀγαπητέ μου Κάρολε, πήγαινε ! Ἀπόψε μᾶλλον ἢ ποτὲ ἔχω ἀνάγκην νὰ θλίψω ἐπὶ τῆς καρδίας μου καρδίαν ἔντιμον καὶ ἀφωσιωμένην ὡς τὴν ἰδικὴν σου !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Τεταραγμένος). Καλὴν νύκτα !

ΡΥΖΩΡ. — Ναί, καλὴν νύκτα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἐξερχόμενος, ἰδίᾳ). ὦ μαρτύριον ! . . . Καὶ τοῦτον μὲν ἀκόμη δύναμαι νὰ τὸν φεύγω . . . ἀλλὰ τὸν ἐαυτὸν μου . . . ποῦ δύναμαι νὰ μὴ τὸν εὔρω ; ... (Ἐξέρχεται ἀριστερόθεν).

ΡΥΖΩΡ. — (Μόνος, κατ' ἰδίαν). Οὐδὲν ἐκ τῆς ἀφοσιώσεώς μου σοῦ ὑπέρησα, Πατρίς ! Ἐρρῦθμισα τὰς ὑποθέσεις σου πρὸ τῶν ἐμῶν !

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Ρυζώρ, Δολορέζ.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐπανερχομένη ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάθους). Λοιπὸν, εἶν' ὦρα, φίλε μου. (Σταμιῶσα). Ὁ Κάρολος δὲν εἶν' ἐδῶ ;

ΡΥΖΩΡ. — Ὁχι, Δολορέζ, ἔφυγε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ ! ἀπὸ τῶρα ;

ΡΥΖΩΡ. — Οἱ ἄνθρωποι μας ἀπεσύρθησαν ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅπως διέταξες.

ΡΥΖΩΡ. — Ναί ἤθελα νὰ μείνωμεν ὅπως διόλου μόνοι δι' ὅ,τι ἔχω νὰ σ' εἰπῶ.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἐμέ ; (Ἀνήσυχος). Καὶ περὶ τίνας πρόκειται ; Μὲ φαίνεσαι τετραραγμένος.

ΡΥΖΩΡ. — (Βλέπων αὐτὴν προσεκτικῶς). Δολορέζ, συνέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτόν, κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, γεγονός τι... Ἦκουσές τι ποτέ, ὅτι ἔθε ἄθη τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἀνθρωπὸς τις ἐξερχόμενος τῶν δωματίων σου ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ζωηρῶς). Ἐκ τῶν δωματίων μου ;

ΡΥΖΩΡ. — Ναί ! ...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐπίσης). Ποῖος τὸ εἶπε ; ... Ψεύματα !

ΡΥΖΩΡ. — Ὅχι ! ... τὸ πρᾶγμα εἶναι βέβαιον ! Δὲν πρόκειται δέ, παρὰ νὰ μάθωμεν, χάριν τῆς τιμῆς σου καὶ τῆς ιδιότητος μου, πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ἐκεῖ.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Αἶ, καὶ ποῦ νὰ ἔξέρω !

ΡΥΖΩΡ. — Νὰ προσπαθήσωμεν μαζί...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Κἀμμία ἴσως ἀπὸ τὰς γυναῖκάς μου...

ΡΥΖΩΡ. — Πῶς ὅμως ἐξηγεῖται, ὅτι, ὀμιλῶν πρὸς ὑπηρετρίαν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος τῆς ἐφώναξε : « Δὲν εἶναι τίποτε... πηγαίνετε μέσα, Κυρία !... » (Ταράσσεια ἢ Δολορέζ). Διότι ἠκούσθη ἡ λέξις Κυρία, ἠκούσθη !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Κατάπληκτος). Ψεύματα !

ΡΥΖΩΡ. — Ἐλέχθη καὶ ἠκούσθη !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Δημονηθεῖσα). Ποτέ !... Ὁ ἰσπανὸς αὐτὸς ἐψεύσθη !...

ΡΥΖΩΡ. — (Ἐκορηγνόμενος). Καὶ ποῦ τὸ ἔξέρεις, ὅτι εἶναι ἰσπανός ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Συλληφθεῖσα). Ἄ !

ΡΥΖΩΡ. — (Ἐκτὸς ἑαυτοῦ). Εἶναι λοιπὸν ἀληθές ;... Γυνὴ ἀθλίαν !.. Ἦτο ὁ ἐραστής σου ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Κύριε !...

ΡΥΖΩΡ. — Τόλμησε νὰ τὸ ἀρνηθῆς !... Ὁ ἐραστής σου ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἀποφασιστικῶς). Ναί!

ΡΥΖΩΡ. — Ἄ!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ! μὲ ἀναγκάζετε νὰ τὸ εἰπῶ, κύριε, τὴ λέγω!..

ΡΥΖΩΡ. — Πῶς; ἄνευ ἐλέγχου συνειδότος, ὡ πλάσμα ἄνομον καὶ κίβδηλον!... ἄνευ καὶ φρίκης!... ἄνευ ἐντροπῆς!... Ὀλίγην καὶ αἰδῶ δὲν ἔχεις νὰ τὸ κρύψης;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Εἰπέτε μᾶλλον, κύριε, ὅτι δὲν ἔχω τὴν ταπεινότητα πρὸς τοῦτο... καὶ μὴ μου κατακρίνετε τὸ μόνον ὅπου μ' ἀπομένει τίμιον... τὴν φανεράν ἐξομολόγησιν!... Πρὸς τί ἀκόμη νὰ σὰς ἀ..ατῶ;... Ναί, εἶναι ἀληθές... εἰμ' ἔνοχος.

ΡΥΖΩΡ. — (Καταπονηθεὶς). Ἐνοχος!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Καὶ ἄνευ δικαιολογίας πρὸς ὑμᾶς! Ἐστὲ λοιπὸν ἀμειλίχτος!... Ἦδη γνωρίζετε τὸ πᾶν! Φονεύσατέ με, συντρίψατέ με, καὶ δότε τέλος!

ΡΥΖΩΡ. — (Τεταραγμένος). Σὺ, Δολορέζ, σὺ μ' ὀμιλεῖς τοιοῦτοτρόπως, σὺ!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ! Κύριε, πῶς φαίνεται, ὅτι δὲν γνωρίζετε ποῦ κατῆντησα! Σὰς ὀρκίζομαι, ὅτι ἔρχεται στιγμὴ, καθ' ἣν ὁ θάνατος εἶναι ἀπολύτως!... Ἄ! ἐπὶ τέλος! ἐπὶ τέλος!... ἔληξεν τὸ ψεῦδός μου! Δὲν θὰ κρατῶ πλέον τὴν πληξίν μου ὑπὸ τὸ προσωπεῖον μειδιάματος ψευδοῦς... δὲν θὰ προσφέρωμαι εἰς τὰς ἐρωτικὰς διαχύσεις αἰτινες μ' ἐξώργιζαν, δὲν θὰ τελῶ τὸν μορφοσμὸν τοῦ ἔρωτος, ὁπότεν δὲν αἰσθάνωμαι ἢ μῖσος!

ΡΥΖΩΡ. — Μῖσος!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ! εἶναι χαρὰ μου καὶ αὐτό, ἰδοῦ, νά, σὰς τὸ λέγω! νά, δύναμ' ἐπὶ τέλος.

ΡΥΖΩΡ. — Μῖσος πρὸς ἐμέ!...;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί, πρὸς ὑμᾶς!

ΡΥΖΩΡ. — ὦ ἄνομος, ἀχάριστος, προδότης! Βάρος σοῦ ἦτο, βάρος ἡ ἀγάπη μου, διότι σ' εὔρεν ὀρφανήν, πτωχήν, καὶ σ' ἔδωκε τὰ πάντα, ἀγνώμων γύναι!... Καὶ μὲ λέγεις τώρα κ' ἔνοχον, ἐμέ! Ἐγὼ σοι πταίω....

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί, λοιπόν, ναί, σεις πταίετε !

ΡΥΖΩΡ. — *Α !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Σεις !

ΡΥΖΩΡ. — Έγώ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί, ναί ! 'Εννέα ἔτη τώρα πληρώνω δι' εὐγνωμοσύνης τὰς εὐεργεσίας σας. Πλὴν σεις τὴν μὲν εὐγνωμοσύνην μου ἐφονεύσατε διὰ τῆς πλήξεως, τὴν δὲ συμπάθειάν μου διὰ τῆς ἀδικιοφωρίας !...

ΡΥΖΩΡ. — Έγώ, ὁποῦ ὁ ἔρωσ μου...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὁ ἔρωσ σας !... Καλά, καλά ! Δαλειτέ με περὶ τοῦ ἔρωτός σας !... Θαρρεῖτε τάχα δὲν γνωρίζω ποῖος ἔχει τὴν ἀγάπην σας πλειότερον ἐμοῦ ;... ὦ, τὴν γνωρίζω τὴν ἀντιζήλόν μου καὶ πολὺ καλά... Εἶν' ἡ ἀγαπητὴ σας Φλάνδρα (Φλαμανδία)... ἡ Πατρίς σας, ὅπως λέγετε... Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς σας σύζυγος, ἡ ἐρωμένη σας !... Αὐτὸς εἶναι ὁ ἔρωσ σας !... Έγώ, .. ἐγώ τί εἶμαι ;...

ΡΥΖΩΡ. — Ἀλλοῖμονον ! καὶ τοῦτο σ' ὑπελείπετο, νὰ μοῦ ἐμπαίξῃς καὶ τὴν μόνην πίστιν μου, ἥτις μ' ἀπέμεινε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Εἰλικρινῶς, εἰπέτε τώρα, κύριε... ποῖα κατήντησ' ἡ ζωὴ μου μὲ τὸ τρελλόν σας αἰσθημα αὐτό, τὸ πάθος τὸ ὁποῖον τρέφετε ὑπὲρ τοῦ πράγματός ἐκείνου, 'ξέρω κ' ἐγώ, ὅπερ καλεῖτ' Ἐλευθερίαν !.. Δὲν βλέπετε, ὡραία εἶν' ἡ ὑπαρξίς μου, ὅταν τώρα ταξιδεύετε, τώρα ἐξέρχεσθε τὴν νύκτα, ἐρχεσθε σιωπηλός, τρώγετε μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές εἰς τὸ κενόν, ὡς νὰ ζητεῖτε κάτι τὸ ὁποῖον ἀγνοῶ... Κ' ἐγώ νὰ ἤμ' ἐκεῖ πλησίον σας, νὰ συλλογιζώμαι, νὰ λέγω : « Σκέπτεται Ἐκείνη ν ! » *Α, Κύριε, δὲν τὰς ἐμετρήσατε, δὲν ἐμετρήσατε τὰς ἡμέρας τῆς ἀνίας μου, τὰς νύκτας τῶν δακρύων μου !.. Οὐτὲ ἐμαντεύσατε καὶ τὴν φρικτὴν ἐρημίαν καρδίας φλογερᾶς, ἥτις λαλοῦσα περὶ τρυφερότητος ἀκούει εἰς ἀπάντησιν : « Φιλοπατρία ! » Καὶ τί μὲ μέλει ἐμὲ ἂν θὰ ἐλευθερωθῶν αἰ Κάτω Χῶραι ἢ ὄχι ;... Εἶμαι γυνὴ ἐγώ... Πατρίς μου εἶν' ὁ ἔρωσ. —

Ἄν ὅ,τι δι' ἐκείνην πράττετε, ἐπράττατε καὶ δι' ἐμέ, τὸ τέταρτον, θὰ ἦτο ἄλλη νῦν ἡ θέσις μας...

ΡΥΖΩΡ. — Οὔτε νὰ σὲ φωτίσω θέλω, ἂν ὁ δουλεύων τῇ Πατρίδι καὶ τὴν γυναικὰ σώζει !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι, διότι δὲν θὰ τὸ ἐνόουν, τὸ ὁμολογῶ !

ΡΥΖΩΡ. — Ἀλλὰ τὸ βλέπω, εἶσαι ἀξία κόρη τῆς φυλῆς τῆς ἐπαράτου, ἣτις μᾶς ἀποπνίγει ! — Ἄ κατηραμένη Ἰσπανία, ἐγωιστική, ἰδοὺ τὸ αἷμά σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἐχετε δίκαιον !.. Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ μὲ νυμφευθῆτε Ἰσπανίᾳ ἐγώ, καθολικὴ, τὸ λέγω μὲ ὑπερφάνειάν μου, δὲν θὰ εἶχα σύζυγον Φλαμανδόν ! σύζυγον ἀντάρτην !.. σύζυγον ἀποστάτην, ἀρνησίουθησκον καὶ ἐπίορκον !

ΡΥΖΩΡ. — Πῶς λέγεις ταῦτα ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τὰ εἶπα πλέον ! Νὰ τελειώω ! — Εἰσθε ὁ κύριος κ' ἐγὼ ἡ δούλη !... Φονεύσατέ με, σὰς τὸ εἶπα : εἶμαι ἐτοίμη.

ΡΥΖΩΡ. — Τοῦτο πράττουσιν οἱ ὁμογενεῖς σου, νὰ χύνουν αἷμα γυναικῶν !.. Δὲν θὰ σὲ τιμωρήσω οὕτω !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄρα, κύριε, τί ἀποφασίζετε περὶ ἐμοῦ ;

ΡΥΖΩΡ. — Θὰ σὰς τὸ εἶπω, κυρία, ἅμα μάθω τὸ ὄνομα τοῦ ἐραστοῦ σας... τὸ ὅποιον τώρα θὰ μὲ εἰπῆτε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐιρωνικῶς) Ναι, περιμείνατε νὰ τὸ εἰπῶ !

ΡΥΖΩΡ. — Τίς εἶναι οὗτος ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Δὲν θὰ τὸ μάθετε !

ΡΥΖΩΡ. — Θὰ τὸ εἰπῆτε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι !

ΡΥΖΩΡ. — (Μετὰ δυνάμεως θλίβων καὶ στρέφων τὴν χεῖρά της) — Θὰ τὸ εἰπῆς !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἀταράχως). Βλέπετε πολὺ καλὰ, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἦναι τις ἰσπανὸς διὰ νὰ βασανίζη μίαν γυναῖκα !

ΡΥΖΩΡ. — (Ἀφίνων τὴν χεῖρά της). Ἄ, τφόντι... (Κραιούμενος). Εἶναι ἀνάξιον ἐμοῦ αὐτό !.. Ἄλλως τε καὶ τί ἀνάγκη σ' ἔχω ;... Εἰξεύρω ἀπὸ ποῦ θὰ τὸν γνωρίσω... φέρε τοῦ Κάιν τὴν

πληγὴν!... (Κτυπᾷ ἐπὶ τῆς χειρὸς του καὶ πηγαίνει νὰ λάβῃ τὸ ξίφος του).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐντρομος, ἰδίᾳ). Τὸ χέρι του!

ΡΥΖΩΡ. — (Καταλαμβάνων τὸ τί εἶπε). Τὸ χέρι, ναί.. τὸ χέρι του! τὸ εἶπες!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Κατάτρομος). Ἄ! τὸ γνωρίζεις... τὴν πληγὴν του... θὰ τὸν μάθῃ... θὰ τὸν φονεύσῃ!

ΡΥΖΩΡ. — Ὅτι θὰ τὸν φονεύσω, ναί, μὴ ἀμφιβάλῃς, ναί... Σ' ὀρκίζομαι, θὰ τὸν φονεύσω!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Κατάπληκτος, ἰδίᾳ). Ἐμένα, ναί... ἀλλὰ ἐκείνον;.. ὦ, δὲν θὰ σ' ἀφίσω! (Ἐννέα ὄρα σημαίνουν ἕξω ὑπὸ ὄρολογίου).

ΡΥΖΩΡ. — (Φρίσσω καὶ ἐνθουμούμενος). Ἄ! εἶναι ἡ ὄρα!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἰδίᾳ, παρατηροῦσα αὐτόν). Ἡ ὄρα τοῦ Κηρύγματος.

ΡΥΖΩΡ. — (Καθ' ἑαυτόν). Ἐμπρός! σὺ πρῶτον, ὦ καθῆκον!.. κατόπιν ἡ ἐκδίκησις! (Ἀνέρχεται καὶ πηγαίνει νὰ λάβῃ τὸν μανδύαν του ὅπως ἐξέλθῃ).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Μετ' ἐλπίδος). Ἐκεὶ πηγαίνει!

ΡΥΖΩΡ. — (Ἐπὶ τοῦ κατωφλίου). Ἐς αὔριον, κυρία, ἐς αὔριον, ὅταν ὁ ἐραστής σου θὰ ᾔναι νεκρός! (Ἐξέρχεται).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Μόνη). Νεκρός!.. ὁ Κάρλοῦς μου!.. Ἄν εὖρης ὄρα νὰ πρὸ ἐμοῦ! (Ἀρπάζει τὴν μαντίλιαν της ὅπως ἐξέλθῃ).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Β' ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ (*)

ΕΙΚΩΝ ΤΡΙΤΗ

(Τὸ γραφεῖον τοῦ δουκὸς τῆς Ἀλβας ἐν τῷ παλατίῳ τῆς κυβερνήσεως. Αἴθουσα δηλ. με ὑψηλοῦς θόλους χαρακτηρὸς πλουσίου καὶ πολὺ σκοτεινοῦ.—Δεξιᾷ εἰς τὸ πρῶτον διαμέρισμα θύρα πρὸς δωμάτιον.—Ἐμπροσθήτερα, πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, ἔδρα ἀσθενοῦς με τὰ οἰκόσημα τοῦ Δουκὸς.—Εἰς τὸ δευτέρον διαμέρισμα μεγάλη φλαμανδικὴ ἔστια, ἣς ἄνωθεν εἰκῶν τοῦ βασιλέως Φιλίππου Β'. Εἰς τὸ βάθος εὐρὸ παράθυρον με κιγκλίδας· θύρα εἰσόδου ἀριστερᾷ. Τρεῖς τράπεζαι με μαῦρον βελούδον κεκαλυμμέναι καὶ με τὰ οἰκόσημα τῆς Αὐστρίας· ἡ μία παρὰ τὸ παράθυρον εἰς τὸ βάθος, ἡ ἄλλη ἀριστερᾷ πρῶτον διαμέρισμα, καὶ ἡ τρίτη παρὰ τὴν ἔστιαν. Καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν κηροπήγια ἀνημμένα καὶ πολλὰ χαρτιά.—Ὁ δούξ τῆς Ἀλβας, καθήμενος εἰς μεγάλην ἔδραν παρὰ τὴν πυρὰν καὶ φωτισμένος ὑπὸ τῆς ἐρυθρᾶς φλογὸς τῆς ἔστιας, σκέπτεται ἀκουμβῶν τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ βλέπων τὸ πῦρ. Ὁ Βαργᾶς καὶ ὁ Δελριώ, καθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν ἀριστερᾷ, διεξέρχονται τὴν ἀλληλογραφίαν. Ὅπισθεν τοῦ δουκὸς ὁ Τρομάρας, δῆμιος τῆς πόλεως, ἐνδεδυμένος κόκκινα. Ὁ Λατρεμουίλ εἰς τὴν ἄκραν ἀριστερὰν ἀναγινώσκει βυθισμένους εἰς ἔδραν).

(*) Ἐν τῷ πρωτοτύπῳ, μεταξύ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης εἰκόνας ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τοιαύτη, ἣτις παρελήφθη παρὰ τοῦ ἑλληνος μεταφραστοῦ, ὡς μὴ συμβάλλουσα κατ' οὐδὲν εἰς πρόσδον τοῦ δράματος. Μετὰ τὴν εἰκόνα ταύτην, εἰς τέσσαρας σκηνὰς διηρημένην, γίνεται ἡ συνάντησις τοῦ κόμητος Ρυζώρ καὶ τῶν ἄλλων συνωμοτῶν μετὰ τοῦ πρίγκιπος τῆς Ὁρανίας—μόνον ἐν αὐτῇ τῇ εἰκόνι ἐμφανιζομένου—ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ δάσος τοῦ Κάμπρ, ὅπου εὐρίσκειται ἐστρατοπεδευμένος. Πᾶν ὅ,τι λέγεται κατὰ τὴν εἰκόνα ταύτην, κατώρθωσεν ὁ εὐφυὴς μεταφραστής, ἀποφεύγων τὰ περιττὰ καὶ παρελκοντα, νὰ περιλάβῃ δι' ὀλίγων ἐν τῇ μεταξύ Ρυζώρ, Καρόλου καὶ Ἰωνᾶ στ' σκηνῇ τῆς ἀνωτέρω εἰκόνας. Ἐπὶ πλεόν ἐν τῇ παραλειφθείσῃ εἰκόνι γίνονται καὶ μερικαὶ παντομίμαι, διὰ θεαματικῶς λόγους, ἀνάξια ἴσως τοῦ ὅλου δράματος.—N.I.A.

[575]

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ὁ δούξ, Βαργᾶς, Δελριώ, Τρομάρας, Λατρεμούιλ.

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — (Καθ' ἑαυτὸν, μετὰ μακρὰν σιγὴν). Λαμπρὰ οἰκιακὴ εὐδαιμονία! (Χαμηλὰ πρὸς τὸν Δελριώ, τακτοποιοῦντα χαριῶς). Δέ με λέτε, κύριε, κάθε βράδυ ὁ κύριος Δούξ τέτοιο κέφι ἔχει;

ΔΕΛΡΙΩ. — (Χαμηλὰ). Ὁχι, κύριε μαρκήσιε, ἀλλὰ ἀπόψε τὸν ἔχει τόσῳ μελαγχολικὸν ἢ ὑγεία τῆς δεσποινίδος Ραφαέλλας.

ΒΑΡΓΑΣ, — (Ἐπίσης). Πρὸ μικροῦ ἡ δόνα Ραφαέλλα ἠναγκάσθη νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὸ τραπέζι, διότι τῆς ἦλθε βήχας τρομερός. Ὁ δὲ ἰατρός τῆς, ὁ κύριος Ἀλβέρτος, λέγει, ὅτι τὸ κλίμα αὐτὸ θὰ τὴν φρονεύσῃ· ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἰδῆ τὸν γλαυκὸν οὐρανὸν καὶ ν' ἀναπνεύσῃ τὸν χλιαρὸν καὶ εὐώδη ἔρα τῆς Ἀνδαλουσίας· καὶ ὅτι εἰς τὸν τόπον αὐτὸν δὲν θὰ προφθάσῃ νὰ ἰδῆ τὴν νέαν ἄνοιξιν.

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — Ταλαίπωρος νέα!

Ο ΔΟΥΞ. — (Ὡς ἐξεγειρόμενος). Ἄ! ἐδῶ εἶσθε ἀκόμη, κύριε μαρκήσιε;

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — (Ἐγειρόμενος καὶ πλησιάζων). Ἄφοῦ εὐηρεστήθη ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης νὰ μὲ δώσῃ τὸ μέγαρόν τῆς ὡς φυλακὴν, διασκεδάζω τὰς ὥρας μου ἀναγινώσκων, ἕως οὗ εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ ἀπολύσετε.

Ο ΔΟΥΞ. — Ὄρισάμεν τὸ ποσὸν τῶν λύτρων σας, κύριε μαρκήσιε;

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — Μάλιστα· ἑκατὸν χιλιάδας σκούδα, κύριε δούξ.

Ο ΔΟΥΞ. — Δὲν εἶναι τίποτε!... Ὅι Γάλλοι ἔχουν τόσον πνεῦμα, ὥστε ἔπρεπε πάντοτε νὰ τοὺς διατιμῶν τὸ διπλάσιον.

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪ·Ι·Λ. — (Ἠσύχως). Ἄν ἦναι διὰ τὸ πνεῦμα, κύριε δούξ, καὶ τριακοσίας χιλιάδας νὰ ἐπλήρωνα, οἱ Ἴσπανοὶ σας δὲν θὰ ἐγένοντο πλουσιώτεροι. (Ἥλιν κἀθηται ἀριστερῶ ἠσύχως).

Ο ΔΟΥΞ. — (Συγκρατῶν τὸν θυμὸν του καὶ κτυπῶν διὰ τῆς παλάμης τὸν βραχίονα τῆς ἔδρας). Ὁ Τρομάρας ἔφυγε;

[576]

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Ἐδῶ εἶμαι, Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ. — Τί μ' ἔλεγες προτῆτερα ;

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Ἐλαβα τὸ θάρρος νὰ εἰπῶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅτι οἱ βοηθοὶ μου ζητοῦν διπλάσιον μισθόν, διότι ἔγγεινε πάρα πολλὴ ἡ δουλειὰ ποῦ τοὺς δίδουν.

Ο ΔΟΥΞ. — Καλὰ. Ἄλλο ;

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Ἀκόμη, ὅτι ἐτελείωσε τὸ σχοινί.

Ο ΔΟΥΞ. — Βαργᾶς !... Εἰπέ τοῦ Ριγκῶν νὰ διατάξῃ εἰκοσι στρατιῶτας ὄλην τὴν νύκτα ἀπόψε νὰ πλέξουν κανάβι γιὰ σχοινί... Ἄλλο ;

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Καὶ ὅτι, ἀφοῦ τοὺς ξεμπερδέψουμε, δὲν ἔχομε πλέον τόπο ποῦ νὰ θάψουμε τόσον κόσμον...

Ο ΔΟΥΞ. — Διέταξά ν' ἀνοίξουν λάκκους εἰς τὸν πάγον τῆς τάφρου ἔξω ἀπὸ κάθε πύλην.

ΒΑΡΓΑΣ. — Ἡ διαταγὴ Σας ἐξεπληρώθη ἤδη, Ὑψηλότατε, εἰς δύο μέρη.

Ο ΔΟΥΞ. — Ἀκούεις, Τρομάρα ;

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Μάλιστα, Ὑψηλότατε.

Ο ΔΟΥΞ. — Ἄλλο ;

ΤΡΟΜΑΡΑΣ. — Τὰ εἶπα ὅλα !... Μήπως ἔχει ἡ Ὑψηλότης Σας καμμία δουλειὰ καὶ δι' ἀπόψε νὰ μείνω ;

Ο ΔΟΥΞ. — Πιθανόν μείνε ! (Ἐγείρεται καὶ κυπᾶ ἐπὶ κωδωνίσκον ὑπηρετῆς ἐμφανίζεται δεξιόθεν). Δομίγγο, κύτταξε ἂν ἡσύχασε ἡ δόννα Ραφαέλλα. (Ὁ Δομίγγος ἐξέρχεται ὀπόθεν εἰ- ἤλθεν ὁ δούξ κατέρχεται βραδέως). Πῶς εἶναι ἡ πόλις ἀπόψε, Δελριῶ ;

ΔΕΛΡΙΩ. — Πολὺ ὠραία, Ὑψηλότατε... Ζωηροτάτη ἀπόκρησ !

Ο ΔΟΥΞ. — Δὲν εἶδα οὔτε ἓνα προσωπιδοφόρον ἐρχόμενον.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α. — Ἐν τούτοις εἶδαμεν ἓνα ἡμεῖς πρὸ μικροῦ μὲ τοὺς κυρίους, ἀγκαλιασμένον μ' ἓνα σαλπικητὴν !.. Τί εὐθυμίαν ὅπου εἶχε ! Θεός !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἀνοίγων τὸ παράθυρον τοῦ βάνου). Δὲν βλέπετε ; τί μαύρη πόλις !... Οὐτ' ἓνα φῶς ! κάμμία φωνή !

ΒΑΡΓΑΣ.—Εἶναι διότι εἶναι ἥσυχοι...

Ο ΔΟΥΞ.—Πάρα πολὺ. Δὲν μ' ἀρέσουν τὰ ἥσυχα νερά ! (Παρατηρῶν). Καὶ πῶς συμβαίνει, τὸ ζυθοπωλεῖον ἐκεῖνο ἀντίκρι νὰ μὴν εἶναι ἀπόψε ἀνοικτὸν ὅπως συνήθως ;

ΔΕΛΡΙΩ.—Ἄ ! τὸ ζυθοπωλεῖον, ὕψηλότατε ; ... Δὲν εἴμεθα πολὺ εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοὺς κυρίους ζυθοποιούς.

ΒΑΡΓΑΣ.—Οὔτε ἀπὸ τοὺς ἀρτοποιούς...

ΔΕΛΡΙΩ.—Οὔτε καὶ ἀπὸ τοὺς κροσπῶλας.

Ο ΔΟΥΞ.—(Κατερχόμενος). Τί θὰ 'ποὺν αὐτὰ ;

ΒΑΡΓΑΣ.—Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅτι σήμερον τὸ πρωὶ ἀκόμα δεκαοκτῶ ζυθοπῶλαι, ἀρτοπῶλαι καὶ κροσπῶλαι ἠρνήθησαν ν' ἀνοίξουν τὰ καταστήματά των καὶ νὰ ἐκθέσουν εἰς πῶλησιν τὸ πρᾶγμα τῶν.

Ο ΔΟΥΞ.—Δεκαοκτῶ ;

ΒΑΡΓΑΣ.—Σωστοί !

Ο ΔΟΥΞ.—Καὶ δὲν τοὺς ἠναγκάσατε τοὺς παληανθρώπους νὰ κάμουν τὸ καθήκον των ;

ΔΕΛΡΙΩ.—Ἐπιτρέψατε ν' ἀπαντήσω, ὕψηλότατε. Τοὺς ἐδώκαμε προθεσμίαν ἕως τὸ μεσημέρι νὰ μετανοήσουν καὶ ἐπειδὴ ἐπέμεναν, τοὺς ἐστείλαμε φυλακὴ εἰς τὸ μοναστήρι.

Ο ΔΟΥΞ.—(Μανιώδης). Τρομάρα, θὰ ἐτοιμάσης δεκαοκτῶ σχοινιά ἀπὸ τὰ νέα· θέλω πρωὶ-πρωὶ οἱ δεκαοκτῶ αὐτοὶ ἀχρεῖαι νὰ ἦναι κρεμασμένοι ὁ καθείς εἰς τὴν θύραν τοῦ καταστήματός του. Ἄκουσες ; Πήγαινε τώρα, ἡῦρες δουλιὰ διὰ τὴν νύκτα ! (Ὁ δῆμιος ἐξέρχεται).

ΔΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—(Ἰδίᾳ). Ἴδου πῶς τελειώνουν ἐκκρεμῆσαι ὑποθέσεις !

Ο ΔΟΥΞ.—(Πρὸς τὸν Δομίγγον ἐπανερχόμενον). Λαιπὸν, πῶς εἶναι ;

ΔΟΜΙΓΓΟΣ.—Ἡ δόνια Ραφαέλλα εὐχαριστεῖ τὴν Ὑμετέραν

Ἐξοχότητα, ἐπιθυμεί δὲ νὰ τῇ εἴπη τὴν καλὴν νύκτα πρὶν κοιμηθῆ.

Ο ΔΟΥΞ.—ὦ, τὴν καλὴ μου κόρη ! ...Καλά, ἔρχομαι ἀμέσως. Εἰπέτε μου καὶ τὰ νέκ ἐξ Ὀλλανδίας, κύριοι, μὲ δύο λέξεις.

ΔΕΛΡΙΩ.—(Κρατῶν χαρτία εἰς χεῖρας). Ἐξάιρετα νέα, ὕψιλότατε ! Ἐξάιρετα...γενικὴ ἡσυχία !

Ο ΔΟΥΞ.—Καὶ ὁ πρίγκιψ τῆς Ὁρανίας ;

ΔΕΛΡΙΩ.—Κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν κατασκοπῶν, τῇ 15 τρέχοντος, ὁ πρίγκιψ ἦτο εἰς τὰ περίξ τοῦ **Leyde**.

Ο ΔΟΥΞ.—Πολὺ καλὸ αὐτό !

ΒΑΡΓΑΣ.—(Παρατηρῶν τὰς σημειώσεις του). Ὅχι, μὲ συγχωρεῖτε, εἰς τὰ περίξ τοῦ Μόνς !

ΔΕΛΡΙΩ.—(Δεικνύων αὐτῷ χαρτίον). Ὅχι, τοῦ **Leyde**.

ΒΑΡΓΑΣ.—(Ἐγείρεται). Τοῦ Μόνς ! Νὰ καὶ ἡ ἐκθεσις !

ΔΕΛΡΙΩ.—(Ἐπίσης). Νὰ κ' ἡ ἰδική μου !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἐν ὀργῇ). Μὰ τὸν ἄγιον Ἰάκωβον ! οἱ κατασκοποὶ μᾶς προδίδουν ! ...Μὲ περιπαίξουν ἐδῶ ; ...

ΒΑΡΓΑΣ.—(Δεικνύων ἐπιστολήν). Ὁ κόμης τοῦ Νασάου.

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἀρπάζων τὸ χαρτί, σγίζων καὶ πειῶν αὐτό). Τὴν κόμης Νασάου καὶ Μασάου...Μ' ἐσκοτίσατε ! Σᾶς δίδω, κύριοι, μίαν ὥραν καιρὸ νὰ μάθετε ποῦ εὐρίσκεται ὁ πρίγκιψ...Αὐτὸν φοβοῦμαι ἐγώ... μόνον αὐτόν !

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Οἱ ἄνωτέρω, Νουαρκάρυ.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Ἐισερχόμενος ἀριστερόθεν μὲ τὰς τελευταίας λέξεις). Λοιπὸν ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης εἰμπορεῖ νὰ ἦναι ἡσυχὴ οὐδεὶς φόβος πλέον ἐκ μέρους τοῦ πρίγκιπος !

Ο ΔΟΥΞ.— Πῶς ;

! 579 !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Εἰδήσεις νεώταται καὶ ἀσφαλεῖς. Ὁ πρίγκιψ φεύγων διέβη τὸν Ρῆνον τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν ἐκ Στρασβούργου μετὰ τριακοσίων ἀνδρῶν! Τὰ στρατεύματά του ὅλα ἐστασίασαν, διεσπάρσθησαν μὴ μισθοδοτούμενα, διελύθησαν, ἤφκνισθησαν!

Ο ΔΟΥΞ. — Πόθεν τὰ ἔμαθες αὐτά;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἀπὸ τὸν πρέσβυν τῆς Γαλλίας, ὅστις στέλλει τὰς προσρήσεις του εἰς τὴν Ἑμετέραν Ἐξοχότητα.

Ο ΔΟΥΞ. — Ἄ, μὰ τέλος πάντων, δόξα τῷ Θεῷ, αὐταὶ εἶναι εἰδήσεις!... Ἠσυχάζει κανεὶς! Τὰ χαρτιά σας λοιπόν, κύριοι, ἐδῶ νὰ υπογράψω. (Λαμβάνει κάλαμον, ὃν τῷ προσφέρει ὁ Βαργᾶς καὶ υπογράφει τὰ υποβαλλόμενα αὐτῷ χαρτιά). Καὶ... δὲν ὑπάρχει τίποτε ὑποπτον ἀπόψε;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τίποτε, τίποτε, Ὑψηλότατε! Ἡ πόλις κοιμᾶται!

Ο ΔΟΥΞ. — (Ρίπων τὸν κάλαμον). Πᾶμε λοιπόν, κ' ἡμεῖς, κύριοι, νομίζω εἰμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τὸ αὐτό! Τακτοποιήσατε αὐτὰ τὰ χαρτιά καὶ πηγαίνωμεν νὰ ἡσυχάσωμεν. (Πρὸς τὸν Δαιτρεμουίλ). Κύριε μαρκήσιε, τὸ δωμάτιόν σας εἶναι πληθίσιον τοῦ ἰδικοῦ μου, καὶ...

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Ραφαέλλα, δύο ἀκόλουθοι.

Ο ΔΟΥΞ. — (Πηγαίνων πρὸς αὐτὴν τρυφερῶς καὶ λαμβάνων αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του). Ἀγαπητὴ μου κόρη!... πῶς εἶσαι τώρα;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ὑποσηριζίεται ὑπὸ τῶν γυναικῶν της). Καλλίτερα εἶμαι.

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὰς γυναῖκας). Τὸ κάθισμα!... Ὁ βήχας σου ἐκεῖνος ἔπαυσε;

[580]

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Ἐνῶ ὁ Λατρειμονίλ σπεύδει πρὸ τῶν γυναικῶν καὶ σύρει ὄπου πρέπει τὸ κάθισμα). Ἐμαλλάκωσε ὀλίγον ! (Βήχει).

Ο ΔΟΥΞ.—Νουαρκάρμ, τὸ παράθυρο !... Κλεισ' το γρήγορα καὶ βάζει κρὺ ἀέρα ! (Ἐο Νουαρκάρμ τρέχει πρὸς τὸ παράθυρον καὶ τὸ κλείει). Κάθησε !... Καὶ οἱ πόνοι τοῦ εἶχες... ἐκεῖ... (Τὴν θέτει νὰ καθίσῃ εἰς τὸ κάθισμα).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Μειδιῶσα πικρῶς). Ἐξακολουθοῦν !

Ο ΔΟΥΞ.—Ἐο ἰατρός ἐν τούτοις μὲ ὑπεσχέθη πῶς θὰ σὲ κάμῃ νὰ κοιμηθῆς !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Ἔ, θὰ κοιμηθῶ !... (Πρὸς τὸν Λατρειμονίλ ὅστις φέρων θέτει ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς ὑποπόδιόν τι). Εὐχαριστῶ, κύριε !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἀνήσυχος λαμβάνει τὰς χεῖράς τῆς). Εὐχαριστῶ, μακρήσιε !... Ὅλο καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ πυρετός !... καίουν τὰ χέρια τῆς ! (Εἰσέρχεται ὁ Ριγκὼν ἀκροποδητή).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Ἐπέφερα πολὺ ἀπόψε !... Τώρα ὁμως, σὰς βεβαίῳ, εἶμαι καλλίτερα.

Ο ΔΟΥΞ.—(Σχεδὸν γονατιστὸς ἐγγὺς τῆς φιλεῖ περιπαθῶς τὰς χεῖράς τῆς). Ἄ ! καλὸ μου, τρυφερό μου παιδί !... Ἀγάπη μου !... (Ἐο Νουαρκάρμ, ὁ Βαργᾶς καὶ ὁ Δελριώ, εἰς ὃν ὠμίλησεν ὁ Ριγκὼν, διατάζουν, εἶτα ὁ Νουαρκάρμ ἀποφασίζει νὰ ὀμιλήσῃ).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Δειλιῶς). Ἐψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.—Ἄ ! τί εἶναι ! Δὲν σὰς θέλω πλέον, πηγαίνετε !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῆς Ἐμετῆρας Ἐξοχότητος ἄλλὰ πρόκειται περὶ σπουδαίου τινος...

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἀνυπομονῶν). Ὅλο σπουδαία ! Δὲν ἔχει κανεὶς καὶ νὰ ἦναι καὶ πατέρας !... Ἐλα γρήγορα, τί τρέχει...

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Εἶν' ἓνας λοχαγὸς τῆς ἐπιτοπίου φρουρᾶς...

Ο ΔΟΥΞ.—Εἶπα μὲ, δὲν ἔχει πλέον ἐπιτόπιον φρουράν.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἀκριβῶς περὶ τούτου πρόκειται, Ἐψηλότατε !

Ὁ νέος αὐτὸς ὠδήγει τὸν λόγον τῶν ὀπλοφόρων τῆς πόλεως, τῶ ἐστείλαμεν λοιπὸν πρὸ ὀλίγου διαταγὴν τινα, τὴν ὅποιαν δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἐκτελέσῃ ἂν δὲν τοῦ κάμετε μίαν χάριν....

Ο ΔΟΥΞ.— Ἄς ἔλθῃ λοιπὸν!... Καὶ νὰ τελειώσωμεν, πρὸς θεοῦ, νὰ τελειώσωμεν!

ΣΚΗΝΗ Δ.

Οἱ ἀνωτέρω, Κάρολος.

ΡΙΓΚΩΝ.— Ἐλᾶτε, λοχαγέ!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— (Κατ' ἰδίαν). Εἶν' ἐκεῖνος!

Ο ΔΟΥΞ.— (Ἐπερηφάνως). Ἐν πρώτοις, κύριε, σᾶς λέγω, εἶσθε πολὺ τολμηρὸς, νὰ ἐμφανίζεσθε ἐνώπιόν μου μὲ τὸ ξίφος εἰς τὸ πλευρόν.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Κύριε δούξ, εἶμαι λοχαγός!

Ο ΔΟΥΞ.— Δὲν εἶσθε πλέον! ἡ ἐπιτόπιος φρουρὰ διελύθη! Τὸ ξίφος σας, κύριε! (Ὁ Κάρολος προσκλίνει χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ καὶ παραδίδει τὸ ξίφος του εἰς τὸν Νουαρκάρμ, ὅστις τὸ θέτει ἐπὶ τῆς τραιπέζης ἀριστερά).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— (Πρὸς τὸν δούκα, λαμβάνουσα τὴν χειρὰ του). Πατέρα μου, σᾶς παρακαλῶ, μὴν ἐξάπτεσθε παθαίνω, νὰ σᾶς ἀκούω ἔτσι!

Ο ΔΟΥΞ.— Ναί, κόρη μου, ναί!.. (Ἠπιώτερα πρὸς τὸν Κάρολον). Κύριε, τί θέλετε;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Κύριε Δούξ, ὁ μέγας Δικαστὴς μὲ διέταξε μετὰ μεσημβριανὴν νὰ συνάξω τὴν νύκτα ὅλα τὰ ὄπλα τοῦ λόχου μου καὶ νὰ τὰ μεταφέρω εἰς τὸ Δημαρχεῖον,.. ἐπὶ ποινῇ θανάτου..

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— (Κρατοῦσα ἀκόμη τὴν χειρὰ τοῦ πατρος τῆς φρίττει). Ἄ!

Ο ΔΟΥΞ.— Λοιπὸν;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Λοιπὸν, κύριε δούξ, εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπακούσω,

ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχω καὶ τὰ πρὸς τοῦτο μέσα· δηλαδὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταφέρω διὰ κάρρων ὀκτακοσίους θώρακας, πυροβόλα, περιεφορλακίας... ἐνὸς ὧ ὑπάρχουν αἱ ἀλύσεις ἐκεῖναι καὶ μ' ἐμποδίζουν τὴν διάβασιν μέχρι τῆς Μεγάλης Ἀγορᾶς.

Ο ΔΟΥΞ.— Ὁχι δά !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Ἐν τούτοις εἶναι πολὺ σωστὸ αὐτό, πατέρα μου, καθὼς τὸ λέγει...

Ο ΔΟΥΞ.— (Φιλῆ τὸ χέρι τῆς καὶ ἐξημεροῦμενος). Σιώπαινε, παιδί ! (Πρὸς τὸν Κάρολον). Τί θέλετε λοιπόν ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ν' ἀφαιρηθοῦν ἀπόψε αἱ ἀλύσεις ἀπὸ ὅλα τὰ πέραξ μέρη τοῦ Δημαρχείου.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— (Πρὸς τὸν πατέρα τῆς, κρατοῦσα ἀκόμη τὴν χεῖρά του). Ἔχει δικαίον, πατέρα μου.

Ο ΔΟΥΞ.— Καλὰ λοιπόν, ἄς ᾄναι ! Νουαρκάρμ, ἄς λείψουν ἀπόψε αἱ ἀλύσεις ! (Ὁ Κάρολος χαιρετᾷ καὶ εἰτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Μία στιγμή ἀκόμη, πατέρα μου !

Ο ΔΟΥΞ.— (Μεγαλοφώνως). Σταθῆτε, κύριε ! (Χαμηλά πρὸς τὴν Ραφαέλλαν). Τί θέλεις ;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Σᾶς παρακαλῶ, δώσατέ του τὸ ξίφος του.— Εἶναι τόσῳ ἐξευτελιστικὸν πρᾶγμα ν' ἀροπλισθῇ ἓνας ἀξιωματικός !

Ο ΔΟΥΞ.— Ἀχι, παράξενή μου... ἀξιωματικός τῆς ἐπιτοπίου φρουρᾶς ἐκεῖ.. δὲν εἰζεύρει οὔτε νὰ τὸ μεταχειρισθῇ.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Οὐ, ζεύρει καὶ καλοζεύρει !

Ο ΔΟΥΞ.— Ποιὸς σέ τὸ εἶπε ;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Τὸν εἶδα, ἐγὼ !

Ο ΔΟΥΞ.— Ποῦ ;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ὅπου 'πήγαίνα εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Γρένενδαλ, θυμᾶσθε, πατέρα, ποῦ μὲ προσέβαλαν καὶ μ' ἔρριψαν πέτραις ..

Ο ΔΟΥΞ.— (Τρίζων τοὺς δόντιας). Ἄ ! τοὺς κακούργους !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.— Καὶ τότε' ἐβγήκε ἓνας καὶ μὲ ὑπερασπίσθη. . .

Ο ΔΟΥΞ.— Αὐτὸς ἦτον ;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Αὐτός !

Ο ΔΟΥΞ.—*Ἄ, μὰ χαίρω καὶ πολὺ !.. Δὲν τὸ ἔλεγες τόσον ὄραν ;.. Διάβολε ! (Μεγαλοφώνως καὶ μετὰ πολλῆς χάριτος). Λοχαγέ, πλησιάσατε, σᾶς παρακαλῶ. (Ὁ Κάρολος κατέροχεται). Μία κυρία ἐδῶ, κθῶς μανθάνω, σᾶς ὀφείλει χάριτας...*

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Κύριε Δούξ, ἔκαμα ἀπλῶς τὸ καθήκόν μου, νὰ ὑπερασπίζω δηλαδὴ πᾶσαν γυναῖκα προσβαλλομένην.*

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—*Καὶ ἐγώ, τὸ καθήκόν μου εἶναι, ὡς γυνή, νὰ μὴ ληθμονῶ.*

Ο ΔΟΥΞ.—*Ἄς ἦναι τέλος πάντων ! Δὲν εἶναι δίκαιον, κύριε Κάρολε, νὰ στερηθῆ τοῦ ζήφους του ἀνὴρ, ὅστις γνωρίζει τόσον καλῶς νὰ τὸ μεταχειρίζεται !... Εἰμπορεῖτε λοιπὸν νὰ τὸ λάβετε ὀπίσω.*

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—*(Θλίβουσα τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς τῆς ἐν χαρᾷ). Ἄ ! τί καλὰ, τί καλὰ !*

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Μὲ συγχωρεῖτε, Ὑψηλότατε ! νὰ τὸ λάβω πάλιν, ἀλλ' ὑπὸ ποίαν ιδιότητα ;*

Ο ΔΟΥΞ.—*Ὡς ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς μου. Θὰ κοινοποιηθῆ αὐριον τὸ διάτάγμα.*

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—*(Περιχαρῆς). Ἄ ! περίφημα, λαμπρά !*

Ο ΔΟΥΞ.—*(Πρὸς τὴν κόρην του). Εἶς' εὐχαριστημένη !*

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—*(Ἐπίσης). Πολύ !*

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Κύριε Δούξ, δὲν εἰμπορῶ νὰ ἐπαναλάβω τὸ ζήφος μου !*

Ο ΔΟΥΞ.—*(Ἐκπληκτικὸς). Πῶς εἶπατε, κύριε ;*

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Εἶμαι Φλαμανδὸς καὶ καθὼ τοιοῦτος, δὲν δύναμαι νὰ ὑπηρετήσω εἰς τὸν στρατὸν τοῦ βασιλέως !*

Ο ΔΟΥΞ.—*Ὑπηρετήσατε ὅμως ὑπὸ τὸν Ἐγγόντ.*

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Κατὰ τῶν Γάλλων, Ὑψηλότατε, μάλιστα ἀλλὰ κατὰ τῶν συμπατριωτῶν μου ποτέ !*

Ο ΔΟΥΞ.—*Μὰ τὸν Θεόν, πολὺ τὸ θράσος του !*

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—*Πάτερ μου !*

ΚΑΡΟΛΟΣ — (Λαμβάνων τὸ ξίφος του ἀπὸ τῆς τραπέζης). Ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης δὲν παρετήρησε καλῶς τὸ ξίφος μου ! Εἶναι ἄκομψον καὶ ἀπλοῦν ! Ἄν πρόκειται ν' ἀγρυπνῇ ἐπὶ τῆς πόλεως κοιμωμένης... νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα ἀπειλουμένην, νὰ προστατεύσῃ τοὺς γέροντας, τὰ παιδία, τὰς γυναῖκας... αὐτομάτως ἀνασύρεται ἐκ τοῦ κολεοῦ καὶ ἀστράπτει εἰς τὸν ἥλιον ἐκτέλει μετὰ χαρᾶς τὸ ἐντιμὸν του καθῆκον. Ἄλλ' ἂν πρόκειται νὰ συναγωνισθῇ πρὸς τὸ φάσγανον τοῦ δημίου, καὶ νὰ δίδῃ ἐντὸς καιομένων πόλεων τὸ σημεῖον τῆς σφαγῆς καὶ τῆς λεηλασίας... ὦ, τὸ γνωρίζω πολὺ καλὰ τὸ ξίφος τοῦτο, κύριε Δούξ, θὰ μοῦ διέπερα μᾶλλον τὴν καρδίαν !... Εἴμεθα ἄγαν φλαμμανδοί, τὸ ξίφος μου κ' ἐγώ !... Δὲν ἐννοοῦμεν καθόλου τὰς ἰσπανικὰς ἔξεις! (Ἀπορρίπτει τὸ ξίφος του ἐπὶ τῆς τραπέζης).

Ο ΔΟΥΞ. — (Ὁρχότατος). Νουαρκάρμ !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ζωηρῶς). Πάτερ μου ! πάτερ !

Ο ΔΟΥΞ. — (Συγκρατῶν ἑαυτὸν, μετὰ τινα σιγὴν). Ἐχὲς χάριν, κύριε, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἣν μᾶς παρέσχες !... ἄλλος εἰς τὴν θέσιν σου, μὰ τὸν Θεόν, δὲν θὰ ἐγλύττωνε τόσο ἐυθνήα... Πήγαινε !.. (Ὁ Κάρολος χαιρεῖ τὴν Ραφαέλλαν καὶ ἀνέροχεται πάλιν ὡς ἐξέλεθη).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Καὶ τὰς ἀλύτους, Ὑψηλότατε ; (Ὁ Κάρολος σταματᾷ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου).

Ο ΔΟΥΞ. — Εἶπα ! ν' ἀφαιρηθοῦν ! (Ὁ Κάρολος κάμνει χειρονομίαν εὐχαριστημένου καὶ ἀπέροχεται).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ξανακαθημένη ἀδρανέστατα, ἐξηνητημένη, ἐνῶ ὁ Κάρολος φεύγει). ὦ, τί δυστυχία !

ΣΚΗΝΗ Ε.

Οἱ ἀνωτέρω, πλὴν τοῦ Καρόλου.

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὴν Ραφαέλλαν). Βλέπεις τί μὲ κάμνεις, Ραφαέλλα μου, μὲ τὰς παιδικὰς σου ιδιοτροπίας; Χαιδεμένο παιδί !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἄχ ! ἤμουν τόσω εὐχαριστημένη ποῦ εἶδα

[585]

καὶ ἕναν νὰ ᾔναι μὲ τὸ μέρος μας !.. μάλιστα αὐτόν...

Ο ΔΟΥΞ.—Κόρη μου !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Ἐπιπεύουσα). ὦ, τετέλεσται, κἀνείς ποτε δὲν θὰ μᾶς ἀγαπήσῃ !

Ο ΔΟΥΞ.—Ραφαέλλα, κόρη μου, ἔλα.. ἤσυχασε τώρα !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Ὡς ἀνωτέρω). Πάρετέ με... πατέρα μου !.. πνίγομαι... ν' ἀναπνεύσω... πνίγομαι !..

Ο ΔΟΥΞ.—(Πεφοβισμένος). Τὸν ἰατρόν, Βαργᾶς, γρήγορα τὸν ἰατρόν... (Δύο γυναῖκες σπεύδουσιν. Ὁ Λαιτρεμονίλ καὶ αἱ γυναῖκες ἐξάγουσι τὴν Ραφαέλλαν κλαίουσιν. Εἰσέρχεται ὁ Ριγκών). Πηγαίνετε νὰ ἤσυχάσετε, κύριοι, πηγαίνετε. Ἐγὼ θὰ μείνω. Καληνύκτα!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Οἱ ἀνωτέρω, πλὴν τῆς Ραφαέλλας, Ριγκών.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Εἰς ὃν ὁ Ριγκὼν ὠμίλησε κρυφά). Ὑψηλότατε, μίαν λέξιν ἀκόμα!

Ο ΔΟΥΞ.— Τίποτε πλέον, τίποτε! νὰ μ' ἀφήσουν !

ΒΑΡΓΑΣ.—Εἶναι κάτι πολὺ σπουδαῖον.

Ο ΔΟΥΞ.— Ἀφῆτέ με ! Σπουδαῖον δι' ἐμὲ εἶναι ἡ κόρη μου !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— Ὑψηλότατε, σᾶς ἰκετεύω!

ΒΑΡΓΑΣ.—Μία γυνὴ εἶν' ἐξω, καὶ θελεῖ, ἀπαραιτήτως εἶναι ἀνάγκη, λέγει, νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα.

Ο ΔΟΥΞ.—(Βαρβάρως). Πά' νὰ χαθῇ !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Νὰ τὴν ἀκούσετε θὰ οφίξετε... Πρόκειται, λέγει, περὶ ὑψίστων συμφερόντων.

Ο ΔΟΥΞ.—Θὰ ᾔναι καμμιά τρελλή ! Αὔριον !

ΚΑΙ Οἱ ΤΡΕΙΣ.—(Ἐπιμένοντες). Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.— Αὔριον, σᾶς εἶπα, αὔριον... (Βαίνει ὅπως εἰσέληθαι εἰς τῆς Ραφαέλλας).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄

Οἱ ἄνωτέρω, Δολοροῆζ κεκαλυμμένη.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Εἰσερχομένη εἰς τὰς τελευταίας λέξεις). Αὔριον ὕψηλότετε ; ...Εἴσθε βέβαιος νὰ ἰδῆτε τὸ αὔριον αὐτό ;

Ο ΔΟΥΞ.—Αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί, αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι, αὐτὴ ! ἡ ὁποία σὰς ἰκετεύει, κύριε Δούξ, σὰς ἐξορκίζει νὰ τὴν ἀκούσετε !

Ο ΔΟΥΞ.—Πρόσεχε, κυρία...προσέχετε... Ἄν πρόκειται περὶ καμμιάς τρελλας γυναικείας...καλλίτερα νὰ ἐξέλθετε· διότι, μὰ τὸν ἄγιον Θεόν, διακυβεύεις τὴν κεφαλὴν σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Καὶ σεις, ὕψηλότετε, θὰ κάμετε καλλίτερα νὰ μὲ ἀκούσετε...διότι, μὰ τὸν ἴδιον Θεόν, διακυβεύετε τὴν ἰδικὴν σας !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ψυχρῶς). Καλά ! . . . Τραβηγῆτε, κύριοι, καὶ προσέλθετε εἰς πρῶτην μου πρόσκλησιν. (Ὁ Βαργᾶς, ὁ Νουαγκάρμ καὶ ὁ Βελριῶ ἐξερχονται).

ΣΚΗΝΗ Η΄

Ὁ δούξ, Δολοροῆζ.

Ο ΔΟΥΞ.—(Καθήμενος ἀριστερῶ εἰς τὸ κάθισμα τοῦ Βαργᾶς παρὰ τὴν τράπεζαν). Τώρα, κυρία, μὲ δύο λέξεις, διατὶ ἤλθατε ἐδῶ ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ἐξω φρενῶν, ὠχρά). Μὲ δύο λέξεις, ὕψηλότετε, ὑπάρχει εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἄνθρωπος τὸν ὅποιον μισῶ... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπόψε ἠπέλησε νὰ μὲ φονεύσῃ, τί λέγω; χειρότερον ἀκόμη...! νὰ φονεύσῃ ἄλλον ἄνθρωπον τὸν ὅποιον ἀγαπῶ!... τὸν ἐραστὴν μου ! ...Καί, μὲ δύο λέξεις, ἰδοὺ διατὶ ἤλθα !

Ο ΔΟΥΞ.—Καὶ τί μ' ἐνδιαφέρει ἐμὲ αὐτὴ ἡ ἱστορία ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Μετὰ δυνάμει). Ἄ ! μ' ἐνδιαφέρει ὅμως ἐμὲ ! ...Πολὺ παράδοξον τφόντι εἶναι νὰ μὲ βλέπετε νὰ κάμνω ὅ,τι κάμνω· ἀφήσατέ με νὰ ὁμιλήσω !

[587]

Ο ΔΟΥΞ.—'Αλλά...

ΔΟΛΟΡΕΖ.— ('Ως ἄνω). 'Αλλά. . . ἄχ Θεέ μου!... ἀφήσατέ με λοιπὸν νὰ ὀμιλήσω!... Ὀσσεύετε πῶς ἔγω τὰ λογικά μου;... Μὰ δὲν βλέπετε, ὅτι ἂν ἔλθῃ τὸ λογικὸν μου, δὲν θὰ εἰπῶ τίποτε!.. δὲν λέγω!... δὲν μανθάνετε τίποτε... 'Αλλὰ ὠφεληθῆτε λοιπὸν ἀπὸ τὴν τρέλλα μου. ἡ ὁποία σὰς σώζει!

Ο ΔΟΥΞ.— ('Απορῶν). 'Εξἄκολουθήσατε, κυρία!.. Λοιπὸν;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Λοιπὸν... τί ἔλεγα;. . . 'Ελησμόνησα... 'Α, ναί! μὲ ἠπέιλησε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός... ἔπειτα ἐξῆλθε, κ' ἐγὼ εἶπα: «Θὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Κήρυγμα...»

Ο ΔΟΥΞ.— Εἰς τὸ Κήρυγμα, ἐντὸς αὐτῆς τῆς πόλεως;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ναί, ἐντὸς τῆς πόλεως, ναί... Ὀσσεύετε δηλαδὴ, κύριε δούξ, ὅτι ἐπειδὴ ἔχετε τοὺς στρατιώτας σας γεμάτους τοὺς δρόμους, δὲν εἶναι ἄλλοι ποῦ περιφρονοῦν τὰς διαταγὰς σας εἰς τὸ σκοτὸς τῆς νυκτός; Σὰς λέγω λοιπὸν ἐγὼ, ὅτι ὑπάρχουν δέκα χιλιάδες αἰρετικοί, οἵτινες συνέρχονται τὴν νύκτα, εἰς τὰ ὑπόγεια, εἰς τοὺς σοφίτας, ἐντὸς τῶν τοίχων, διὰ νὰ παρακαλοῦν τὸν θεὸν καὶ νὰ καταρῶνται σὰς ὅπως τὸ ἐννοοῦν!.. Εἶπα λοιπὸν: «'Α! πηγαίνεις εἰς τὸ Κήρυγμα σύ, καὶ θέλεις νὰ μὲ τὸν φονεύσης... Αἱ λοιπὸν, ὄχι! δὲν θὰ τὸν φονεύσης... θὰ τρέξω ταχύτερα τοῦ καὶ θὰ κτυπήσω, πρὶν κτυπήσης...»

Ο ΔΟΥΞ.— Καλῶς ἐσκέφθητε!

ΔΟΛΟΡΕΖ.— 'Ὅχι! δὲν ἐσκέφθην καλῶς!... Εἶναι αἰσχρὸν τὸ διάβημά μου, τὸ γνωρίζω. 'Αλλ' ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ μὲνει μετὰξὺ τοῦ θεοῦ καὶ ἐμοῦ!.. Νὰ σώσω πρῶτα τὸν ἑραστὴν μου... καὶ ἔπειτα νὰ μὲ κρίνῃ ὁ θεός!

Ο ΔΟΥΞ.— Λοιπὸν τὸν παρακολουθεῖτε εἰς τὸν δρόμον;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Περνοῦμε δρόμους σκοτεινοὺς!.. Ἡ πόλις φαίνεται ὡς νεκρά, ἐκτὸς καμμιᾶς περιπολίας ποῦ καὶ ποῦ!.. Πηγαίνει ἐκεῖνος... πηγαίνει κ' ἐγὼ!.. Τρέχει!.. τρέχω!.. Φθάνομεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Πύλῃν τοῦ Λουβαίν. κ' ἐκεῖ διάφοροι σκιαὶ ἀνακινοῦνται, πλησιάζει ἡ μία τὴν ἄλλην, ἀποχωρίζονται... κ'

ἔπειτα, ἐπὶ τέλους, ὅλοι βυθίζονται καὶ χάνονται εἰς ἓνα εἶδος σκοτεινοῦ δρομίσκου, ὑπογείως...

Ο ΔΟΥΞ.—Τότε ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—'Αφίνω καὶ προπεροῦν ὅλοι.. κ' ἔπειτα ζητῶ κ' ἐγὼ νὰ κατέλθω... 'Αλλ' ἀκούω μίαν φωνήν ἀπὸ τὸ βάθος : «Τίς εἶ ;» Τρομάζω καὶ γυρίζω ὀπίσω. Τότε ἀνέτειλεν ἡ σελήνη!.. 'Ερημία !. ψυχὴ !.. Μόνον αἱ φωναὶ τῶν σκοπῶν ἤκούοντο μακρὰν καὶ τὰ ὠρολόγια. Ζητῶ, γυρίζω, θέλω νὰ ἰδῶ, θέλω νὰ μάθω !.. Πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς μου καὶ ἔτι πλέον !.. Τέλος εὗρισκω ἐν μέσῳ τῶν ἐρεπιπῶν βαθύ χανδάκιον... σκύπτω.. ἦτο παγωμένον!.. καὶ ἔφερε κάτω εἰς τὰς τάφρους... Κατ'εθαίνω ἀπ' ἐκεῖ... κατ'εθαίνω, εὗρισκω θόλον μακρὺν καὶ σκοτεινόν... προχωρῶ καὶ παρτηρῶ φῶς κυανοῦν, ὀπότεν ἔρχεται εἰς τὰ ὠτά μου θόρυβος συγκεχυμένος... Πηγαίνω ἀκόμη, φθάνω εἰς κιγκλίδας!.. ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀναπνέω!.. ἐπὶ τέλους βλέπω... ἐπὶ τέλους ἀκούω !..

Ο ΔΟΥΞ.—Τί ; τί ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Εἰς τὸ βάθος τῆς τάφρου εἴκοσι περίπου ἄνθρωποι εἶναι συναγμένοι, κρυμμένοι κάτωθεν τοῦ κρηνοῦ... Ἡ φωνή των φθάνει μέχρις ἐμοῦ ἐκ διαλειμμάτων... Τὰς περιπολίαις καὶ τοὺς σκοποὺς οὔτε τοὺς προσέχουν... διότι καὶ φρουρὰ καὶ σκοποὶ εἶναι συνένοχοι των. ('Εκκλήσεται ὁ Δούξ). Ναί, νάί! Αὐτὰ συμβαίνουν, αὐτὰ εἰς τὰ τεῖχη σας καὶ τὰ προχώματά σας! —'Ακούω... ἀπὸ τὰς πρώτας λέξεις ἐνόησα!.. Δὲν εἶναι, ὄχι, αἰρετικοὶ ἀκούοντες τὸ Κήρυγμα, ἀλλὰ ἐπαναστάται συνωμοτοῦντες! Εἶναι συνωμοσία πλήρης!... Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιον ὅλοι ἀσκεπεῖς περιστοιχίζουσιν.. καὶ ὅστις τοὺς διατάσσει... δὲν εἶναι ἱερεὺς εὐαγγελικὸς, ἀλλὰ ὁ ἀρχηγὸς των, ὁ Ἐλευθερωτὴς, ὅπως τὸν λέγουσιν, ὁ ἀσπονδότερος τῶν ἐχθρῶν σας !.. εἶναι ὁ πρίγκιψ τῆς Ὁρανίας!

Ο ΔΟΥΞ.—('Αναπηδῶν). Ὁ πρίγκιψ !.. Ὁνειρεύεσθε, κυρία! εἶν' ἀδύνατον!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—'Αδύνατον ; Τὸν εἶδα, ὅπως σὰς βλέπω !

Ο ΔΟΥΞ.— Ὁπτασία ! Κατὰ τὰς τελευταίας μου εἰδήσεις,

εὐρίσκετο πενήντα λεύγας μακράν, εἰς τὰς πύλας τοῦ Στρασβούργου!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί!.. λοιπὸν καὶ κατὰ τὰς τελευταίας μου εἰ-
δήσεις, εἶναι πενήντα βήματα μακρὰν εἰς τὰς πύλας τῶν Βρυ-
ξελλῶν!

Ο ΔΟΥΞ.—Παντοδύναμε Θεέ!.. Ἄν ᾗναι ἀληθές!.. Ἄλλὰ
δὲν δύναμαι πλέον νὰ σᾶς ἀκούω μόνος! (Φωνάζει). Βαργᾶς, Νου-
αρκάρμ!... Εἰπέτε ὅ,τι θέλετε, κυρία, ἐγὼ πρέπει νὰ τοὺς καλέσω!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Αἶ, καλέσατέ τους!.. Τίποτε δὲν ἐ μέλλε
πλέον!.. Ἐγίνε!

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Βαργᾶς, Δελριώ, Νουαρκάρμ.

Ο ΔΟΥΞ.—Κύριοι, κύριοι! Γνωρίζετε τί μοι ἀναγγέλλουν; Εἰς
τὴν πύλην τοῦ Λουβαίν! Ὁ Γουλιέλμος τῆς Ὁρανίας!

ΒΑΡΓΑΣ.—Ὁ πρίγκιψ!

ΔΕΛΡΙΩ.—Τί λέγετε;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Χίμαιρα! ποῖος τὸν εἶδε;

Ο ΔΟΥΞ.—Ἡ κυρία.

ΒΑΡΓΑΣ.—Δὲν ἐξηγεῖται!

ΔΕΛΡΙΩ.—Πῶς εἶναι δυνατὸν;

Ο ΔΟΥΞ.—Παρακαλῶ, παρακαλῶ, ἡσυχίαν! Τὸν εἶδατε,
κυρία, ἔστω.. ἀλλὰ τὸν ἤκούσατε ἐπίσης! Ὁμίλου, εἶπαν τί-
ποτε οἱ ἄνθρωποι αὐτοί;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Μάλιστα! ("Ὅλοι τὴν περιτοιχίζουν ὁ Δελριώ
καὶ ὁ Νουαρκάρμ ἀριστερά· ὁ Βαργᾶς καὶ ὁ Δούξ δεξιὰ τῆς").

Ο ΔΟΥΞ.—Τί εἶπαν;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄ, ἐβλεπα μὲν πολὺ καλὰ ἔνεκα τῆς χιόνης,
ἀλλὰ δὲν ἤκουα καλὰ! Φράσεις μόνον! λέξεις!

Ο ΔΟΥΞ.—Ἄς ᾗναι. τὰς φράσεις αὐτάς, τὰς λέξεις.. ἐνθου-
μηθῆτε...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Τὸ Δημαρχεῖον πρῶτα-πρῶτα !.. Ὁμίλου ὄλοι
περὶ τοῦ Δημαρχεῖου.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Καὶ ἔπειτα περὶ κἀνενὸς συνθήματος ἴσως;..

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί, τὸ σύνθημα, μάλιστα ! Τὸ μεσονύκτιον,
ἀπὸ τὸ κωδωνοστάσιον θὰ δοθῇ τὸ σύνθημα...

ΒΑΡΓΑΣ.—Ποῖον ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄ, δὲν ἤξεύρω.. δὲν τὸ ἤκουσα αὐτό!

Ο ΔΟΥΞ.—Ἄδιόφορον ! Κ' ἔπειτα ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Τότε ἡ πόλις ὄλη θὰ ἐγερθῇ...

ΒΑΡΓΑΣ.—Καὶ ὄπλα ;...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἔχουν !

ΔΕΛΡΙΩ.—Καὶ ὁ πρίγκιψ ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Θὰ σημάνουν... εἰσέρχεται... καὶ ὄρμαξ διὰ τῶν
δρόμων μὲ τοὺς ἀνδράς του ..

Ο ΔΟΥΞ.—Πολλοὺς ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἐξ χιλιάδας !

ΟΛΟΙ.—(Ἐντρομοί). Ἐξ χιλιάδας !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Αὐτὸ τὸ ἤκουσα πολὺ κλά !.. Φθάνει εἰς τὴν
μεγάλην πλατεῖαν... Διότι δὲν ὑπάρχουν πλέον ἀλύσεις... εἰς ἐξ αὐ-
τῶν ἀνέλαθε τὸ ἔργον... θὰ ἔλθῃ ἐδῶ... Ἴσως ἦλθεν ἤδη δι' αὐτό...
δὲν ἦλθε, αἶ ;

ΒΑΡΓΑΣ.—Πραγματικῶς !...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Θριαμβευτικῶς). Ἄ, λοιπὸν βλέπετε ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἦλθε πρὸ μικροῦ..

ΔΕΛΡΙΩ.—Ἐνας λοχαγός ;...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ζωηρῶς). Ἐνας ἐκ τῶν ὁμοίων των... ἕνας
προδότης !.. Καὶ δὲν τὸν ἐνοήσατε ἀπὸ τοὺς τρόπους... ἀπὸ τὸν
λόγον, ἀπό... (Βλέπουσα τὸ ξίφος ἐπὶ τῆς τραπέζης). ὦ ! μὰ
ἤρκει αὐτὸ τὸ ξίφος μόνον... αὐτό.. ἐδῶ.. τὸ ξίφος !.. Εἶναι δι-
κό του αὐτὸ τὸ ξίφος.. δὲν εἶναι δικό του ;

Ο ΔΟΥΞ.—Μάλιστα· ποῦ τὸ ἔξεύρετε ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Καλέ, τὸ δέσιμο αὐτὸ τῆς λευκῆς ταινίας !.. εἰ-

ναί τὸ σημεῖον τῆς ἀναγνώρισώς των !... Στείλατε νὰ τὸν συλλάβουν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, Ὑψηλότατε !.. Εἶναι συνωμότης... εἶναι εἰς ἓκ τῶν ἀρχηγῶν των.. καὶ ὁ τολμηρότερος ὄλων, ἀφοῦ ἦλθε κατὰ πρόσωπον νὰ σᾶς περιφρονήσῃ!

Ο ΔΟΥΞ.—Θὰ τὸν εὐρωμεν, κυρία.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ναί, αὐτὸν τὸν γνωρίζομεν.

Ο ΔΟΥΞ.—Τώρα νὰ ἰδοῦμεν τοὺς ἄλλους· τοὺς παρετηρήσατε βέβαια καλὰ.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί.

ΒΑΡΓΑΣ.—Καὶ τοὺς γνωρίζετε ὄλους;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ὅλους!

Ο ΔΟΥΞ.—Δελριῶ, τὰ ὀνόματά των, γρηγόρα ! (Ὁ Δελριῶν ἀρπάζει κάλαμον καὶ εἰτοιμάζεται).

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ἐντρομος). Τὰ ὀνόματά των;

Ο ΔΟΥΞ.—Μάλιστα!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Βλέπουσα μετὰ τρόμον τὰς τέσσαρας κεφαλὰς των κεκλιμμένας ἄνωθὲν τῆς καὶ ἐρωτώσας αὐτήν). Πρέπει νὰ σᾶς εἰπῶ καί...

Ο ΔΟΥΞ.—Τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ἐν πρώτοις, ἐκείνου τὸν ὄποιον τόσον μισεῖτε !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄ ! ναί ! Αὐτός...εἶναι...

ΟΛΟΙ.—Εἶναι; ...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Κατάπληκτος, αἴφνης). Ἄ ! μὰ εἶναι φορικτὸν ὅ,τι πράττω !

ΒΑΡΓΑΣ.—Λέγετε λοιπόν !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ὅχι ! δὲν θέλω πλέον... Ἀφήσατέ με!.. Φοβοῦμαι τὸν ἑαυτὸν μου !

Ο ΔΟΥΞ.—Καὶ δὲν φοβεῖσθε μᾶλλον δι' ἐκεῖνον τὸν ὄποιον ἀγαπάτε;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.—Καὶ τὸν ὄποιον θέλει νὰ φονεύσῃ, ἐνθυμηθῆτε καλὰ!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί !

Ο ΔΟΥΞ.— Ένας αίρετικός !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— Άποστάτης !

ΒΑΡΓΑΣ.— Προδότης !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ά ! γαί !

ΒΑΡΓΑΣ.— Ό Ρυζώρ ίσως ; ... (Ταράσσεται ή Δολορέζ).

Ο ΔΟΥΞ.— (Ζωηρώς). Ό σύζυγός σας, στοιχηματίζω !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— (Καίτηρομος). Ά ! δέν τό είπα !

Ο ΔΟΥΞ.— Όχι... αλλά τό μαντεύω έγώ. Λοιπόν ό σύζυγός σας ! (Πρός τόν Δελριώ). Γράφε : «Ρυζώρ».

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ύψηλότατε, είναι τρομερόν... Κολάζετε τήν ψυχήν μου!

Ο ΔΟΥΞ.— Τήν σώζω άπ' έναντίας : Ύπέρ του βασιλέως σου και ύπέρ του Θεού σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ά ! βασιλεύς μου είναι τό μίσός μου, και Θεός μου ό έρωσ μου ! ...

Ο ΔΟΥΞ.— Τώρα, τούς άλλους !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ποίους άλλους ;

ΒΑΡΓΑΣ.— Τούς άλλους συνωμότες !

Ο ΔΟΥΞ.— Τά όνόματά των. Έλα τώρα !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Άλλά δέν μ' έκαμαν τίποτε αυτοί ! . . . αλλά δέν θέλω νά είπω τά όνόματά των!

Ο ΔΟΥΞ.— Θα τά είπής δια.

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Μά δέν θέλω έγώ !... Είναι πολυ άτιμον αυτό ! Άθώους ανθρώπους!... Δέν τούς γνωρίζω έν πρώτοις...

Ο ΔΟΥΞ.— (Άμείλικτος). Τους γνωρίζεις...τό είπες...Τά όνόματά των !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Θελω νά φύγω !... αφήσατέ με !... Θελω νά φύγω τώρα... Αφήσατέ με νά φύγω!

Ο ΔΟΥΞ.— (Τρομερός, κρατών αυτήν μεθ' όρμηής). Δέν φεύγουν άπ' έδω ! Μένουν και λέγουν...

ΔΟΛΟΡΕΖ.— (Φοβηθείσα). Ύψηλότατε !... έλεος!...

Ο ΔΟΥΞ.— Τά όνόματά των !

Θεατρική Βιβλιοθήκη [593]

Φυλ. 38

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ποτέ !

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἀναγκάζων αὐτὴν σχεδὸν νὰ γοναίσῃ). Τὰ ὀνόματά των ! τὰ ὀνόματά των ! ... ἀθλίᾳ γυνή... ἢ θὰ σὲ στείλω εἰς τὰ βρασανιστήρια ! εἰς τὸν δῆμιον ! (Τῇ δεικνύει τὸν Τρομάραν, ὃν ὁ Νουαρκάρμ εἰσήγαγε, καὶ ὅστις μένει μακρόθεν ἀριστερῶ).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Γονυκλινῆς, τρελλῆ ἐκ φόβου ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ δημίου). Ἄ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! δικτὶ νὰ ἔλθω ;

Ο ΔΟΥΞ. — Εἶπα με, λοιπόν ; ...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Μετὰ φρίκης, χαμηλῇ τῇ φωνῇ). Ὁ Γαλένας !

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ). Γαλένας !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὸν Δελριώ). Γαλένας !

Ο ΔΟΥΞ. — Ἐπειτα ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὁ Βάκκερζελ, θαρρῶ· δὲν εἶμαι βεβασία.

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ). Βάκκερζελ !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τὸν Δελριώ). Βάκκερζελ !

ΒΑΡΓΑΣ. — Κ' ἔπειτα ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐξαντληθεισῶν τῶν δυνάμεών της). Δὲν εἰξεύρω πλέον.

Ο ΔΟΥΞ. — Τρομάρα !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐπελπισ καὶ γογγύζουσα). ὦ Θεέ μου, συγχώρεσέ με ! συγχώρησέ με !

Ο ΔΟΥΞ. — Ἀκόμη ἕνα ! ... καὶ σὲ ἀρίνω.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὁ κωδωνοκρούστης... Ἰωνᾶς!... (Ὁ Νουαρκάρμ λέγει τὸ ὄνομα εἰς τὸν Δελριώ ὅστις τὸ γράφει).

Ο ΔΟΥΞ. — Καὶ ὁ Κορνελῆς, στοιχηματίζω ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναί... νομίζω... Ἄχ! ἀποθνήσκω!.. (Πίπτει ἔξαντληθεῖσα).

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἀρίνων τὴν χειρὰ της). Ἀρκεί! (Ἀνέρχεται, πλησιάζει τὴν τράπεζαν καὶ γράφει ταχέως. Πρὸς τὸν Βαργᾶς). Αὐτὸ εἰς τὸν Νοβάρραν... (Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ). Αὐτὸ εἰς τὸν Φραγκίσκον Βέγαν !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Θά τρεξώμεν ἀμέσως, Ὑψηλότατε! (Ὅλοι κινούνται).

Ο ΔΟΥΞ.— (Κρατῶν αὐτοὺς διὰ χειρονομίας). Αἶ, πῶς θορυβεῖτε οὕτω ; Ἄπ' ἐναντίας, οὔτε λέξιν.. ἀπαρξίαν πλήρη !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Πολὺ καλὰ, Ὑψηλότατε... Ἀλλὰ τὰς ἀλλύσους...

Ο ΔΟΥΞ. — Ἀφήσατέ τας λυμένας, ὅπως εἶπαμεν !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Τὸν λοχαγὸν ὁμως ;

Ο ΔΟΥΞ. — Ἄ ! αὐτόν, διαφέρει! Νὰ τὸν συλλάβετε ἀμέσως, ζῶντα ἢ νεκρόν, τὸν κύριον Κάρολον αὐτόν !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— (Ἀνεγειρομένη). Κάρολον ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.— Καὶ νὰ τὸν ἀπαγχονίσωμεν ;

Ο ΔΟΥΞ. — Ὅχι! δά! Φυλάξατέ τον διὰ τὴν πυράν !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ὁρροιάτη γονατιστή). Τὴν πυράν! Τὸν Κάρολον ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Βανδερνὸτ !...

ΒΑΡΓΑΣ. — (Δεικνύων τὸ ξίφος ἐπὶ τῆς τραπέζης). Τὸν κύριον τοῦ ξίφους !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Καταπλαγεῖσα, ἐλσεινή). Ἐκείνον !... Ἐκείνος εἶναι ! ἐκείνος!.. Ἄ! ποῖα τιμωρία τοῦ Θεοῦ ! Ἦτο κ' ἐκείνος, ... ὁ Κάρολός μου ἦτο . . . Κ' ἐγώ, ἐγώ νά... . Ὅχι, ποτὲ αὐτό !... (Ὅρμῃ πρὸς τὴν θύραν καὶ εὐρίσκειται ἀπέναντι τοῦ δημίου)

Ο ΔΟΥΞ. — (Σταματῶν αὐτὴν κατὰ τὴν διάβασίν της καὶ κρατῶν μετὰ δυνάμεως). Ἄ, μὲ συγχωρεῖτε... ἀλλὰ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς δὲν ἐξέρχεται. ἀπ' ἐδῶ !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— (Παλαίουσα ὅπως ἐξέβλη). Ἀφήσατέ με, σεις ! ἀφήσατέ με.. θέλω νὰ ἐξέλθω.

Ο ΔΟΥΞ. — Πηγαίνετε, κύριοι ! .. καὶ θέσατε φρουράν εἰς ὅλας τὰς θύρας ! (Ἐξέρχονται).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ ! δῆμιοι ! κατάρατο ! κολασμένοι !

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἀναγκάζων αὐτὴν νὰ κατέλθῃ τὴν σκηνήν). Ἡ ἄρα εἶναι ἔνδεκα, κυρία! ἢ ἐξέλθετε ἀπ' ἐδῶ τὸ πρῶν!..

ΙΩΝΑΣ. — Γιὰ τῆς καμπάναις μου ; Αἱ, καὶ τι θὰ γίνῃ! ('Απο-
θέτει τὸν φανὸν ἐπὶ τῆς τροπέζης).

ΓΑΛΕΝΑΣ. — Σιωπή.. δὲν ἤκουσες βήματα ;

ΙΩΝΑΣ. — 'Απ' ἐκεῖ ;

ΓΑΛΕΝΑΣ. — Ναί ! ('Ο Γαλένας ὀλίγον ἀποχωρεῖ).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ρυζώρ, Γαλένας, εἶτα Κάρολος.

ΡΥΖΩΡ. — (Εἰσερχόμενος ἐκ τοῦ βάθους). Σὺ εἶσαι, Γαλένα ;

ΓΑΛΕΝΑΣ. — Ναί. (Βήματα). Τίς εἶ ;

ΡΥΖΩΡ. — Δὲν ἦλθε ὁ Κάρολος ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Φαινόμενος εἰς τὸ βάθος). Δὲν ἤρρησέ δηλαδὴ.

ΡΥΖΩΡ. — ὦ, καλῶς ἦλθες !

ΓΑΛΕΝΑΣ. — Καὶ τί εἰδήσεις φέρεις ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Λαμπράς !

ΓΑΛΕΝΑΣ. — Οἱ Ἴσπανοί ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — "Ὀλως ἀνύποπτοι !.. "Ερχομαι ἀπὸ τοῦ Δου-
κός...

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ αἱ ἀλύσεις ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὰς ἔλυσα καὶ τὰς ἀφῆρασα ἐγὼ ὁ ἴδιος.

ΡΥΖΩΡ καὶ ΓΑΛΕΝΑΣ. — (Μετὰ χαρᾶς). Ἄ, περίφημα !

ΡΥΖΩΡ. — Λοιπὸν καμμίαν ὑποψίαν δὲν ἔχουν... "Εξῶ δὲ τί
συμβαίνει ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — "Επίσης ἡσυχία !.. Αἱ συνήθεις μόνον περιπο-
λῆαι καὶ τινες σκοποὶ !.. Πέρα εἰς τὴν πλατεῖαν πενήντα στρα-
τιῶται περίπου φρουρά, ὧν οἱ ἡμίσεις κοιμῶνται περὶ τὴν πυράν.
ἐνῶ οἱ ἄλλοι χωνεύουν τὸ κρασί τὸ ὅποῖον ἔπιον ἀσθόνως.

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ οἱ ὀπλοφόροι σου ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — "Ὀλοι ἔτοιμοι καὶ ἄγρυπνοί ! "Απὸ τοῦ οἴκου
τοῦ Νασάου μέχρι τῆς Μεγάλης Ἀγορᾶς, εἰς πεντήκοντα θύρας αἱ-

κιῶν καὶ πλέον ἐκτύπησα τὸ συνθηματικὸν κτύπημα καὶ εἰς ὄλας μὲ ἀπήντησαν: «Εἴμεθα ἔτοιμοι!» Ὁ Βάκκερζελ, ὅστις φρουρεῖ κάτω, ἄφησεν ὄλους τοὺς ὑφαντάς του εἰς τὴν πύλην τῆς Φλάνδρας κρυμμένους εἰς τὰ ὑπόγεια... Ὁ Λαλώ ἐτοποθέτησε τοὺς ζυθοποιούς του παραμονεύοντας εἰς τὰ ἀμαξοστάσια... καὶ τέλος, εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἀπόψε, τὴν ἔρημον φαινομένην καὶ σιωπηλὴν, ἐνῶ δὲν λάμπει κανένα φῶς εἰς τὰ παράθυρα καὶ ἡ γιῶν ἀποπνίγει καὶ τὸν ἤχον τῶν βημάτων ἀκόμη, δὲν ὑπάρχει οἰκωγένεια τῆς ὁποίας τὰ ὄμματα νὰ μὴ ἦναι ἀνοικτὰ κατοπτρεύοντα εἰς τὸ σκότος, τὸ οὐς νὰ μὴ ἦναι προσεκτικόν, ὁ βραχιῶν ὀπλισμένος, ἀνυπόμονος πρὸς μάχην!

ΡΥΖΩΡ.—Ἐτοιμασθῶμεν λοιπόν, φίλοι, ἡ ἠώρα προσεγγίζει... Γαλένα, εἰδοποίησε τὸν Κερνελῆ καὶ τοὺς φίλους μας, οἱ ὅποιοι περιμένουν ὑπὸ τὰς στοάς... Ἐλθετε ὄλοι νὰ μᾶς εὔρετε, καὶ τότε.. ἐμπρός!

ΓΑΛΕΝΑΣ.—(Ζωννόμενος τὸ ξίφος του). Πηγαίνω ἀμέσως! (Πρὸς τὸν Ἰωνᾶ). Πηγαίνωμεν, Ἰωνᾶ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ρυζώρ, Κάρολος.

ΡΥΖΩΡ.—Καὶ τώρα, Κάρολε... ἄρες με νὰ σὲ εἶπω τί παρὰ σοῦ ἀναμένω!..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ὁμίλει!

ΡΥΖΩΡ.—Ἐὰν ὑπέδειξα τὸ μέρος αὐτὸ ἐδῶ ὡς τόπον συνεντεύξεως ὄλων τῶν ἀρχηγῶν μας, ἐὰν ἐξελέξαμεν αὐτό, Κάρολε, τὸ ἔπραξα, διότι ὁ οἶκος οὗτος εἶναι τὸ δημαρχεῖον, τὸ κτῆμα τοῦ δήμου, ὁ οἶκος τοῦ λαοῦ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Καὶ σὲ ἐνόησα ἐγώ!

ΡΥΖΩΡ.—Ἐδῶ, Κάρολε, οἱ πατέρες μας ἔθεντο τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους μέλλομεν νὰ ὑπερασπισθῶμεν... Ἐκ τῶν παραθύρων

αὐτῶν ἐκήρυξαν τὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ἐπανα-
κτῆσωμεν !.. Ἐδῶ τοῦτο εἶναι ἡ καρδία τῆς πόλεως, οἱ δ' Ἴσπα-
νοὶ τὸ μετέβαλαν εἰς πτώμα !.. Ἄλλ' ἐν ἀνασθηθῆ ἑξαίφνης ὁ
νεκρὸς αὐτός, ἂν ἀνακύψῃ αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἀπασ-
τράπτων ἐκ τῶν φώτων τῶν λαμπάδων μας καὶ τῆς λάμπειας τοῦ
ξίφους, φωνάζων: «Εἰς τὰ ὄπλα !» δι' ὅλης τῆς κλαγγῆς τῶν κω-
δῶνων του, ... τότε ὁ ἀποτεθαρρημένος οὗτος λαὸς θὰ πιστεύσῃ
ὅτι ἡ ἐλευθερία του ζῆ ἀκόμη... ἀφοῦ ἡ μεγάλη της ψυχὴ ἀνα-
πνέει ἀκόμη ὑπὸ τοὺς θόλους αὐτούς !.. Γνωρίζει τότε ὁ λαὸς ὑπὲρ
τίνος ν' ἀγωνισθῆ... ὑπὲρ τῆς σημαίας αὐτῆς, ἣτις κυμαίνεται...
ὑπὲρ τῶν κωδῶνων αὐτῶν, οἵτινες ἀντηχοῦσι... διότι πάντα ταῦτα
εἶναι ἡ πόλις αὐτή, ἔτι πλέον, τὸ ἔθνος, καὶ ἔτι, ἔτι πλέον, ἡ
Πατρίς !... Καὶ μάχεται, καὶ πίπτ' ὑπὲρ αὐτῆς μαχόμενος, διότι
τοῦ φωνάζει: «Ἵπερασπίσθητί με, τέκνον μου, καὶ σῶσέ με... με
πνίγουν... καὶ εἶμαι, εἶμαι Μήτηρ σου !»

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Α ! ναί, βεβαίως !

ΡΥΖΩΡ.—Ἐδῶ λοιπόν, Κάρολε, εἶναι τὸ κέντρον τοῦ ἀγῶνος...
Ἐδῶ πρέπει τὰς θέσεις νὰ κρατήσωμεν πάσῃ θυσίᾳ, μέχρι τῆς ἀφί-
ξεως τοῦ πρίγκιπος. Τὸν δ' οἶκον τοῦτον τὸν ἱερόν σοι τὸν ἐμπι-
στεύομαι !.. Διοίκησέ τον, ὑπερασπίσου τον ! Τὸν θέτω ὑπὸ τὴν
προστασίαν σου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—ᾠ, μᾶλλον ὑπὸ τὴν ἰδικὴν σου νὰ μείνῃ !

ΡΥΖΩΡ.—ᾠχι, ὄχι ! Δὲν ἀπέκτησα ἐγώ, ὅπως σύ, διὰ προ-
ηγουμένων ἀνδραγαθῶν τὸ δικαίωμα νὰ ὀδηγῶ εἰς μάχην τοὺς
ἄνδρας αὐτούς ! Κάρολε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω !.. βᾶδισ' ἐπὶ κεφαλῆς
αὐτῶν !.. Μόνος σὺ δύνασαι νὰ τοὺς διδάξῃς καὶ νὰ νικοῦν, ἐκεῖ
ὅπου ἐγὼ θὰ τοὺς ἐδίδασκον καὶ μόνον ν' ἀποθάνουν !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἔστω λοιπόν, ἀφοῦ τὸ θέλεις !... Συγκατατί-
θεμαι μόνον, διότι ἡ τιμὴ εἶναι ἡ αὐτὴ διὰ σέ, καὶ μόνον μεγαλώ-
νει δι' ἐμὲ ὁ κίνδυνος.

ΡΥΖΩΡ.—Τὸ ξίφος σου ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Μοῦ τὸ ἀφῆρσαν εἰς τοῦ Δουκός.

[60^ο]

ΡΥΖΩΡ.— Λάβε λοιπόν αυτό... (Λαμβάνει τὸ ξίφος ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ πηγαίνει νὰ τοῦ τὸ προσφέρει. Ὁ Κάρολος ἐκτείνει τὴν χεῖρά του γυνὴν ὅπως τὸ λάβῃ).

ΡΥΖΩΡ.— ('Αρπάζων καὶ κρατῶν τὴν χεῖρα αὐτὴν καὶ βάλλων κραυγὴν). *Α!

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ('Εκπληκτος). Τί ἔχεις;

ΡΥΖΩΡ.— ('Ωχρὸς καὶ βλέπων αὐτόν). Ἡ χεῖρ σου; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τί;

ΡΥΖΩΡ.— ('Επίσης). Ἡ πληγὴ αὐτὴ; ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ναί, ἀλλὰ δὲν εἶναι τίποτε καὶ δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο τὸν βραχίονά μου νὰ πράξῃ τὸ καθήκόν του... ('Εκτείνει πάλιν τὴν χεῖρά του).

ΡΥΖΩΡ.— ('Ὡς ἀνωτέρω). Κ' ἐπραξες σὺ τὸ ἰδικόν σου;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ('Ανήσυχος). Τί ἐννοεῖς, Ρυζώρ, τί λέγεις;

ΡΥΖΩΡ.— Τὴν πληγὴν αὐτὴν... πόθεν τὴν ἔλαβες;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ('Συγκεχυμένως). Ἐκ ξίφους τὸ ὁποῖον ἤρπασ' ἀδεξίως...

ΡΥΖΩΡ.— Καὶ ξίφους στρατιώτου ἰσπανοῦ; εἰπέ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ναί· διατί;

ΡΥΖΩΡ.— Χθὲς νύκτα; ... Εἰς τὸν οἶκόν μου;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Κατάτρομος). *Α!

ΡΥΖΩΡ.— ('Εκρηγνύμενος). *Α θλιε! Σὺ εἶσαι!

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ρυζώρ!

ΡΥΖΩΡ.— ('Εγείρων τὸ ξίφος). *Α! κλέπτα τῆς ἀγάπης!

*Α! δολοφόνε τῆς τιμῆς μου! ... Θὰ σὲ φονεύσω!

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ('Απελπισ καὶ γονατίζων). *Α! φόνευσέ με λοιπόν! ... ναί, φόνευσέ με! ... Ὁ θάνατος ἐκ τῆς χειρός σου θὰ μ' ἦναι ὀλιγώτερον δριμύς τῶν τόσων φεῦ! βασάνων, ἀς ὑφίσταμαι! Φόνευσέ με, ναί! ... Δίκαιον ἔχεις! ... Φόνευσέ με!

ΡΥΖΩΡ.— Ὁ μιᾶρός! νομίζει ὅτι θὰ μὲ συγκινήσῃ! ...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ὦ, δὲ! ἔλεος τοῦ Θεοῦ! τὸν θάνατον, Ρυζώρ, ἀλλὰ παχέως! ... Οἱ λόγοι σου εἰσδύουν εἰς τὴν καρδίαν μου ὀδυ-

νηρότερα ἀπὸ τοῦ ξίφους σου τὴν αἰχμὴν! . . . Ναί, εἶμαι ἄθλιος καὶ ἀνανδρος ἐγώ! . . . Ναί, σὲ ἠπάτησα. . . ναί, εἶναι ἀτιμία, τὸ γνωρίζω, καὶ αἷμα κλαίου ἄμα καὶ τοῦ! . . . Τὸν θάνατον, Ρυζώρ, γονυκλινῆς σὲ ἰκετεύω, δός μοι τὸν θάνατον!

ΡΥΖΩΡ. — (Ἀφίνων νὰ καταπέση τὸ ξίφος του καὶ βλέπων αὐτὸν εἰς τοὺς πόδας του μετ' ἀπελπισίας καὶ μετὰ δακρύων). Ἄ, δυστυχή! ποῦ τόσον σὲ ἠγάπησα . . . καὶ διὰ τὴν γυναῖκα αὐτήν! . . . δὲν ἤρκει αὕτη μόνον! . . . ἔπρεπε νὰ ἦσαι σύ! Σὺ, Κάρωλε! . . . σύ, ὅστις εἶδες τὴν καρδίαν μου, σύ, ὃν ἠγάπησα ὡς τέκνον μου! . . . Τί δηλητήριον λοιπὸν εἶναι ὁ ἔρωσ ταύτης τῆς γυναίκας, ὥστε νὰ καταστήσῃ φυγὴν τιμίαν καὶ γενναίαν, ὡς τὴν ἰδικὴν σου, νὰ τὴν καταστήσῃ φωλεὰν ἀχαριστίας καὶ προδοσίας! Ἐπίστευσα, ἐπίστευσα πίστιν τριπλῆν: εἰς τὴν Πατρίδα, εἰς ἐκείνην καὶ εἰς σέ! Καὶ τώρα βλέπω τί μ' ἀπέμεινε, καὶ πταίεις σύ! . . . Ἀλλὰ εἰπέ μοι, λέγε λέγε μου, τί σ' ἔπταισα, ὥστε τοιοῦτον ἄλγος ἀπὸ σοῦ νὰ μ' ἔρχεται;

ΚΑΡΩΛΟΣ. — ὦ, ἄκουσέ με! Εἶναι φοικῶδες ὅ,τι πράττεις τώρα! . . . Δός τέλος, δός! χωρὶς μὲ τοὺς ἐλέγχους σου τοσοῦτον νὰ μὲ βασανίζης!

ΡΥΖΩΡ. — Αἶ, καὶ ἂν σὲ φονεύσω! . . . Ἄθλιε! . . . ὁ θάνατός σου θὰ μὲ ἀποδώσῃ τὴν καταστροφείσάν μου γαλήνην, τὴν ἀπολεσθεϊσάν μου τιμὴν; . . . Θὰ κλείσῃ τὴν πληγὴν, ἐξ ἧς ἐκρέει πᾶσα μου ζωὴ;

ΚΑΡΩΛΟΣ. — ὦ, Θεέ μου! ἀκόμη!

ΡΥΖΩΡ. — Ὁ θάνατός σου! . . . Εἰς τί θὰ χρησιμεύσῃ ὁ θάνατός σου; . . . νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν ἐκδίκησίν μου; . . . Ἀλλὰ τὴν ἱερὰν ὑπόθεσιν, ἣν ἀσπαζόμεθα καὶ οἱ δύο, θὰ τὴν ὑπηρετήσῃ;

ΚΑΡΩΛΟΣ. — Τί; θέλεις;

ΡΥΖΩΡ. — Τὸ πτώμά σου θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ ἀνδρα τοῦτου;

ΚΑΡΩΛΟΣ. — Ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος! . . .

ΡΥΖΩΡ. — Αἶ, εἶσαι ἢ δὲν εἶσαι ἄξιος, τὸ αἷμά σου μ' ἀνήκει

ἄρα γε, ἐνῶ ἡ πόλις αὕτη ὅλη δὲν ἔχει ἴσως αἶμα ἀρκετὸν ἔς τὰς
φλέβας της διὰ τὴν νύκτα ταύτην ; Νὰ τὴν στερέσω, τίς ; ἐγώ ..
ἐνὸς βραχίονος ἐτοίμου νὰ τὴν ὑπερασπισθῆ... κ' ἐνὸς βραχίονος
ὡς τὸν ἰδικόν σου ; ὦ, μὰ τὸν ἅγιον Θεόν, οὐχί !... Θὰ ἤμην τό-
σον ἐνοχος ἀπέναντί της, ὅσον σὺ ἀπέναντι ἐμοῦ!.. δὲν ἔχω δὲ δι-
καίωμα νὰ κλέψω τὴν ἀνδρείαν της, ὅσον δὲν εἶχες σὺ νὰ κλέψης
τὴν τιμὴν μου !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Λοιπὸν, δὲν θέλεις ;...

ΡΥΖΩΡ. — Ἐγείρου καὶ λάβε τὸ ξίφος τοῦτο !...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἐγώ ;

ΡΥΖΩΡ. Λάβε τὸ ξίφος τοῦτο, λέγω ! καὶ πήγαιν' εἰς τὴν
μάχην!.. πήγαινε ὅπου τὸ καθήκόν σου σὲ προσκαλεῖ καὶ τὸ καθή-
κόν μου σὲ στέλλει !... Κι' ἂν πέπρωται νὰ ἀποθάνης, μὴ ἀποθά-
νης σὰν κατὰδικος !.. ἀπόθανε ὡς στρατιώτης, πέσε ἐκεῖ ὡς μάρ-
τυς !.. Τοῦλάχιστον ὁ θάνατός σου θὰ χρησιμεύσῃ εἰς κάτι !..

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Δαμβάνων τὸ ξίφος καταβεβλημένον). Ἄ !
δὲν θὰ μ' ἐπανίδης ζῶντα, σοὶ τὸ ὀρκίζομαι!

ΡΥΖΩΡ. (Ζωηρῶς). Καὶ ζῶντα, ζῶντα !.. ἐὰν θέλῃς· ἀρκεῖ
νὰ σ' ἐπανίδω νικητὴν.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ζωηρῶς). ὦ, εἰν' ἐλπίς συγγνώμης τοῦτο, ὦ
Ρυζώρ !.. ὦ, μὴ τὴν ἀποσύρης, θὰ μ' ἀφαιρέσῃς πᾶν τὸ θάρρος
μου !

ΡΥΖΩΡ. — Ἔστω, ἐμπρός! Καὶ ἐκδικήσου με σὺ διὰ σοῦ αὐτοῦ!
Μ' ἐπῆρες τὴν τιμὴν μου!.. δός μοι τὴν ἐλευθερίαν — μίαν γυναῖα α! ..
δός μοι τὴν Πατρίδα! — Κατόπιν θὰ ὑπολογίσωμεν ἐὰν ἡ ἀρετὴ
σου ἀποπλύνη σου τὸ ἔγκλημα, καὶ ἂν θὰ σοῦ ὀφείλω μᾶλλον χάρ-
ιτας ἢ μῖσος !..

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Περιοχρῆς). ὦ, θὰ μὲ συγχωρήσῃς, Ρυζώρ !..
ὦ, θὰ σὲ καταναγκάσω, θὰ ἰδῆς !.. (Πρὸς τὸ ξίφος του). Ἐλθέ
σὺ τώρα, σῶσέ μ' ἐκ τῆς ἐνοχῆς !...

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Γαλένας, Βάκκερζελ, Κορνελῆς, Ἴωνάς,
 Συνωμῶται ὀπλισμένοι.

ΓΑΛΕΝΑΣ.—Ρυζώρ, ὅλοι οἱ ἄνδρες μας εἶναι κάτω, καὶ μόνον περιμένουν τὸ σύνθημα, ὡς καὶ ὁ πρίγκιψ ἔξωθεν, ἵνα εἰσελθῇ εἰς τὴν πόλιν.

ΡΥΖΩΡ.—(Δεικνύων τὸν Κάρολον) Ὁ ἀρχηγός σας εἶν' ὁ Κάρολος!

ΓΑΛΕΝΑΣ, ΒΑΚΚΕΡΖΕΛ.—Κάρολε, ἰδοὺ ἡμεῖς ἅπαντες!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εἶσθ' ὅλοι ὀπλισμένοι καὶ ἔτοιμοι εἰς μάχην;

ΟΛΟΙ.—Ὅλοι!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἐτοιμοὶ νὰ περιφρονήσετε καὶ τὴν πυρὰν καὶ τὰ βασανιστήρια μέχρι θανάτου;

ΟΛΟΙ.—Ὅλοι!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εἰς ἔργον λοιπόν! Καὶ ἂν τινὸς καρδίᾳ δειλία ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀγῶνος, ἂν ὀλίγον κλονισθῇ, σκεφθῆτε πῶς νικώμενοι ἀφίνετε τὰ τέκνα, τὰς συζύγους σας, τ' ἀφίνετ' ἕρμαιοι εἰς τὴν μαγίαν τῶν ἀγρίων Ἰσπανῶν! συλλογισθῆτ' ἐρημωμένην φεῦ! τὴν πόλιν σας, τοὺς οἴκους σας δὲ τέφραν!.. σκεφθῆτε καὶ ριφθῆτε ἐπάνω των, κατὰ τῶν Ἰσπανῶν ἀμείλικτο!

ΟΛΟΙ.—Εἰς τὰ ὅπλα! εἰς τὰ ὅπλα!

ΡΥΖΩΡ.—Σιωπή!.. Ἀκούσατε! (Σιωπῇ ἀκούεται μακρόθεν τὸ τύμπανον τῶν Ἰσπανῶν).

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τὰ τύμπανα!.. εἶπα, τὰ τύμπανα.

ΡΥΖΩΡ.—Σημαίνουν ἔσθοδον!.. Προδοσίαν!

ΟΛΟΙ.—Οἱ Ἰσπανοὶ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἐπάνω των λοιπόν!... γὰρ τοὺς προὑπαντήσωμεν!.. Καὶ κράξάτ' ἔξω, φίλοι μου, ἔς τὰ ὅπλα! Δεκαχιλίαι μαχηταὶ θὰ προκύψωσιν ἐκ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσουν. (Πυροβολισμοί· τὰ τύμπανα πλησιάζουν σημαίνοντα

ἔφοδον). Φύλαξε τὸν θόλον, Κορνελῆ ! .. Βάκκερצל, τὰς βαθμί-
δας !

ΓΑΛΕΝΑΣ. — ("Ανωθεν). "Εφθασαν εἰς τὴν πλατεῖαν !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ρυζῶρ, φύλαξε τὴν θύραν αὐτήν. (Δεικνύει τὴν
πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν καὶ τρέχει ἐκεῖ ὁ Ρυζῶρ). Καὶ τὸ σύνθημα!...
δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Ἰωνᾶ, τὸ σύνθημα, ἄλλως ἐγάρθημεν ! ("Ο
Ἰωνᾶς βαίνει πρὸς τὸ θυρίδιον τῶν κωδώνων). Εἰς τὰ παράθυρα
ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, εἰς τὰ παράθυρα !

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Οἱ ἀνωτέρω, Νουαρκάρμ, εἶτα Ριγκὼν, Μιγγέλ, ἀξιοματικοί,
στρατιῶται ἰσπανοί.

(Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Κάρολος ὁρμᾷ πρὸς τὰς βαθμίδας ἀριστερὰ μετὰ
τῶν συνωμοτῶν, σῶμα στρατιωτῶν Ἰσπανῶν, ὀδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Νου-
αρκάρμ, φαίνεται· εἰς τὴν ἄνω αἴθουσαν, μὲ τὰς σημαίας ἰναπεπταμένας,
τῶν τυμπάνων καὶ τῶν σαλπίγγων ἤχουσῶν ἔφοδον. Οἱ συνωμοταί, ὡς
δέκα περίπου, κατέρχονται πάλιν τὰς βαθμίδας καὶ τρέχουσιν εἰς τὸν
θόλον τοῦ βήθους, ὅποθεν ὁ Κορνελῆς ἀποκρούεται μετὰ τῶν ἀνδρῶν του,
ἐνῶ ὁ Βάκκερצל καὶ οἱ φίλοι του ὑπερασπίζονται τὰς βαθμίδας δεξιᾶ.
Πυροβολισμοί).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἰς τὴν μεγάλην θύραν ! ("Ορμᾷ μετὰ τῶν ἀν-
δρῶν του εἰς τὴν μεγάλην θύραν δεξιᾶ, ἣν ζητεῖ ν' ἀνοίξῃ ἀλλ' ἦτις
ἀνθίσταται. Τῇ αὐτῇ στιγμῇ ἡ μικρὰ θύρα τοῦ κωδωνοστασίου
ἀνοίγει καὶ σῶμα Ἰσπανῶν, ὑπὸ τὸν Μιγγέλ, ἐξέρχεται κρατοῦν
τὸν Ἰωνᾶ ἔχοντα δεδεμένας τὰς χεῖρας, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τῶν
συνωμοτῶν, οἵτινες συνάζονται περὶ τὰς βαθμίδας τῆς μεγάλης
θύρας, ὅπου ἔπασάν τινες νεκροί).

ΡΥΖΩΡ. — (Κλονῶν τὴν θύραν) "Α ! ἡ θύρ' αὐτή !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διάρρηξέ την. ("Ορμᾷ, ἀρπάζει πέλεκυν καὶ ζητεῖ
νὰ τὴν καταρσίψῃ).

[605 !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Ἐκπνεύων). Παράδοθ' ἴτε !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Κτυπῶν ἀκόμῃ). Ποτέ ! Ζήτω ἡ Φλανδρία !

ΟΔΟΙ ΟΜΟΥ. — Ζήτω ἡ Φλανδρία !

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Πρὸς τοὺς ἄνδρας του). Πῦρ ! (Οἱ Ἴσπανοὶ πυροβολοῦσι. Καὶ ἄλλοι νεκροὶ συνωμόται πίπτονσι περὶ τὰς βαθμίδας).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πῦρ ! (Ἀνταπαντῶσιν οἱ συνωμόται. Ὀλίγον ἀναχαιτίζονται οἱ Ἴσπανοί).

ΡΥΖΩΡ. — Θάρρος, Κάρολε !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἀνατινάσσων τὸ κλειθρον τῆς θύρας). Ἡ θύρα ἀνοίγει ! (Καὶ ὄντως καταπίπτει ἡ θύρα, ἀλλὰ ἐνῶ οἱ συνωμόται ὁρμῶσι νὰ ἐξέλθωσιν, ἰδοὺ προβαίνουσιν ἐκ τῆς θύρας ἄλλοι στρατιῶται. — Ὁ Κάρολος μένει ὀπλισμένος μὲ μόνον τὸν πέλεκυν. Ὁ Ρυζώρ καὶ οἱ ἄλλοι ὀπισθοχωροῦσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐν μικρῷ ὀμίλῳ, μὴ ἔχοντες εἰμὴ ξίφη ὅπως ὑπερασπισθῶσι).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — (Ἐγείρων τὴν ράβδον του ὡς ἀρχηγός). Ἐμπρός ! (Ἐφοδος ἰσχυροτέρα. Οἱ Ἴσπανοὶ κατέρχονται συγχρόνως τὰς βαθμίδας τοῦ βάθους καὶ τὴν σκάλαν δεξιᾶ, περικυκλοῦντες τοὺς συνωμότας στενωῶς καὶ σκοπεύοντες κατ' αὐτῶν).

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ τώρα πλέον ν' ἀποθάνωμεν !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Κτυπᾶτε, λοιπόν, κτυπᾶτε ! . . Τὸ βλέπετε, δὲν παραδιδόμεθ' . . Κτυπᾶτε, ἄνδρες ! (Ὁ Νουαρκάρμ ἐγείρει πάλιν τὴν ράβδον ὅπως διατάξῃ πῦρ).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Οἱ ἀνωτέρω, ὁ Δοῦξ φαίνεται ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἐν μεγάλῃ στολῇ τοῦ πολέμου, τὴν τοῦ ἀρχηγοῦ ράβδον εἰς χεῖρας. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἀξιωματικοί. Βαργᾶς, Λεζουῖώ, Νουαρκάρμ, Λατρεμουῖλ. (Ὁ Δοῦξ ἐκτείνει τὴν ράβδον του. Τὰ τύμπανα παύουν κροτοῦντα, αἱ σάλπιγγες σιγῶσι καὶ οἱ στρατιῶται καταβιβάζουσι τὰ ὅπλα).

Ο ΔΟΥΞ.—(Μετὰ τινα σιγήν πρὸς τοὺς συνωμότας). Τίνα με-
ταξὺ σας, κύριοι, ἀναγνωρίζετε ὡς ἀρχηγὸν σας ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—'Εμὲ !

ΡΥΖΩΡ.—(Κραιτῶν αὐτόν). 'Εν πολέμῳ, μάλιστα !... 'Αλλ'
ἔδῳ ἀρχηγὸς εἶμι ἐγώ !.. 'Ο κόμης Ρυζώρ !

Ο ΔΟΥΞ.—Πολὺ κακά, κύριε κόμη ! Τώρα ὅπου εἴμεθα εἰς
θέσιν νὰ δεχθῶμεν τὸν Γουλιέλμον τῆς 'Ορανιας, ἄς τὸν παρακα-
λέσωμεν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν.(Ταράσσονται οἱ συνωμόται).Καί
νὰ τελειώσωμεν τοὺς λογαριασμοὺς μὲς συντρίβοντες τὰς κεφα-
λάς σας !

ΡΥΖΩΡ.—(Πρὸς τὸν Κάρολον). 'Ω, ἂν εἰσέλθῃ εἰς τὴν
πόλιν, κατεστράφη !

Ο ΔΟΥΞ.—Ποῖον εἶναι τὸ σύνθημά σας διὰ νὰ ἐννοήσῃ ὁ κύ-
ριος πρίγκιψ νὰ εἰσβάλλῃ ;

ΡΥΖΩΡ.—'Α, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν τὸ γνωρίζεις, δήμιε !

Ο ΔΟΥΞ.—Πρίγκων, τὸν κωδωνοκρούστην 'Ιωνᾶ !.. (Προσ-
άγον τὸν 'Ιωνᾶν δεμένον, εἰς τὰς βαθμίδας)... Τὸ γνωρίζεις, σύ,
τὸ σύνθημα αὐτό ;

ΙΩΝΑΣ.—(Φροίτων). Μάλιστα, 'Υψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.—Καλὰ λύσατέ του τὰς χεῖρας καὶ νὰ δώσῃ τὸ
σύνθημα. (Στρατιώτης λύει τὰς χεῖρας τοῦ 'Ιωνᾶ).

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ζωηρῶς). 'Ιωνᾶ, μὴ τὸ πράξῃς αὐτό !

ΡΥΖΩΡ.—(Ὁμοίως). Μὴ τὸ δώσῃς τὸ σύνθημα !

ΙΩΝΑΣ.—(Περίτρομος). Πτωχὸς ἄνθρωπος εἶμι ἐγώ, κύριοι...
θὰ μὲ σκοτώσουν...κ' ἔχω γυναῖκα καὶ παιδιὰ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἰκετευτικῶς). Τρία ἑκατομμύρια ψυχὰς θὰ σώ-
σῃς... ἴδου τὰ τέκνα σου !

ΡΥΖΩΡ.—Σῶσε τὸν πρίγκιπα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τὴν πατρίδα σου σῶσε !

ΡΥΖΩΡ.—Γονατιστὸς σὲ ἰκετεύω, 'Ιωνᾶ, γονατιστὸς !

ΙΩΝΑΣ.—(Αὐθις τῶν δεσμῶν του καὶ ἀπαγόμενος ἀριστερῶ
ὑπὸ τοῦ Ριγκῶν). 'Ω Θεέ μου, Θεέ μου !..

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἐμμανήσ). Τελειόνετε λοιπόν !

ΟΛΟΙ.—(Σταματιῶντες τὸν Ἰωνᾶ καὶ ἐπιλαμβανόμενοι αὐτοῦ διερχομένου). Ἰωνᾶ... μὴ σημάνης!...

Ο ΔΟΥΞ.—(Πρὸς τὸν Ριγκῶν). Ἐνα πιστόλι ἔς τὸ λαϊμό του, καὶ ἂν ἀρνηθῆ, σκοτώστέ τον! (Παρασύρων τὸν Ἰωνᾶ εἰς τὴν μικρὰν κλίμακα, ἥτις ἄγει πρὸς τοὺς κώδωνας. Οἱ συνωμοταὶ ἀπομένουσι ἀπηλπισμένοι).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Οἱ αὐτοί, πλὴν τοῦ Ἰωνᾶ.

Ο ΔΟΥΞ.—Τὰ διέταξες ὅλα καλῶς, Νουαρχάρμ ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Μάλιστα, Ὑψηλότατε ! Μόλις εἰσερχόμενος ὁ πρίγκιψ θὰ εὑρεθῆ μεταξὺ δύο πυρῶν· οὔτε ἓνας θὰ προσθάσῃ, νὰ σωθῆ μέχρι τῆς πλατείας.

Ο ΔΟΥΞ.—(Θριαμβεύων). Ἐπὶ τέλους, τὸν συλλαμβάνω τὸν μέγαν Ἐλευθερωτὴν !

ΡΥΖΩΡ.—ὦ Θεέ μου, δίκαιε Θεέ! Παντοδύναμε Θεέ! μὴ ἐπιτρέψῃς τὴν ἀπώλειαν αὐτὴν ! Σῶσε τὸν πρίγκιπα, σῶσε τον, πολυεύσπλαγγχε Θεέ ! (Σιωπὴ πρώτη κλαγγὴ τοῦ κώδωνος."Ολοὶ ἀκούουσι ἐν ἀγωνίᾳ. Ὁ κώδων πάλλεται καὶ σημαίνει ἐπικηδεῖον. Χαρᾶς ἔνδειξις ἐκ μέρους τῶν συνωμοτῶν).

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἀνήσυχος βλέπων αὐτούς). Μὰ αὐτὸ εἶναι νεκρῶσιμον!

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Μάλιστα, Ὑψηλότατε.

Ο ΔΟΥΞ.—(Κατερχόμενος τὰς βαθμίδας). Εἶναι τὸ σύνθημα αὐτό ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Περιχαρῆς). Μάλιστα, κύριε Δούξ, μάλιστα ! Εἶναι τὸ σύνθημα... ἀλλὰ τὸ λέγον εἰς τὸν πρίγκιπα : «Μὴ εἰσερχεσθαι, φεῦγε μακρὰν τῆς πόλεως !» τὸ σύνθημα ὅπερ τὸν σώζει, καὶ σώζει μετ' αὐτοῦ τὴν φλανδρικὴν ἐλευθερίαν !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἐξω φρενῶν, διατρέχων τὴν σκηνήν). Μὰ τοὺς

δαίμονας ὄλους, κρατῆστ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον!... Σκοτῶστέ τον σκοτῶστέ τον ἀμέσως! (Πυροβολισμὸς ἐν τῷ κωδωνοστασίῳ. Ὁ κώδων παύει).

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Τελείωσε! Ἴδου!

Ο ΔΟΥΞ.—'Α! πολὺ ἀργά!... Ὁ ἄλλος μ' ἔφυγε. Καὶ πρέπει πάλιν ἐξ ἀρχῆς! (Τέσσαρες στρατιῶται ἐξέρχονται τοῦ κωδωνοστασίου, φέροντες τὸ σῶμα τοῦ Ἰωνᾶ ἐπὶ τῶν ὄπλων των. Ὁ Νουαρκάρμ τὸς κρατεῖ πρὸ τοῦ δονκὸς καὶ ἐγείρει τὸ κάλυμμα διὰ τὰ βεβιωθῆ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι νεκρός).

ΡΥΖΩΡ.—(Ἀποκαλυπτόμενος πρὸ τοῦ πτώματος ὄλοι οἱ συνωμόται πρᾶττοι αὐτό). Χαίρε, ὦ μάρτυς, ἀφανῆ πλήν μέγιστε, ὡς τ' ἄστρα τὰ ἀπώτατα! Ἐντὸς δευτερολέπτου ἤρωσ ἐγίνες!... Τὰ τέκνα μας νὰ εὐλογοῦν τὴν μνήμην σου, κ' ἐλεύθερα νὰ ἐνθυμοῦνται τὸν κωδωνοκρούστην τὸν πτωχόν, εἰς ὃν θὰ χρεωστοῦσι τὴν ἐλευθερίαν των! (Παίρνουν τὸ πτώμα οἱ στρατιῶται καὶ φεύγουν).

Ο ΔΟΥΞ.—(Παράφορος). Καλὰ, καλὰ!... Χαρῆτε, ἄθλιοι!... Ὅλοι θὰ μὲ πληρώσετε δι' αὐτόν!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Εἶρων). Καὶ ὁ πρίγκιψ τῆς Ὁρανίας, κύριε δούξ, θὰ σᾶς πληρώσῃ δι' ἡμᾶς!

Ο ΔΟΥΞ.—'Απαγάγετέ τους, Νουαρκάρμ! Καὶ στήσατε πυρὰν ἐκεῖ.. εἰς τὴν πλατεῖαν!... ἀπὸ ἀπόψε ἐτοιμάσατε αὐτήν! (Τοὺς περικυκλώνουν).

ΡΥΖΩΡ.—Καλὴ ἡ νύξ! Μόνον ἡμεῖς ἐχάθημεν! (Πρὸς τὸν δούκα προκλητικῶς). Ζήτω ἡ Φλανδρία!

ΠΑΝΤΕΣ.—(Ὁμοίως). Ζήτω ἡ Φλανδρία! (Τοὺς ἀπάγουν διὰ τῶν μεγάλων βαθμίδων).

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ.—(Καθ' ἣν στιγμήν ἀνέρχονται τὰς πρώτας βαθμίδας). Κύριοι... (Σταματοῦν καὶ σιρέφονται πρὸς αὐτόν). Σᾶς χαιρετίζω!... ἐν μόνον ἐν λυποῦμαι: ὅτι δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἤμαι καὶ μὲς! σας!

Ο ΔΟΥΞ.—Μαρκήσιε!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ.—(Θέτων πάλιν τὸν πῦλόν του). Ἄνθ' ὄλου τοῦ χρυσοῦ τῶν λυτρῶν μου, κύριε Δούξ, δὲν θὰ σᾶς ἔλεγα
Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη [609] Φυλ. 89

τοιούτο τι !... (Οἱ συνωμῆται ἀνέρχονται τὰς μεγάλας βαθμίδας μεταξὺ στρατιωτῶν. *Ὁ Δούξ ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας δεξιόθεν. Τὰ τύμπανα κροτοῦν πάλιν σάλπιγγες ..).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΙΚΩΝ ΤΕΜΠΗ.

(Αἴθουσά τις τοῦ ἀνακτόρου, συγκοινωνοῦσα μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Δικαστηρίου. — Δεξιᾷ πρὸς τὰ ἔμπροσ ἐπὶ δύο βαθμίδων ἡ θύρα τοῦ δωματίου τῶν βασανιστηρίων. Ἀριστερᾷ ἄλλη θύρα δι' ἧς μεταβαίνουν εἰς τοῦ δουκός. Δεξιὰ βαθύτερα διάδρομος. Ἐπίσης καὶ ἀριστερά. Μεγάλῃ τράπεζα ἐν τῷ μέσῳ, κεκαλυμμένη διὰ μαύρου ταπήτος, με κηροπήγιον με κίτρινα κηρία μεγάλα ὡς λαμπάδας. Εἰς τὸ βάθος ἐστία με τὰ σήματα τῆς Αὐστρίας. — Προσευχητάριόν τι .. *Ὅλα ἀπαίσια καὶ θλιβερά τὴν ὕψιν).

ΣΚΗΝΗ Α'.

*Ὁ Δούξ, Νοταρκάρου, Βαργᾶς, Ριγκῶν.

Ο ΔΟΥΞ. — (*Ἐξερχόμενος τοῦ δωματίου τῶν βασανιστηρίων).

Εἶν' ὄλα ἔτοιμα εἰς τὴν πλατεῖαν ;

ΝΟΤΑΡΚΑΡΜ. — *Ὅλα, Ὑψηλότατε.

Ο ΔΟΥΞ. — Τὸ κηρίωμα, ἡ πυρά ;

ΝΟΤΑΡΚΑΡΜ. — Τώρα τὴν στήνουν.

Ο ΔΟΥΞ. — Ριγκῶν, μείρασε τὸν στρατὸν ἐξω τῆς πόλεως ὅπως γνωρίζεις. Πήγαινε. (*Ὁ Ριγκῶν ἐξέρχεται).

ΒΑΡΓΑΣ. — Ὑψηλότατε, ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς ἔλαθε τὰ λύτρα τοῦ κυρίου Λατρεμουίλ διὰ συναλλαγματοικῶν.

Ο ΔΟΥΞ. — (*Ὑπογράφων διαβατήριον). Ἴδου λοιπὸν ἓνα διαβατήριον διὰ τὴν Λίλλην τοῦ γάλλου αὐτοῦ, καὶ νὰ μᾶς ἀδειάζῃ τὸν τόπον. (Τῷ δίδει χαρτί).

ΒΑΡΓΑΣ. — Πολὺ καλὰ, Ὑψηλότατε... (*Ἀνέρχεται, δίδει τὸ χαρτὶ εἰς στρατιώτην τινα καὶ κατέρχεται πάλιν).

Ο ΔΟΥΞ. — Βαργᾶς, πρέπει νὰ μάθωμεν περισσότερα ἀκόμη ...

Ἐπὶ τέλους, κύριοι, μίξ ὁλόκληρος πόλις, βλέπετε, συνωμοτεῖ, καὶ

ἐκτόσπέντε ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ἔχομεν, ὅλοι οἱ ἄλλοι μᾶς λείπουν. Πρέπει νὰ μάθωμεν καὶ ἄλλους καὶ ἄλλους !.. καὶ ἂν πρόκειται νὰ φραγῆ τὸ ἥμισυ τῶν κατοίκων.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἐχομεν τὰ βασανιστήρια. Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ. — Ἐκεὶ κ' ἐγὼ ἐλπίζω !... Αὐτὸν τὸν κόμητα Ρυζώρ πρὸ πάντων, τὴν ψυχὴν τῆς συνωμοσίας... Νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν Τρομάραν, ὅτι αὐτὸν ἐννοῶ νὰ τὸν ἀνακρίνη μὲ ὄλην του τὴν τέχνην.. καὶ νέα βάσανα νὰ ἐπινοήσῃ ἀκόμη.

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ. — Ἀμφιβάλλετε, Ὑψηλότατε :

Ο ΔΟΥΞ. — Ἀλήθεια, καὶ ἡ γυναῖκα ἐκείνη, ἡ γυναῖκά του;..

ΒΑΡΓΑΣ. — Τὴν εὔρομεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος ἐκτάδην ὡς νεκρῶν.. καὶ ἠθελήσαμεν νὰ τὴν ἀναγκάσωμεν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ Παλατιοῦ, ἀλλ' ἔβαλε τοιαύτας φωνάς, ὥστε ἐροῦντο μὴπως ἡ δόνα Ραφαέλλα...

Ο ΔΟΥΞ. — (Ζωηρῶς). Δι' ὄνομα τοῦ θεοῦ... δὲν θέλω τίποτε ἀπὸ αὐτὰ νὰ μάθῃ ἡ κόρη μου !..

ΒΑΡΓΑΣ. — Ἐννοεῖται, ἐννοεῖται, Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ. — Δὲν ἤκουσε τίποτε, πιστεύω, ἀπόψε ;

ΒΑΡΓΑΣ. — Ὑψηλότατε, δὲν πιστεύω... Ἄλλως τε ἰδοὺ ὁ ἰατρός Ἀλβέρτος θὰ σὰς εἶπ'...

Ο ΔΟΥΞ. — Ναί. ἄς ἔλθῃ, ἄς ἔλθῃ !.. Κ' ἔπειτα φέρετέ με αὐτὴν τὴν γυναῖκα ἐδῶ, νὰ γλυτώσωμεν καὶ μ' αὐτὴν !

ΒΑΡΓΑΣ. — Πολὺ καλὰ, Ὑψηλότατε.

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ὁ Δοῦξ, Ἀλβέρτης, Δολορῆ.

(Εἰσάγεται ὁ Ἀλβέρτης ἐκ τῶν δωμάτων τοῦ Δουκὸς ἐρχόμενος ἢ δὲ Δολορῆξ διὰ τοῦ διαδρόμου δεξιόθεν, καὶ καθ' ὄλην τὴν ἀκόλουθον σκηνὴν, αὐτὴ μένει ἀπὸ μακρὰν προσεκτικὴ καὶ ὠγρά).

Ο ΔΟΥΞ. — (Τρέχων πρὸς τὸν ἰατρόν· μετὰ γλυκύτερος καὶ ἀνησυχίας). Ἄ, ἰατρὲ μου... Πῶς εἶναι ἡ ἀσθενής μας;

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Διῆλθε τὴν νύκτα καλλίτερα ἀφ' ὅσον ἤλπιζον. Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ. — (Θλίβων τὰς χεῖράς του). Ἄ! εὐχαριστῶ, Ἀλβέρτη,

{ 611 }

διὰ τὴν καλὴν σου εἰδήσιν ! ...Δὲν ἤχουσε τίποτε, τὰ τύμπανα, τοὺς πυροβολισμούς ;

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—Τίποτε, Ὑψηλότατε, εὐτυχῶς... Οὐχ' ἤττον τρέμω...καὶ ἂν μάθῃ, ὅτι σήμερον καίουν πέντε ἀνθρώπους εἰς τὴν πλατεῖαν...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Κατ' ἰδίαν μετὰ φρίκης). Σήμερον !

Ο ΔΟΥΞ.—Δὲν θὰ μάθῃ !...δὲν θὰ τὸ μάθῃ!.. Ἀλβέρτη, νὰ τὴν ἐξυπνίσουν !

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—Ἦδη ἐξύπνησε !

Ο ΔΟΥΞ.—Λοιπὸν νὰ τὴν ἐνδύσουν αἱ γυναῖκές της ταχέως!.. Ἔνα φορεῖον ἀμέσως, καὶ νὰ τὴν ὀδηγήσῃς εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Γρένενδάλ, ὁπόθεν μόλις τὸ βράδου νὰ ἐπιστρέψῃ....

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—Πολὺ καλὰ, Ὑψηλότατε, πηγαίνω ἀμέσως!..

Ο ΔΟΥΞ.—Ναί, φίλε μου Ἀλβέρτη, ναί...Εἶπέ μου, πῶς θὰ μὲ τὴν σώσῃς !

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—Ἐλπίζω πρῶτα εἰς τὸν Θεόν, Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.—Θὰ μὲ τὴν σώσῃς ! καὶ θὰ σὲ κάμω πρῶτον ἰατρὸν τοῦ κόσμου ! Πήγαίνε, ὦ φίλε μου ! (Ἐξέρχεται ὁ ἰατρός).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ὁ Δούξ, Δολορέζ.

Ο ΔΟΥΞ.—(Ἐπιστρεφόμενος παρατηροῦν τὴν Δολορέζ· ἀλλάσσει ὕφος καὶ τῇ λέγει ἀποτόμως). Ἐλα τώρα ἐδῶ ἐσύ, κυρία !... Τί θέλεις; δὲν μὲ λέγεις ; Νὰ χαρίσω τὴν ζωὴν τοῦ λοχαγοῦ Καρόλου, αἱ ;... λοιπὸν, ἀδύνατον !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ὑψηλότατε !...

Ο ΔΟΥΞ.—Ἀδύνατον, σὲ λέγω !... Ἐλα τώρα, καὶ νὰ παύσῃς τὰ δάκρυα καὶ αἱ φωναί !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄλλ' εἶναι ἀνανδρὸν αὐτό !...

Ο ΔΟΥΞ.—Κυρία !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἐγὼ σὰς σώζω, ἔρχομαι...προδίδω τοὺς ἀθώους... καὶ πρῶτον ὄλων ἕνα, τὸν γνωρίζετε... σὰς σώζω τὴν ζωὴν σας... ζῆτῶ τὴν ἰδικὴν του !..

[612]

Ο ΔΟΥΞ. — Αὐτὸ κυρίως σὲ καταδικάζει !... Συνηγορεῖς ἐδῶ ὑπὲρ τοῦ ἔραστοῦ σου, ἐνῶ ὄφειλες νὰ πέσης εἰς τοὺς πόδας μου διὰ τὸν σύζυγόν σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἀκούσατέ με, κύριε, ἡ θέσις μας δὲν διαφέρει ! Εἶναι ορικτὴ ἡ πράξις μου νὰ καταγγείλω νύκτα-νύκτα ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ νὰ σᾶς τοὺς πωλήσω !.. Ἄλλ' εἶναι ἀποτρόπαιον καὶ τὸ ἰδικόν σας ἔργον, νύκτα-νύκτα, δόλια ἐκεῖ, νὰ τοὺς συλλάβετε, διὰ νὰ πῖστε τὸ αἷμά των εἰς τὴν πλατεῖαν δημοσίαν !...

Ο ΔΟΥΞ. — *Α ! κυρία !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄν ἦναι τοῦτο δι' ἡμᾶς στρατηγικὴ ἀξία, τέχνησμα λαμπρόν.. καὶ δι' ἐμὲ τὸ ἄλλο εἶναι ἔρωσ !.. Πάθος ἐγώ, πάθος καὶ σεις !.. Σεις ἔχετε δεσποτισμόν, ἔχω κ' ἐγὼ τὸ σφάλμα μου !.. Ἐξίσου εἴμεθα οἰκτροί !.. κ' εἰς τὴν αὐτὴν δολοφονίαν καὶ οἱ δύο ἐνεχόμεθα !.. ἐγὼ μόνον καταγγέλλω... Σεις ὅμως σφάζετε, ἐσεῖς !.. εἴμιαι ἀνδρύτερα, σεις δὲ αἰμοβορώτερος... Ἴδου τί διαφέρομεν !

Ο ΔΟΥΞ. — Κυρία, πρόσεχε, σὲ λέγω !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Τρελλή). Θέλω κ' ἐγὼ μερίδα, τὸ μεριδίόν μου ! .. Τί ; νὰ σᾶς σώσω σᾶς καὶ τὸν στρατόν σας ὅλον ... καὶ νὰ σᾶς παραδώσω ἀλυσσίδετα ἑκατομμύρια λαοῦ... νὰ σᾶς ζητῶ δὲ τώρα τὴν ζωὴν ἐνός, ἐνός καὶ μόνου, καὶ τὴν ἀρνείσθε εἰς ἐμέ ! ... Τί λέγετ', Ὑψηλότατε ! .. δὲν εἶναι τρελλαί ; .. Ἐνα ἄνθρωπον, ἕνα ζητῶ ! .. Ἐλάτε, δώσατέ του... τελειώνετε... πληρώσατέ με, λέγω, καὶ νὰ ἐξοφλήσωμεν !

Ο ΔΟΥΞ. — Ὁὲ ἐξοφλήσω ἄλλως, καθὼς βλέπω, καὶ μὲ σέ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Μ' ἐμέ ;

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἐκτὸς ἑαυτοῦ). Πήγαινε τώρα ἀπ' ἐδῶ ! Πήγαινε, λέγω.. Φύγε ! ... Αὐτὸς πρέπει νὰ ἀποθάνῃ ! ... Μίαν ἀκόμη λέξιν νὰ εἰπῆς... (Δεικνύων τὸ δωματίον τῶν βασιανιστηρίων) καὶ τὸν στέλλω εἰς τὰ βρακωνιστήρια !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Περίτρομος). Ἄχ ! ἄχ ! Ὑψηλότατε ! .. Ἐλεος ! ... Τὸ ὁμολογῶ, ἑπταίσα νὰ σᾶς ἀπειλήσω, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ! .. Ἴδου με ! ... δὲν ἀπαιτῶ πλέον... παρακαλῶ... ἰκε-

τεύω ! . . . (Ταράσσεται ὁ Δούξ· πίπτει εἰς τοὺς πόδας του).
 Ἐν ὀνόματι τῆς κόρης σας. Ὑψηλότατε ! . . . χάριν δι' ἐκείνον
 ὅστις τῇ ἔσωσε τὴν ζωὴν . . . Ἐλεος ! καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὰς ἀφήσῃ
 τὴν κόρην σας, ὠραίαν, νέαν, ἑρατεινὴν, παρηγορίαν τῆς ζωῆς σας !

Ο ΔΟΥΞ. — (Κτυπῶν κωνωνίσκον). Βαργᾶς !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἀπελπῖς). Ἄ ! τίγρις ! . . . Ἀποτεινομαί εἰς τὴν
 καρδίαν του, καὶ μήπως ἔχει ; . . .

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Ἀλβέρτης, Βαργᾶς, εἶτα Ραφαέλλα, ἀκόλουθοι.

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὸν Ἀλβέρτην). Αἱ. λοιπόν ;

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Κύριε Δούξ, ἡ δόγνα Ραφαέλλα εἶν' ἐτοιμὴ . . .
 ἔρχεται, ἰδοὺ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Μετ' ἐλπίδος). Ἄ ! (Μεταβαίνει δεξιᾷ)

Ο ΔΟΥΞ. — (Ζωηρῶς). Ἐρχεται ; Ἄ ! ὅχι ἐδῶ ! . . . Διώξατε
 αὐτὴν τὴν γυναικίαν !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι, δὲν φεύγω ἀπ' ἐδῶ !

Ο ΔΟΥΞ. — Βαργᾶς !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ὡς ἀνωτέρω). Δὲν φεύγω ! . . . μὴ μ' ἐγγιζετε
 ἄλλως φωνάζω καὶ τὰ λέγω ὅλα εἰς αὐτὴν

Ο ΔΟΥΞ. — (Τρομερῶς). Μίαν λέξιν νὰ εἰπῆς, σὲ φονεύω. (Καθ' ἣν
 ἦν σιγμὴν ὁ Βαργᾶς πηγαίνει νὰ σύρῃ ἔξω τὴν Δολορέζ, ἡ δόγνα
 Ραφαέλλα ἔρχεται ἐκ τοῦ διαδρόμου. Ὁ Βαργᾶς ὀπισθοχωρεῖ καὶ
 ἡ Δολορέζ μένει).

Ο ΔΟΥΞ. — (Στροφόμενος πρὸς τὴν κόρην του, ἥτις εἰσέρχεται
 μειδιῶσα, καὶ λαμβάνων αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του). Ἄ ! Ραφαέλλα
 μου, κόρη μου ! . . . πῶς οὕτω μόνη ;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Εὐθύμως). Βλέπετε, αἱ ; Εἶμαι πολὺ καλὰ
 σήμερα (Βήχει).

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἀνήσυχος) Ἀλλά . . .

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἄ, δὲν εἶναι τίποτε αὐτό !. Αἱ. γιατρέ ;

Ο ΔΟΥΞ. — Σὲ εἶπεν ὁ ἰατρός . . .

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ναι· θέλετε νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Γρένενδαλ ;

Ο ΔΟΥΞ. — Καὶ πάλι τὸ βράδυ ἐρχεσαι ! . . Ἄλθέρτη, ἐφροντίσατε διὰ γούνες, σκεπάσματα ;

ΛΑΒΕΡΤΗΣ. — Μάλιστα, κύριε δούξ.

Ο ΔΟΥΞ. — Πήγαινε λοιπόν, ἀγάπη μου, πήγαινε !... (Ταράσσεται ἡ Δολορέξ).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Καλὸ βράδυ ! (Βλέπουσα τὴν Δολορέξ, χαμηλιά). Ἄ ! τ. εἶν' αὐτὴ ἡ γυναῖκα ; Δὲν τὴν εἶχα ἰδῆ.

Ο ΔΟΥΞ. — (Ῥωθῶν ἀδελφὴν ἐλαφροῦς πρὸς τὴν θύραν ἀριστερᾶ) Ναι, εἶσαι μίαν ἀπὸ τὴν πόλι...

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Φκίνεται πολὺ λυπημένη... Ἔκλαιε ;

Ο ΔΟΥΞ. — (Ὡς ἀνωτέρω). Μά... δὲν εἰξεύρω.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Σιγά). Καρμυιὰ δυστυχημένη θὰ ἦναι καὶ σ' ἔφερε καρμυιὴν ἀναφορά... Αἶ ;

Ο ΔΟΥΞ. — Ναι, γαίρε !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ὡς ἄνω). Βλέπεις πῶς τὸ ἐκατάλαβα ! (Τὸν θωπεύει). Μήπως δὲν θέλεις νὰ τῆς κάμης ὁ,τι ζητεῖ ;

Ο ΔΟΥΞ. — Αὐτὴ ; Ὅχι βέβαια !... (Ἡ Δολορέξ, ἥτις εἶχεν ἰδῆ τὸ βλέμμα τῆς Ραφαέλλας, προσέχει εἰς τὰ ἐξῆς).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἄχ ! πατέρα μου, σήμερα ποῦ εἶμαι τόσον καλὰ...

Ο ΔΟΥΞ. — Ναι, κόρη μου, ναι !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Διὰ νὰ εὐχαριστήσωμε τὸν Θεόν... κάμε τῆς ὁ,τι ἡ καυμένη αὐτὴ ζητεῖ.

Ο ΔΟΥΞ. — (Ἀνυπομονῶν). Δὲ εἰμπορῶ .. Πήγαινε τώρα. .

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Εἶναι λοιπόν πολὺ σπουδαία ὑπόθεσις ;

Ο ΔΟΥΞ. — (Δησμονούμενος). Πάρα πολὺ σπουδαία.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ζωηρῶς, ἀνήσυχος). Ἄχ ! κάτι τρέχει λοιπόν καὶ δὲν τὸ ξεύρω ἐγώ !... καὶ μὲ τὸ κρύπτουν !

Ο ΔΟΥΞ. — (Ζωηρῶς). Τίποτε, καλέ !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἐκεῖνα τὰ τύμπανα τὴν νύκτα, οἱ πυροβολισμοί...

Ο ΔΟΥΞ. — Δὲν ἦταν τίποτε !... (Κατ' ἰδίαν). ὦ, ἡ γυναῖκα αὐτὴ !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Λοιπόν, ἀφοῦ δὲν ἦταν τίποτε... κάμε τῆς τῆν χάριν. Θὰ τῆς ὀμιλήσω ἐγώ.—Κυρία!.. (Ἡ Δολορὲξ κατέρχεται).

Ο ΔΟΥΞ.—Ραφαέλλα!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Πρὸς τὸν πατέρα τῆς, καθημένη). Ἄφησ' ἐμέ, θὰ ἰδῆς!. (Πρὸς τὴν Δολορὲξ). Θέλετε νὰ μὲ εἰπῆτε, ἐμένα, κυρία, τί ζητεῖτε;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—ᾠ, εἶν' ἀπλούστατον, δεσποινίς... Πρόκειται περὶ προσώπου τὸ ὅποιον γνωρίζετε.. περὶ τοῦ λοχαγοῦ Καρόλου!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Τὸν γνωρίζω, λέγει!.. Λοιπόν;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Λοιπόν, δεσποινίς, συνελήφθη ταύτην τὴν νύκτα. (Ἐὸ Δουξ ταράσσεται).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Συνελήφθη!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Βλέπουσα τὸν Δουκὰ προκλητικῶς). Καὶ διὰ τίποτε, σὰς βεβαιῶ... ὁ κύριος Δουξ εἰμφορεῖ νὰ σὰς εἰπῆ.. δι' ἐλάχιστα πράγματα.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Διὰ τὰ τῆς χθεςινῆς νυκτὸς ἴσως;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Πιθανῶς, ὡς φαίνεται...

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Ἄ! πατέρα μου! (Πρὸς τὴν Δολορὲξ). Καὶ τώρα ζητεῖτε....

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Νὰ τὸν ἀποφυλακίσουν, ὕψηλοτάτη, μὲ ἐν διαβατήριον τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος, διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῆς πόλεως... Αὐτό!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Ἐχει δίκαιον, πατέρα μου, ἡ κυρία.. (Πρὸς αὐτήν). Εὐγέ σας!... εἰσθε φίλη του;

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Μάλιστα, δεσποινίς, φίλη του.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Χαίρω, χαίρω πολὺ... Ἀξίζει νὰ τὸν ἀγαποῦν... καὶ τὸν ἀγαπῶ κ' ἐγώ! Ἐλᾶτε, πατέρα μου, ἄς τὸν ἀποφυλακίσῃ ὁ κύριος Βαργᾶς!... Τί σὰς κοστίζει τάχα;

Ο ΔΟΥΞ.—(Εἰρωνικῶς). Ἄ, βέβαια!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—Βέβαια... τὸ εἶπες!

Ο ΔΟΥΞ.—Αἶ, ὄχι λέγω, ὄχι!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ.—(Ἐγειρομένη, ἀνήσυχος). Λοιπόν μὲ γελάτε! κατὰ συμβαίνει! —Κυρία, εἰπέτε μοι ὅλην τὴν ἀλήθειαν!

Ο ΔΟΥΞ.—(Διερχόμενος ταχέως μεταξύ των ὅπως τὰς χω-

ρίση). Δὲν θὰ εἰπῆ τίποτε... διότι δὲν ἔχει ἄλλο τίποτε νὰ εἰπῆ...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τίποτε ἄλλο, πραγματικῶς !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Συγκεκινημένη, νευρική καὶ ἐπὶ τέλους κλαί-
ουσα). Καὶ μὲ ἀρνεῖσθε τόσο μικρὸν πρᾶγμα ; *Α ! πατέρα μου,
εἶσαι σκληρός !

Ο ΔΟΥΞ. — Ραφαέλλα !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἦμην τόσο εὐ.υχῆς σήμερα... καὶ τώρα !..
*Αχ, Θεέ μου... Θεέ μου !. (Πίπτει πνιγομένη. Ὁ ἰατρός προσιρέχει).

Ο ΔΟΥΞ. — (*Απελπισ). Τὴν κόρην μου ! ἰατρέ ! *Αλθέριτη !
(Πρὸς τὴν Δολορέζ μετὰ λύσεως ὑποκώφως). *Α ! κατηραμένη !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Περιφρονοῦσα). Λαμβάνω ὄπλα ὅπου τὰ εὔρω !

Ο ΔΟΥΞ. — (Πρὸς τὴν κόρην του) Ραφαέλλα !.. ἀγάπη μου !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Βήχουσα). *Αχ ! ἤμην τόσο καλὰ, Θεέ μου !

Ο ΔΟΥΞ. — (Γονατιστὸς πλησίον). Θὰ ξαναγίνης πάλιν... χρυσὴ
μου κόρη !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Πονηρῶς καὶ τρυφερῶς). Νὰ μ' ἔκαμνες αὐτὸ
ποῦ ζήτησα τοῦλάχιστον !

Ο ΔΟΥΞ. — *Ο, τι θέλεις.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (*Ιδία). *Α !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (*Εγχειρομένη). *Αλήθεια ;... δὲν ἔχει πλέον
ψεύματα ;

Ο ΔΟΥΞ. — Ναι, ἀλήθεια !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — *Ελευθερός ;... μὲ τὸ ὀρκίζεσαι ;

Ο ΔΟΥΞ. — Εἰς τὴν ζωὴν σου !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Κτυπῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης). Γράψε το...
ἐδῶ.. ἀμέσως !..

Ο ΔΟΥΞ. — *Ἴδου ! (Πηγαίνει εἰς τὴν τραπέζαν καὶ γράφει).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Πίπτουσα εἰς τὰ γόνατα τῆς Ραφαέλλας). *Α !
κυρία ! *Ο θὸς νὰ σὰς τὸ ἀποδώσῃ !.. Εὐχαριστῶ.. ἐξ ὄλης μου
ψυχῆς !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Καλέ, κλαίετε γιὰ τόσο μικρὸ πρᾶγμα ;

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ζωηρῶς). *Ω, διότι σὰς εἶδα νὰ πάσχετε !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Σιγὰ εἰς τὸ αὐτί της). *Εκαμ καὶ ὀλίγο πα-
ραπάνω τὴν ἀρρωστη.. Σιωπή !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Φιλοῦσα τὰς χεῖράς της). ὦ, ἄγγελε, ἄγγελε !

Ο ΔΟΥΞ.—(Πρὸς τὸν Βαργᾶς). Βαργᾶς, ἰδοὺ ἡ διαταγὴ τῆς ἀποφυλακίσεως τοῦ λοχαγοῦ Κάρουλου, μὲν κ' ἐν διαβατήριον διὰ τὴν Λίλλην.

ΔΟΛΟΡΕΖ. Ἄ ! Ὑψηλότατε !

Ο ΔΟΥΞ.—(Ὁφελούμενος νὰ τῇ ὀμιλήσῃ τὴν στιγμήν καθ' ἣν ὁ Ἀλβέρτης βοηθεῖ τὴν Ραφαέλλαν νὰ ἐγερθῇ). Μὴ μ' εὐχαριστήσ, κυρία, διὰ χάριτα τὴν ὁποίαν μὲ ἀπίσπασες διὰ τῆς βίας !.. καὶ παρακάλε: τὸν θεὸν νὰ σ' ὠφελήσῃ αὕτη.. (Μεγαλοφώνως). Ἐχτε προθεσμίαν μέχρι τῆς νυκτὸς νὰ ἐξέλθητε τῆς πόλεως σεις, κυρία, καὶ αὐτός ! (Δεικνύων τὴν τράπεζαν). Ἐκεῖ εἶναι καὶ τὸ ἰδικόν σας διαβατήριον !.. Πηγαίνωμεν, Ραφαέλλα !.. Ἐλθέ, θέλω μόνος μου νὰ σὲ τοποθετήσω εἰς τι φορεῖον !

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. Χαίρετε, κυρία !.. (Πρὸς τὸν Δοῦκα). Μὰ βλέπεις λοιπόν ;... τί εὐκολον εἶναι νὰ ἦναι κἀνεὶς καλός ; Ἄχ ! ἂν ἤθελες νὰ μ' ἀκούγῃς !.. νὰ ἔμουν πάντοτε κοντά σου ! (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Δολορέζ, Βαργᾶς.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Τρέχουσα εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἀρπάζουσα τὸ διαβατήριόν της). Φοβέριζέ με τώρα, ἐν δύνασαι... τώρα ὅπου ἐσώθη ! (Πρὸς τὸν Βαργᾶς). Κύριε, δύναμαι νὰ ἰδῶ...

ΒΑΡΓΑΣ.—Τὸν λοχαγὸν Κάρουλον ;... Ὅχι, κυρία !.. θὰ τὸν εὐρῆτε κάτω εἰς τὴν θύραν τοῦ παλατιοῦ.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄς εἶναι ! (Πηγαίνει νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀριστερόθεν διαδρόμου εἰς τὸ βάθος καὶ σταματᾷ). Ποῖοι εἶναι αὐτοὶ ὅπου ἔρχονται ἐκεῖ κάτω ;

ΒΑΡΓΑΣ.—Εἶναι οἱ κατὰδικοι ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ Δικαστηρίου καὶ ὀδηγούμενοι εἰς τὰς φυλακάς.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Βάλλουσα κραυγὴν φοβίης). Ἄ ! δὲν θέλω νὰ τοὺς ἰδῶ ! ... (Πηγαίνει ὅπως ἐξέλθῃ ἐκ τῆς μεγάλης θύρας δεξιᾷ).

ΒΑΡΓΑΣ.—Ὅχι ἀπ' ἐκεῖ, κυρία· εἶναι ἡ αἰθουσα τῶν βασιανιστηρίων.

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ὁπισθοχωροῦσα ἔντρομος). Ἄ !

ΒΑΡΓΑΣ. — (Δεικνύων αὐτῇ τὸν διάδρομον δεξιᾷ). Ἄπ' ἐκεῖ !
ἀν θέλετε !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ, ναί· θέλω νὰ ἐξέλθω ! .. (Σταματῶσα). Ἀλλά
τίς ἔρχεται ἀπ' ἐδῶ ;

ΒΑΡΓΑΣ. — Εἶναι ὁ κόμης Ρυζῶρ !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Τρελλή, ὀπισθοχωροῦσα μετὰ φοίτης). Δὲν θέλω
νὰ τὸν ἴδω, κύριε ! ... Κύριε, φοβοῦμαι ! ... Θέλω νὰ φύγω ἀπ'
ἐδῶ, κύριε... νὰ μὴ τὸν ἴδω τὸν ἀνθρωπον αὐτόν ! .. ὅλο αὐτόν θὰ
βλέπω πλέον εἰς τὸν ὕπνον μου ! .. Ἄ, κύριε, φοβοῦμαι, τρέμω...
σὰς παρακαλῶ ! .. Πάρτετέ μ' ἔξω ! .. Ἐρχεται ! .. (Ἀπελπισ) Μὰ
τέλος πάντων, εἶν' ἀδύνα ον νὰ ἐξέλθῃ κανεὶς ἀπὸ τὸν φοικῶδη
αὐτόν οἶκον ;

ΒΑΡΓΑΣ. — (Δεικνύων αὐτῇ τὴν δεξιάν). Ἄπὸ ἐδῶ, κυρία...
Ἄλλά, ἀκούσατέ με, μὴ συναντηθῆτε μὲ τὸν δοῦκα !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — ὦ, τὸν δοῦκα ! τὸν δήμιον ! τὴν κόλασιν ! ...
Ὅλα νὰ συναντήσω, ὄχι ὅμως τὸν ἐρχόμενον αὐτόν... ὄχι αὐτόν...
Θεέ μου, ὄχι αὐτόν ! (Ἐξέρχεται ἀριστερόθεν κατάπληκτος ἐκ τρού-
μου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀποσύρῃ τὸ βλέμμα ἐκ τοῦ διαδρόμου τοῦ δε-
ξιοῦ, ὅπου ἐπιφαίνεται ὁ Ρυζῶρ, ὀδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Ριγκῶν καὶ
δύο στρατιωτῶν).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Ρυζῶρ, Ριγκῶν, στρατιῶται εἰς τὸ βάθος.

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ ποῦ μὲ φέρετε, λοχαγέ ;

ΡΙΓΚΩΝ. — Ἄ ! κύριε κόμη, ὑπάρχει διὰ σὰς ἀκόμη καὶ ἡ ἀνά-
κρισις !

ΡΥΖΩΡ. — Ἄ, ναί ! τὰ βασανιστήρια, τὸ ἐλησμόνησα !

ΡΙΓΚΩΝ. — Τί ; ὠχρίσθε, κύριε ;

ΡΥΖΩΡ. — Δὲν εἶναι φόβος... φεῦ ! ἐξφκειώθημεν ἐγὼ καὶ τὰ
παθήματα ! .. Ἄλλ' ἡ ἰδέα μόνη, ὅτι τῆς σαρκὸς ἡ ἀλγηδῶν δύ-
ναται ἴσως νὰ μ' ἀποσπάσῃ μίαν συλλαβὴν, καὶ νὰ μὲ κάμῃ ἀθλιον
προδότην... αὐτὴ μὲ βασανίζει περισσότερον... Ἴδου τῶνόντι βάσανα
φοικτὰ !

ΡΙΓΚΩΝ.— (Σιγά). Ἦ ἀπροτιμᾶτε λοιπὸν διὰ τῆς ἰδίας σας χειρὸς...

ΡΥΖΩΡ.— Ἄ ! ναί !... ἂν ἦτο τοῦτο δυνατὸν !

ΡΙΓΚΩΝ.— (Ὡς ἄνω). Λοιπὸν, οὔτε λέξιν, μὴ κινήθητε... μ.ς βλέπουν !... Ὁ μαρκήσιος Λατρεμουίλ ἐπρονόησε...

ΡΥΖΩΡ.— (Μετὰ χαρᾶς) Τί !

ΡΙΓΚΩΝ.— Ἐγὼ θὰ σᾶς ὀδηγήσω εἰς τὰ βασανιστήρια !... Ἄμα εἰσέλθωμεν εἰς τὸν διάδρομον, ὃ ὁποῖος εἶναι σκοτεινός, ἀπλώσατε τὴν χειρὰ σας πρὸς τὸ μέρος μου !

ΡΥΖΩΡ.— (Ζωηρῶς, θλίβων τὴν χειρὰ του). Ἄ ! ναί !... ναί !... Ἄ ! λοχαγέ, σ' εὐχαριστῶ... κ' ἐκείνον !

ΡΙΓΚΩΝ.— Σιωπή !

ΣΚΗΝΗ Ζ.'

**Ρυζώρ, Κάρολος, Ριγκών, Μιγγέλ, Ναβάρρας, Στρατιῶται,
εἶτα Νουαρκάρμ.**

ΡΥΖΩΡ.— (Βλέπων τὸν Κάρολον εἰσερχόμενον ἐν συνοδείᾳ τοῦ Μιγγέλ καὶ δύο στρατιωτῶν). Ὁ Κάρολος ! (Χαμηλὰ πρὸς τὸν Ριγκὼν μετὰ φρίκης, δεικνύων τὸ δωμάτιον τῶν βασάνων). Τί ; καὶ αὐτός ;

ΒΑΡΓΑΣ.— (Πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς). Κύριοι !... Ὁ λοχαγὸς Κάρολος εἶναι ἐλεύθερος !

ΡΥΖΩΡ.— (Μετὰ χαρᾶς). Ἐλεύθερος ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἐγὼ ; (Πρὸς τὸν Βαργᾶν κατερχόμενος ζωηρῶς). Καὶ διατί ἐγὼ ὅταν ὁ κόμης ὄχι ;

ΒΑΡΓΑΣ.— Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης, κύριε, εὐηρεστήθη νὰ σᾶς ἀπονεύει χάριτα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἐν τίνι δικαιώματι μ' ὑβρίζουν μὲ τὴν χάριτα αὐτήν, ἣν δὲν ἐζήτησα ἐγὼ ;

ΒΑΡΓΑΣ.— Τὴν ἐζήτησεν ἡ δόμνα Ραφαέλλα. Καὶ τέλος πάντων, οὕτω θέλει ὁ Δούξ.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Δὲν θέλω ὅμως ἐγὼ ! Συνώμοσα καὶ ἠγωνίσθη μὲ τοὺς φίλους μου... Εἰς ὅλους μας ὀφείλεται κοινὴ πυρὰ !... Εἶναι δικαίωμά μου, τὸ ἀπαιτῶ.. Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ δούξ νὰ

μ' ἐπιβάλλη κ' ἕτερον μαρτύριον, τὸ τῆς ἀνόμου εὐσπλαγγίας του!

ΒΑΡΓΑΣ. — Πηγαίνετε σεις, κύριε, νὰ τὰ εἰπῆτε αὐτά...

Ἐγὼ γνωρίζω μόνον τὴν διαταγὴν ἣν ἔλαβον. (Ἐξέρχεται ἀριστερά).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ποῦ εἶναι ;... Νὰ τοῦ εἶπω...

ΡΥΖΩΡ. — (Κρατῶν αὐτόν). Ἐσκέφθης ; τί θὰ κάμης ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὸ καθήκόν μου !

ΡΥΖΩΡ. — (*Ὡς ἀνωτέρω). Κάρολε !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὺ εἶσαι σύ, καὶ μ' ἐμποδίζεις ;

ΡΥΖΩΡ. — Ἐγὼ, ναί, ἐγὼ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ρυζώρ, ἄφες με !

ΡΥΖΩΡ. — Μείνε ἐδῶ, σὲ λέγω !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄλλ' ἄφησέ με ν' ἀποθάνω... καὶ νὰ σ' ἐδικηθῇ ὁ δῆμιος !

ΡΥΖΩΡ. — Καὶ ἂν ἐγὼ δὲν θέλω νὰ μ' ἐδικηθῇ ὁ δῆμιος !...

(Μετ' ἀγαθότητος). Καὶ ἂν δὲν θέλω οὔτε νὰ ἐδικηθῶ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Συγγνώμην, ἦς δὲν εἶμαι ἄξιος ποτέ !

ΡΥΖΩΡ. — Τὸ σφάλμα σου δὲν μ' ἔδωκε δικαίωμα νὰ διαθέτω τὴν ζωὴν σου ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Αὐτὸ ναί, μάλιστα !

ΡΥΖΩΡ. — Λοιπόν... τὴν διαθέτω!.. καὶ δὲν σὲ παρακαλῶ πλέον νὰ ζήσης, ἀλλὰ τὸ διατάττω.

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄ ! Ρυζώρ, θὰ ἐπροτίμων ἑκατοντάκις τὴν ὀργὴν σου ἢ τὴν ἀγαθότητα αὐτὴν ἣτις μὲ κατασυντρίβει.

ΡΥΖΩΡ. — (Δαμβάνων τὴν χεῖρά του). Κάρολε, εἶμαι πλησίον τοῦ θανάτου, ὥστε αἱ ἀθλιότητες καὶ τὰ τρελλὰ πάθη τῆς ζωῆς αὐτῆς μὲ φρίνον, αἰ ὡς ὄνειρον σβεννύμενον ὀσονούπω ! Ἄφες μοι τὴν ὑψίστην χαρὰν τῆς λήθης καὶ τῆς συγχωρήσεως !... Ἔστω μοι ἡ τελευταία χεὶρ ἣν θλίβω, χεὶρ φίλου ὃν ἐπανευρίσκω μετανοήσαντα διὰ τῶν δακρύων κ' ἐξαχνισθέντα διὰ τῆς μεταμελείας!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Θλίβων τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀσπάζεται). ὦ, ναί, μὰ τὸν Θεὸν μου, ναί !...

ΡΥΖΩΡ. — Ζῆθι, ὦ Κάρολέ μου, ζῆθι νὰ μ' ὑπακούσης ! ἀλλὰ πρὸ πάντων ζῆθι διὰ νὰ ὑπηρετῆς τὸν ἱερόν σκοπὸν μας, ὅστις ἔχει χρεῖαν τῆς ἀφοσιώσεώς σου ! Ἔστω σοι ἀπὸ τοῦδε ἡ Πατρίς ἡ

μόνη σου ἀγάπη. Ὁ ἔρωσ τῆς Πατρίδος, Κάρολέ μου, ἔχει καὶ οὗτος ἴσως ἀτυχίας, ἀλλὰ τὸ ἴνδαλμά του μένει μέγα πάντοτε· καὶ ἡ λατρεία του εἶναι τόσον ἀγνή, ὥστε, τὸ βλέπεισ, δύναται νὰ συνενώσει φιλικῶς εἰς πίστιν κοινὴν δύο θνητοὺς κεχωρισμένους ἀπ' ἀλλήλων δι' ἀσπόνδου μίσους! Εἶσαι νέος ἀκόμη... θὰ τοὺς ἰδῆς τοὺς προσφιλεῖς μας Φλαμανδοὺς ἀπελευθερωμένους τῶν δεινῶν!... Καὶ τὴν ἡμέραν, Κάρολε, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας μας θὰ κυματίζῃ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεών μας, ἐνθυμοῦ τὸν ἀρχαῖόν σου φίλον, ὅστις ἠγωνίσθη εἰς τὸ πλευρόν σου.. καὶ ἡ ψυχὴ μου θὰ σ' εὐλογῇ μετ' ἴσης χαρᾶς μεθ' ὅσης νῦν σὲ συγχωρεῖ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Α! Ρυζώρ... μὴ σταματήσῃ μόνον ἐπ' ἐμέ ἡ χάρις σου... Συγχώρησον καὶ ἐκείνην!

ΡΥΖΩΡ.—*Α! καὶ ἐκείνην... καὶ ὄλους! (Σταματῶν). Ὅλους! Ὅχι!... Ἡ καρδιά μου δὲν ἀπεσπάσθη ἔτι τόσον ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα, ὥστε νὰ μὴ κρατῇ καὶ πόθον ἐκδικήσεως!

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τί λέγεις!

ΡΥΖΩΡ.—(Καταβιβάζων τὸν τόνον τῆς φωνῆς, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν). Κάρολε!... μὰς ἐπρόδωκαν!... Ὑπάρχει τις μεταξύ ἡμῶν κατάρκτος καὶ ἄτιμος, ὅστις ἐπώλησεν, ἐπώλησε τὸ μυστικόν μας!

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἄνευ αὐτοῦ!...

ΡΥΖΩΡ.— Αἷμα ἀθῶον θὰ χυθῇ εἰς ποταμούς, λαὸς ὀλόκληρος θὰ ἰδρῶνῃ τὸν ἰδρῶτα τῆς ἀγωνίας ἐν ἀπελπισίᾳ, διότι ἔτυγεν ἐπὶ τῆς γῆς ψυχὴ κατηραμένη, ἀκόμη ἀτιμώρητος.

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τί θέλεις; λέγε.

ΡΥΖΩΡ.— Θέλω — καὶ τοῦτο εἶν' ἡ διαθήκη μου—Κάρολε, ἄκουέ με! Κληροδοτῶ σοι γέρας ἱερόν.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ναί!

ΡΥΖΩΡ.— Τὸν ἄθλιο προδότην τῆς Πατρίδος... τὸν πωλητὴν τοῦ αἵματός μας... νὰ τὸν ἀνακαλύψῃς.. Κάρολε, νὰ τὸν εὕρῃς! Σχίσσε τὰ σκότῃ ἐνθα κρύπτεται... τὰς ἀτραποὺς κυνηγήσ' ὅπου ἔρπει!... Καὶ ὅταν τὸν κρατῆς ἐκ τοῦ λαίμου... ὅ,τι ἂν ἦναι, νέος, γέρον, ἰσχυρός, δειλός... νὰ τὸν συντρίψῃς ἀνοικτίρμων καὶ ἀμελικτός!... Δὲν εἶναι φόνος τοῦτο... εἶναι! ἄμυνα!... Δὲν εἶναι ἐγκλημα, ἀλλὰ δικαιοσύνη!... Δὲν ἐκδικεῖσαι μόνον τὴν Πατρίδα

σου, τὴν πωληθεῖσαν, σταυρωθεῖσαν πρὸ αὐτοῦ...Κτύπα, νιέ μου ! τὴν ὑπερασπίζεσαι... κτύπα, τὴν σώζεις... Κτύπα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Μὰ τὴν ψυχὴν μου, θὰ .ὀ πράξω !

ΡΥΖΩΡ.—Πρόσεγε !... εἶν' ἱερὸς ὁ ὄρκος σου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τ' ὀρκίζομαι !

ΡΥΖΩΡ.—"Ὅστις κί' ἂν ἦναι ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ὅϊοσδήποτε !...Μὰ τὴν ζωὴν μου τὴν αἰώνιον.. κ' ὑπὸ τὴν στέγην μου αὐτὴν .. καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας ἱεροῦ βωμοῦ, κ' ὑπὸ τὴν Τράπεζαν ἀκόμη τὴν ἀγίαν, ὀρκίζομαι νὰ πληξῶ τὴν καρδίαν του τὴν ἄσιμον διὰ τῆς χειρὸς μου ταύτης !

ΡΥΖΩΡ.—Βλέπεις πῶς εἶχα δίκαιον νὰ σώσω τὴν ζωὴν σου!... (Ἡ θύρα τῶν βιτανιστηρίων ἀνοίγει καὶ ὁ Νουαρκάρμ φαίνεται πάλιν ἐπὶ τοῦ καιωφλίου μετὰ κλητῆρος τοῦ Δικαστηρίου).

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Ἀνήσυχος). "Ἐρχονται !

ΡΥΖΩΡ.— (Βλέπων τὸν Ριγκὸν κατερχόμενον). Ναι, γνωρίζω τί εἶναι !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τί ;

ΡΥΖΩΡ.—(Μειδιῶν). Ὁ Δούζ, ὡς φαίνεται, ἐπιθυμεῖ... καὶ νὰ μ' ἐρωτήσῃ

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Θὰ ἐπανελθῆς ὅμως ἀπ' ἐδῶ... θὰ σὲ ἐπανιδῶ !

ΡΥΖΩΡ.—(Συγκεκρινημένος τείνων τὴν χεῖρά του). Βεβαίως !.. Τώρα, Κάρολε. νιέ μου. . ἄς ἀποχωρισθῶμεν !...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἀνήσυχος). Πλὴν θέλω νὰ σὲ περιμένω !

ΡΥΖΩΡ.—'Ἐδῶ μὴ μένεις... Εἶναι κίνδυνος!... καὶ ἡ ζωὴ σου δὲν σ' ἀνήκει... Μὴ λησμονῆς τὸν ὄρκον σου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἐπίσης). Ἀλλά... μὲ φαίνεσαι ὡς νὰ μ' ἀποχαιρέτιζες !

ΡΥΖΩΡ.—(Μειδιῶν). Χαῖρε λοιπόν!.. Ἄλλ' ὄχι... ὄχι... ἔχω βεβαίαν τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ σ' ἐπανιδῶ !..

ΡΙΓΚΩΝ.—(Κατερχόμενος). Ὅριστε, κύριε !

ΡΥΖΩΡ.—Ἔτοιμος εἶμαι, λοχαγέ!.. (Πρὸς τὸν Κάρολον ἐκ τῶν βαθμίδων). Μὴ λησμονῆς τὸν ὄρκον σου !.. Κάρολε !.. τὸν ὄρκον σου μὴ λησμονῆς ! (Ὁ Νουαρκάρμ ἀπέρχεται.— Ὁ Ρυζῶρ καὶ ὁ Ριγκὸν ἐξέρχονται διὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους).

ΣΚΗΝΗ Η'.

Κάρολος, Μιγγέλ, Σημαιοφόρος, Ἀξιωματικοί.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἀκολουθῶν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος). Ἀλλόκοτος ὁ τρόπος τῆς ὀμιλίας του!.. Τί νὰ τὸν θῆλῃ ὁ Δούξ;... ποῦ τὸν πηγαίνουν; (Βαίνει ὅπως ἀνέλθῃ τὰς βαθμίδας).

ΜΙΓΓΕΛ.—(Κρατῶν αὐτόν). Σιγά, κύριε, σιγά.. δὲν πηγαίνουν ἀπ' ἐδῶ.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Πολὺ καλὰ λοιπόν, θὰ περιμείνω!..

ΜΙΓΓΕΛ.—Οὔτε τοῦτο, κύριε! δὲν εἰμπορεῖτε νὰ μένετε ἐδῶ.. Παρακαλεῖσθε νὰ ἀναχωρήσετε... Ἴδου καὶ τὸ διαβωκτῆριόν σας!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Δαμβάνων αὐτό). Σὰς παρακαλῶ, κύριε... νὰ μείνω ὡς νὰ ἐξέλθῃ.

ΜΙΓΓΕΛ.—Ὁ φίλος σας;... Μπορεῖ ν' ἀργήσῃ ὅμως πολὺ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἀνήσυχος). Νομιζετε δηλαδή...!

ΜΙΓΓΕΛ.—Ὑπάρχει ἀμφιβολία;... Ἐξεταστήριον εἶναι αὐτό!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἐντρομος). Ἐξεταστήριον;... εἰς τὰς βασάνους λοιπόν;... Ἄ! δίκαιοι θεοὶ μου! μὲ ἠπάτησε, καὶ δὲν ἐνόησα ἐγώ!.. Ἀνόητος ἐγώ!.. ὦ, θέλω νὰ τὸν ἴδω! (Ὁρμῶ, οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν παρακωλύουν).

ΜΙΓΓΕΛ.—Τὸ καλὸ σας, κύριε, σὰς λέγω· μὴ ἐπιμένετε!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἀπελπισ ἀγωνιζόμενος). Ἀρῆστέ με! νὰ τὸν ἴδω ἀπ᾿ ἔτι!

ΜΙΓΓΕΛ.—(Κρατῶν αὐτόν). Μὰ σὰς λέγω, κύριε, μὴ γίνεσθε τρελλός! (Ἡ θύρα ἀνοίγει πάλιν καὶ φαίνεται ὁ Νουαρκάρμ).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Νουαρκάρμ, Βαργᾶς.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Μετ' ἐλπίδος). Ἄ! ἐπανερχονται!

ΒΑΡΓΑΣ.—(Ἐξερχόμενος ἐκ τῶν δωματίων τοῦ Δουξός). Λοιπόν, Νουαρκάρμ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Ἐτελείωσε!..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Μετ' ἐλπίδος). Τόσον ταχέως;

ΒΑΡΓΑΣ.—Ὡμολόγησε τίποτε;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Ὑψῶν τοὺς ἄμους). Μίαν μόνην λέξιν εἶπε!.. Πατρις καὶ ἀπέθανε! (Συγκίνησις).

[624]

ΚΑΡΟΛΟΣ.—'Απέθανε !

ΒΑΡΓΑΣ.—(Πρὸς τὸν Νουαρκάρμ). Πῶς ; ἀπέθανε ;

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—Εἰς τὸν διάδρομον ἀκόμη !.. καὶ διὰ τοῦ ἐγχειριδίου τούτου ὅπερ ἐβύθισεν εἰς τὴν καρδίαν του ! (Ρίπτει ἐγχειριδίον τι ἐπὶ τῆς τραπέζης)

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Κατάκοπος καὶ δλολύζων). *Α. Θεέ μου! Θεέ μου!

ΝΟΥΑΡΚΑΡΜ.—(Πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς). Σὰς λέγω ὁμως, κύριοι, ἔπρεπε νὰ κάμνετε καλλιτέραν σωματικὴν ἔρευναν τῶν καταδικῶν !..

ΒΑΡΓΑΣ.—Πηγαίνωμεν εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα ! (Ἐξέρχονται ὅθεν ὁ Βαργᾶς εἰσῆλθε).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ ἀνωτέρω, πλὴν τοῦ Βαργᾶς καὶ Νουαρκάρμ.

(Οἱ ἀξιωματικοὶ κατάπληκτοι περιστοιχίζουσι τὴν τραπέζαν καὶ παρατηροῦν περιέργως τὸ ὄπλον χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίξουν).

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(ῶχρὸς καὶ μόλις συγκρατούμενος, πλησιάζει). Κύριοι !... τὸ θέλετε τὸ ὄπλον αὐτό ;

ΜΙΓΓΕΛ.—(Ἐκπληκτος παρατηρῶν αὐτόν). Ὁχι, κύριε.. ὄχι !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Καὶ μ' ἐπιτρέπετε λοιπὸν νὰ τὸ λάβω ;

ΜΙΓΓΕΛ.—Καὶ δὲν τὸ πέρνετε ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εὐχαριστῶ !... (Τὸ ἀρπάζει καὶ δομῆ ἔξω).

ΕΙΚΩΝ ΕΚΤΗ

(Πλατεῖά τις τῆς πόλεως. Εἰς τὸ βάθος διώρυξ μικρὰ διασχίζει ὄλην τὴν σκηνήν· ἐπὶ τῆς διώρυγος γέφυρα.—Πέραν τῆς γεφύρας ἀριστερᾷ ὁδὸς φέρουσα εἰς τὴν ἄνω πύλην καὶ ἄνωθεν τῶν στεγῶν οἱ δύο πύργοι τῆς Ἀγίας Γυδύλης.—Δεξιᾷ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γεφύρας πύλη ὄχυρά ὑφ' ἣν ὁ θόλος εἶναι βατός, δηλαδή ὑφ' ἣν διέρχονται οἱ ἠθοποιοί.—Ἀριστερᾷ ἄλλος δρόμος καὶ πρὸς τὰ ἔμπρὸς τῆς σκηνῆς μικρὸν μαγαζεῖον τοῦ ὁποίου τὸ ἐσωτερικὸν δὲν φαίνεται ἐκ τῶν θεατῶν.—Εἶναι ἡμέρα.—Τὰ τύμπανα μακρὰν σημαίνουν τὴν ἀνάκλησιν.—Πολῖται, ἔμποροι, ἐργάται, γυναῖκες, παῖδια, συνομιλοῦσι σιγὰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ πλησιάζουσιν ἀλλήλους μετὰ φόβου.—Στρατιῶται πηγαίνουσι καὶ ἔρχονται, ἄλλοι ἀνὰ εἰς καὶ ἄλλοι ἐν περιπολίᾳ).

Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη [625]

Φυλ. 40

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ζυθοπόωλης, Οίνοπόωλης, Στρατιώται, Πολίται, γυναίκες, παιδιά, εἶτα Μιγγέλ, Ριγκών.

ΖΥΘΟΠΩΛΗΣ. — (Πρός τινα, χαμηλά). Ἄκουε ; ... ξεκινᾶν ὅπου κι' ἂν εἶναι !

ΟΙΝΟΠΩΛΗΣ. — (Ἐπίσης). Ἄπ' ἐδῶ δὲ θὰ περάσουν !

ΓΥΝΗ. — (Ἐξερχομένη τοῦ μαγαζείου ἀριστερᾷ). Καλ' εἶδατε τὴν πλατεῖα τῆς Ἀγορᾶς ;

ΖΥΘΟΠΩΛΗΣ. — Ὅχι !

ΓΥΝΗ. — Χριστὸς καὶ Παναγία !.. πῶς στήσανε τὰ ζύλα τῆς φωτιᾶς σὰν κάστρο... καὶ γύρω γύρω μαύρη τσόχα.. Ἄνατριγιλάζει τὸ κορμί !.. μονάχα νὰ τὸ βλέπης !..

ΟΙΝΟΠΩΛΗΣ. — Φωτιά κι' ἀνατριγιλα ! τ' ἄκουσες ποτέ ; Ἄμ' τὰ κανόνια γύρω γύρω σὰν ἀγριόσκυλα !

ΕΡΓΑΤΗΣ. — (Προχωρῶν). Ἐκλείσαν τῆς πόρταις ὄλαις !.. Κανεῖς δὲ βγαίνει, λείε, ἀπὸ τὴν πόλιν πρὶν τελειώσουνε !

ΖΥΘΟΠΩΛΗΣ. — Αἰ, πῶς τὰ βλέπεις, γείτονα ;

ΟΙΝΟΠΩΛΗΣ. — Πῶς νὰ τὰ βλέπω !.. Ἀμαρτίαις εἴχαμε !..

ΖΥΘΟΠΩΛΗΣ. — Ἄμ' δὲ θάρῃ μὴ ἄμερα !..

ΜΙΓΓΕΛ. — (Φθάνων μετὰ περιπολίας). Διαλυθῆτε, κύριοι, διαλυθῆτε !.. Μὴ μαζεύεσθε !

ΖΥΘΟΠΩΛΗΣ. — Καλά, κύριε ἀξιωματικέ, καλά... θὰ διαλυθῶ !.. (Φεύγει ὄλοι οἱ ὄμιλοι διαλύονται).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Οἱ ἄνωτέρω, Κάρολος, Λατρεμουῖλ.

(Ὁ Κάρολος εἰσέρχεται μόνος δεξιόθεν, βυθισμένος εἰς σκέψεις καὶ βαίνων μὲ βραδέα βήματα Ὅλοι ἀπομακρύνονται πρὸ τῶν βημάτων του, καὶ τὸν δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου ὃ εἰς εἰς τὸν ἄλλον Ὁ Λατρεμουῖλ εἰσέρχεται ὀπίσθεν αὐτοῦ, μὲ ὑποδήματα καὶ σπιρούνια, ἔτοιμος εἰς ἀναχώρησιν. Τοῦ κόπτει τὸν δρόμον καὶ τὸν σταματᾷ καθ' ἣν στιγμὴν ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του πρὸς τὰ ἀριστερά).

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪΛ. — Κύριέ μου Κάρολε, σὺς ἀκολουθῶ ἀπὸ τὸ Παλάτι !.. Μὲ συγχωρεῖτε, ὅτι σὺς ὀμιλῶ ὡς ἐὰν ἦμην φίλος σὺς ... Ποῦ πηγαίνετε οὕτω ὄχιρὸς καὶ καταβεβλημένος ; Ἀκούσατέ με, κύριε, μὴν κἀμνετ' οὔτε βῆμα πλέον πρὸς ἐκεῖ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὺς εὐχαριστῶ, κύριε, ἀλλὰ ὁ δρόμος μου εἶν' ἀπ' ἐκεῖ... εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν... πρέπει κάποιον νὰ ἰδῶ !

ΛΑΤΡΕΜΟΥΪΛ. — (Ζωηρῶς). Τί θὰ ἰδῆτε ;.. Θέσμα οἰκ-

τρόν ! ... Σὰς ἰκετεύω, λοχαγέ, ἄς περιμείνωμεν ἐδῶ, εἰς κἀνένα παρήμερον δρόμον, ἕως οὐ ἀνοίξουν αἱ πύλαι τῆς πόλεως !.. κ' ἔγω δύο καλοὺς ἵππους εἰς τὴν ἄνω πύλην...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Μὲ ὀμιλεῖτε πρόγματι. Ὡς παλαιὸς μου φίλος, κύριε, καὶ σὰς εὐχαριστῶ ἐξ ὅλης μου καρδίας !.. Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ δεγθῶ τὴν προσφορὰν σας ! ... Ὁ κόμης Ρυζῶρ ἀπέθανε...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—Τὸ γνωρίζω !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Κ' ἡ χῆρα του τὸ ἀγνοεῖ ! Πρέπει ἐγὼ νὰ τῆς τὸ εἶπω... Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀφοῦ γίνῃ, ... ἔγω πολλὰ ἐδῶ νὰ τελεῖ σω ἔτι ! ...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—Ἄ, λοχαγέ ! πολὺ λυποῦμαι ! ... Χαίρετε λοιπόν !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Χαίρετε ! (Πηγαίνει νὰ ἐξέλθῃ ἀριστερᾶ. Ὁ Λατρεμουὶλ τὸν ἀκολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματος).

ΜΙΓΓΕΛ.—(Ἐμποδίζων τὸν Κάρολον). Ποῦ πηγαίνετε, κύριε ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν !

ΜΙΓΓΕΛ.—Δὲν ἐπιτρέπεται ἀπ' ἐδῶ.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Πῶς ;

ΜΙΓΓΕΛ.—Ἄφοῦ περάσουν οἱ κατὰδικοί, μάλιστα ! ... Τώρα ἀπαγορεύεται !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—(Πρὸς τὸν Κάρολον κατερχόμενον). Αἱ, κατ' ἀνάγκην, βλέπετε θὰ μείνετε μαζὶ μου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τί νὰ γίνῃ ! (Κίνησας, θόρυβος δεξιόθεν).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ ἀνωτέρω, Ἄλβέρτης, δύο παῖδες ἀκόλουθοι, εἷτα Ραφαέλλα καὶ αἱ γυναῖκές τας.

ΦΩΝΗ.—(Ἐκ τῶν παρασκηνίων). Ἄπ' ἐδῶ ! ἀπ' ἐδῶ !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—Τί τρέχει ;

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—(Εἰσερχόμενος δεξιόθεν καὶ πηγαίνων πρὸς τὸν Ρυγκὸν καὶ Μιγγέλ, οἷτινες εἶναι ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας). Κύριοι ! ... Λοχαγέ ! ...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Ι·Α.—Ὁ Ἄλβέρτης !

ΑΛΒΕΡΤΗΣ.—(Δίαν συγκεκνημένος). Κύριοι ! ... σπεύσατε εἰς βοήθειάν μου ! ... Ἐπήγαίνα τὴν κόρην τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος εἰς τὸ Μοναστήρι τοῦ Γρένεδαλ !... Ἀλλ' ἄμα εἶδε τοὺς κωμωσμένους ἐκείνους εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως, ἡ δόγνια Ραφαέλλα

κατελήφθη ὑπὸ τοιαύτης φρίκης, ὥστε (*) ἐζήτησε καὶ καλὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω!... Ἴδού εἰν' ἐκεῖ τώρα... εἰς τὸν δρόμον αὐτόν... ἀπαιτεῖ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ παλάτι!... Σὺς παρακαλῶ, λοχαγέ, διατάξτε νὰ μᾶς ὀδηγήσουν ἀπὸ κανένα πλάγιον, ἀποκεντρον δρόμον!... (Τύμπανα μακρόθεν).

ΡΙΓΚΩΝ. — Καλὰ, καλὰ, κύριε!... Φέρετ' ἐδῶ τώρα τὸ φορεῖον, διότι ἡ πομπὴ ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὸ Παλάτι!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Ἀπὸ ἐδῶ, δεσποινίς, ἀπὸ ἐδῶ! (Ἡ Ραφαέλλα εἰσέρχεται ἐπὶ φορείου ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν γυναικῶν τῆς καὶ τῶν παιδίων). Κατ' εὐθείαν θὰ πᾶμε, αἱ;

ΡΙΓΚΩΝ. — Κατ' εὐθείαν!... Ἀλλὰ γρήγορα, γρήγορα!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Σταθῆτε! (Σταματοῦν).

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Διατί νὰ σταθῶμεν, κυρία; Πηγαίνωμεν, καλέ!! (Τύμπανα εἰς τὸ βάθος).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ὅχι, ἀκόμα!... Θέλω νὰ μάθω πρῶτα διατί τόσος κόσμος ἐδῶ, στρατιῶται, τύμπανα;... Τί συμβαίνει λοιπόν, κύριοι;

ΡΙΓΚΩΝ. — Τίποτε, σεγιόρα, τίποτε! Ἐπιθεώρησις ἀπλῶς θὰ γίνῃ.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἄ! (Ἦχος σάλπιγγος ἐπὶ τῆς γερύρας).

ΚΗΡΥΞ. — Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως καὶ Κυρίου μας καὶ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ δουκὸς τῆς Ἀλβας φέρεται εἰς γινῶσιν πάντων τῶν κητοίκων τῆς πόλεως, ὅτι ὀφείλουσι νὰ μείνουν σιωπηλοὶ καὶ γονατιστοὶ κατὰ τὴν διάβασιν τῶν ἀνταρτῶν.. (Ψίθυρον ἐν τῷ λαῷ) ἐπὶ ποινη ἀγχόνης! Δόξα τῷ Θεῷ καὶ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν! (Ἀποσύρεται).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ἀνήσυχος). Τί λέγει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Λέγει, δεσποινίς, νὰ κάμουν τόπον διὰ νὰ περάσουν τὰ στρατεύματα.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἀντάρται, εἶπεν ὁμως, ἂν ἄρται!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Λάθος θὰ ἠκούσατε, δεσποινίς... Δὲν εἶπε τέτοια λέξι... αἱ, κύριοι;

(*) Κατὰ τὰς ἑλληνικὰς παραστάσεις ὀλόκληρος ἡ τρίτη σκηνὴ ἀπὸ τῆς λέξεως ὥστε μέχρι τέλους παραλείπεται. ἀντικαθιστωμένη διὰ τῶν ἐξῆς:

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Ὡστε ἀπέθανε... καὶ ὁ δυστυχὴς πατὴρ τῆς τὸ ἄγνοε!

ΛΑΤΡΗ ΜΟΥΓΓΑ. — Ἄ! θεῖα δικαιοσύνη!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὁ Ἄγγελος αὐτὸς θὰ δεηθῇ ὑπὲρ ἐκείνου τοῦ ἀλλοῦ τυράννου, ὅστις τὸ ἄγνοε ἀκόμη καὶ ἔρχεται νὰ ἐντυφῆσῃ θηριωδῶς εἰς τὰ αἵματα καὶ τὰς σάρκας τῶν καταδικῶν! Τρομερὰ ὄπλα ἔχει ὁ Θεός!

Μεθ' ὃ ἄρχεται ἡ τετάρτη σκηνὴ ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν ὑποδίκων ἐν τῇ σκηνῇ, σελ. 103, στιχ. 16. Ν. Ι. Α.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Δ. — Δὲν εἶναι τίποτε, σενιόρα!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Πηγαίνωμεν λοιπόν;

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Θέλω νὰ κατσίβω!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Σενιόρα!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Θέλω νὰ κατσίβω!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Ἐγὼ διαταγὴν.. (Τύμπανα ἀκόμη μακρόθεν).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Νὰ μὲ ὑπακούετε, κύριε!.. εἶπα.. τὸ θέλω!..

(Κατέρχεται τοῦ φορέου ἐπιπόνως βοηθουμένη ὑπὸ τῶν γυναικῶν της.

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Δ. — Πηγαίνωμεν λοιπόν πεζοί, ἂν ἐπιθυμῆτε, εὐγενεστάτη!... καὶ καταδεχθῆτε νὰ λάβετε τὸν βραχιονά μου.

(Τῇ προσφέρει τὴν χεῖρα).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ἀποδοῦσα). Ὅχι ἀκόμη!... (Βλέπουσα τὸν Κάρολον). Ἄ!.. λοχαγέ!.. σεῖς εἰσθε!.. Ἄ! τί καλὰ!.. θὰ μὲ εἰπήτε σεῖς τί τρέχει... (Οἱ κώδωνες μακρόθεν, μικρότεροι τοῦ ἐν τῇ γ' πράξει, σημαίνουν ἐπικήδειον).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τίποτε ἄλλο, παρ' ὅ,τι σὰς εἶπαν, δεσποινίς!.. θὰ γίνῃ ἐπιθεώρησις!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ὅμως οἱ κώδωνες αὐτοί;...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Οἱ κώδωνες σημαίνουν εἰς ὅλας τὰς ἐορτάς τοῦ ὑψηλοτάτου Δουκός!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Ἀλλὰ δὲν βλέπετε τί ὄψιν ἔχει ὁ κόσμος; ... Καὶ σεῖς... ὠχρός!... Ἄ! κάτι μ' ἀποκρύπτουν ἐδῶ... κάτι γίνε-ται! (Κίνησις λαοῦ ἐπὶ τῆς γερύρας).

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Δεσποινίς, πρὸς Θεοῦ, πηγαίνωμεν! Δὲν θὰ ὑπάρχῃ τόπος ἔπειτα νὰ περάσωμεν!

ΟΛΟΙ. — (Ἰκετευτικῶς). Δεσποινίς!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Ἀνήσυχος). Καλὰ, καλὰ! (Κατ' ἰδίαν). Ὅλοι ψεύδονται!.. (Δαμβάνουσα ἐκ τῆς χειρὸς μικρὸν τι παιδίον καὶ σύρουσα αὐτὸ πρὸς ἑαυτήν). Ἐλα ἐδῶ, καλὸ παιδί μου!. Ἥλθες καὶ σὺ ἐδῶ γιὰ νὰ ἰδῆς τοὺς στρατιώτας;..

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ. — Μάλιστα, κυρία, καὶ τοὺς ἐπαναστάτας ποῦ θὰ κάθουνη εἰς τὴν πλατεῖα!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Βάλλουσα κραυγὴν δδύνης). Ἄ! (Πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν γυναικῶν της. — Ἀπομακρύνουν τὸ παιδίον).

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Ἀνόητο παιδί!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — (Τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ σιῆθους). Πάρστε με ἀπ' ἐδῶ!.. Φρικτὸν, φρικτὸν!... Καὶ πάλιν ἄλλα.. ὄχι! καὶ πάν-τοτε!.. Πεθάνω!...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ὁρμῶν καὶ κρατῶν αὐτήν). Δεσποινίς! (Ση-

μαίνουν οἱ κώδωνες. — Ἀκούονται μακρόθεν τὰ τύμπανα ὑποκώφως ὡς ἐν κηδεῖα).

ΡΑΦΑΕΛΛΑ. — Θεέ μου!... Ν' ἀναπνεύσω!. Ν' ἀναπνεύσω!... (Βήχει). Αἰμα!.. πνίγομαι!.. πνίγομαι. (Γενικὴ συγκίνησις. Ὁ Κάρολος τὴν λαμβάνει εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ τὴν φέρει πρὸ τοῦ μαγαζείου ἀριστερά, ὅπου ἐν σπουδῇ ἔβγαλαν εὐρὸν ἐδώλιοι).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἀπελπισ). Δεσποινίς, δι' ὄνομα τοῦ θεοῦ, δεσποινίς!.. ὦ καλὴ καὶ γλυκυτάτη κόρη!

ΓΥΝΗ. — (Κλαίουσα). Εἶν' ὁ καλὸς μας ἄγγελος! (Περιοιχοῦν τὴν Ραφαέλλαν αἱ γυναῖκες τῆς ὄλαι).

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — (Κεκλιμμένος ἐπ' αὐτῆς). Θεέ μου, Θεέ μου, ἀποθνήσκει! (Αἱ γυναῖκες βάλλουσι κρανῆν. Ἐκπνέει εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ Καρόλου).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Κλίνων ἄνωθεν αὐτῆς). Ἄ! (Ὁπισθοχωρῶν μετὰ φρίκης). Ἀπέθανε!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Ἀπέθανε!

ΟΛΟΙ. — Ἀπέθανε!

ΑΛΒΕΡΤΗΣ. — Κύριοι, κύριοι!. Οὔτε λέξιν εἰς τὸν Δοῦκα.... Νὰ τὸν προετοιμάσωμεν! (Τὴν μεταφέρουν ἐν τῷ μαγαζεῖῳ καὶ αἱ γυναῖκες τὴν περιοιχοῦν κλαίουσαι, ἀποκρούπουσαι δ' αὐτὴν ἀπὸ τῶν θεατῶν καθ' ὅλην τὴν ἐπομένην σκηνήν).

ΔΑΤΡΕΜΟΥ·Γ.Λ. — Ἄ! θεῖα Διζκισσύνη!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὁ ἄγγελος αὐτὸς θὰ δεθῆ ὑπὲρ ἐκείνου! (Γενικὴ ἠσυχία).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ἀνωτέρω, ἡ πομπή.

(Σῶμα λογχοφόρων καὶ ἀσπιδοφόρων φαίνεται πέραν τῆς γεφύρας, ἣν κατέρχεται καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν διὰ τῆς θολωτῆς θύρας, ἀπομακρύνον τὸ πλῆθος κατὰ τὴν διαβάσιν του. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους ἐπιφαίνεται ὅλη ἡ πομπὴ βραδέως ὡς ἐν κηδεῖα, τῶν κωδόνων σηματονόντων καθ' ὅλην τὴν πορείαν. Τυμπανιστὰὶ κτυποῦντες τὸ ἐπικήρδειον. Ἄποσπασμα στρατοῦ ἰσπανικοῦ. Ὁ Νουάρκαρμ φαίνεται προηγουμένως κλητῆρος καὶ ἀκολουθούντων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου τοῦ αἵματος. — Ἡ φρουρὰ τοῦ Δουκός. Κῆρυξ ἐμπρὸς καὶ ἄλλοι τέσσαρες. Ὁ σὺξ ὑπὸ σκιᾶδα, περὶ αὐτὸν παῖδες κίτρινα καὶ μαῦρα ἐνδεδυμένοι, καὶ εἶτα ἀκόλουθοι. — Ἀμα φθάσῃ ἐπὶ τῆς γεφύρας, ὅλοι γονατίζουν. ἔκτος τοῦ Καρόλου, στηριζομένου ἐπὶ τοῦ ταίγλου δεξιᾶ, ὅπθον βλέπει ὄλα. — Τὴν στιγμήν ταύτην ἀρχίζει καὶ τὸ ἄσμα (ἤδη τὰ τύμπανα ἀπεμακρύνθησαν διασπρίσαντα τὴν σκηνήν) τὸ ἄσμα τῶν ὑποδίκων μετὰ λαμπάδα εἰς χεῖρας καὶ κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον. Εἶναι οὗτοι, ἐπὶ τῆς γεφύρας, ὅταν ὁ

Δουξ φθάνη εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς.— Ἀκουσμένου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἄσματος, λύπη τῶν γυναικῶν τῆς δούρας Ραφαέλλας αὐξάνει· καὶ γονατιστά! αὐταὶ ἐκρούγνυται εἰς γογγυσμούς.— Ὁ Δουξ μὴ βλέπων τὴν Ραφαέλλαν σταματᾷ καὶ στρέφεται πρὸς τὸν ἐγγύς του Βαργᾶς).

Ο ΔΟΥΞ.— Βαργᾶς, διατὶ κλαίουσιν αἱ γυναῖκες αὐταὶ ; Ἀπαγορεύω νὰ κλαίουσιν ! (Ὁ Βαργᾶς προσκλίνει καὶ πηγαίνει πρὸς τὰς γυναῖκας. Ὁ Ἀλβέρτης τῷ δεικνύει τὴν Ραφαέλλαν νεκράν. Ὁ Βαργᾶς ἐκπλαγείς σταματᾷ καὶ ἀποβάλλει τὸν πῖλόν του).

ΒΑΡΓΑΣ.— Ὑψηλότατε... Ὑπάρχει μίᾳ νεκρᾷ εἰς τὴν οἰκίαν ἐκεῖνην... μίᾳ νέᾳ κόρῃ. (Ὅλοι ἀποκαλύπτονται).

Ο ΔΟΥΞ.— (Συναισθανθεῖς τι, ἀναλογιζόμενος καὶ αὐτὸς τὴν κόρην του καὶ ἀποκαλυπτόμενος). Νέα κόρη !... Τρεμερὰ ὄπλα ἔχει ὁ Θεός !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Ἰδίᾳ). Ναι, τύραννε !

Ο ΔΟΥΞ.— Ἄς τοὺς ἀφήσωμεν νὰ κλαίουσιν. Βαργᾶς, ἄς τοὺς ἀφήσωμεν νὰ κλαίουσιν τὴν κόρην των ! (Δίδει τὸ σημεῖον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς πομπῆς. Ἐῖναι ἡ στιγμή καθ' ἣν οἱ ὑπόδικοι εἰσέρχονται εἰς τὴν σκηνὴν ἄδοτες Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὁ δῆμιος κρατῶν μάχαιραν, ὀπισθὲν του τέσσαρες βοηθοὶ φέροντες τὸ σχοινίον, τὴν σκάλαν, τὸν δανλὸν καὶ τὴν σιδηρᾶν ράβδον. Ἐῖτα ὁ Γαλένας, ὁ Βάκκερζελ καὶ ὁ Κορνελῆς, δεδεμένας τὰς χεῖρας ὑπὸ συνοδείαν στρατιωτῶν εἰς ἕκαστος. Εἰς τὸ τέλος πάλιν ἀπόσπασμα στρατοῦ. Ἄμα οἱ κατάδικοι φθάσωσιν ἐπὶ σκηνῆς, δεξιᾷ, καὶ διέρχονται παρὰ τὸν Κάρολον, τὸν παρατηροῦν γονατιστὸν καὶ κλαίοντα).

ΓΑΛΕΝΑΣ.— (Ἐπὶ τῇ θῆᾳ του κάμνει ἐν βῆμα πρὸς αὐτόν καὶ τοῦ λέγει σιγά). Ἀνανδρε !... Εἶσαι ἐλεύθερος !... καὶ ἡμεῖς ἀποθνήσκωμεν !

ΚΟΡΝΕΛΗΣ.— (Ἐπίσης). Πόσον μᾶς ἐπώλησες, προδότη ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Ἐγερόμενος). Προδότης, ἐγώ ;

ΒΑΚΚΕΡΖΕΛ.— Ἔσο κατηρημένος !... Ἰούδα !

ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ.— (Παραστροφόμενοι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν). Ἰούδα, Ἰούδα !...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— ὦ, εἶναι φρικτόν !... Ἐμὲ νὰ καταγγέλλουσιν, ἐμεῖ !... ἐμεῖ !... (Ἡ πομπὴ ἐξακολουθεῖ πορευομένη καθ' ὅλα τὰ ἐπόμενα).

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ.— (Κρατῶν αὐτόν) Κύριε.. πρὸς θεοῦ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Πρὸς τὸν Λατρεμουὶλ ἄπληκτος). Μὴ εἶναι, εἶναι φοβερόν... Εἶναι ψευδές, ὦ Κύριε !.. Δὲν εἰμ' ἐγώ, τ' ὀρμίζομαι, δὲν εἰμ' ἐγώ, σὰς λέγω !

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Λ.— (Ζωηρῶς). Μήπως δὲν τὸ εἰζεύρω ; Ἄρου ἄρου γινώριζω ὅτι ὁ προδότης εἶναι γυνή !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Γυνή!..*Α!. τ' ὄνομά της, κύριε... τὸ ὄνομά της!..
 ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.—Τὸ ἀγνοῶ· γνωρίζω τοῦτο μόνον περὶ αὐ-
 τῆς, ὅτι χθὲς νύκτα ἦλθε εἰς τοῦ Δουκὸς... καὶ ὅτι ἔφυγε ἀπὸ τὸ
 Παλάτι· σήμερον πρωί, φέρουσα καὶ διαβατήριον διὰ τὴν Αἴλλην.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Α! τοῦτο φθάνει!.. θὰ τὰ εὐρωμεν τὰ ἔχνη
 της!.. Διαβατήριον διὰ τὴν Αἴλλην;...

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α.—“Ὅπως τὸ ἰδικόν σας καὶ τὸ ἰδικόν μου.

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Μίαν στιγμὴν, μαρκήσιε. νὰ τρέξω εἰς τὴν πλα-
 τεῖαν ἀπὸ δρόμους πλαγινοὺς καὶ σὰς ἐπανευρίσκω εἰς τὴν ἔξω πύ-
 λην τῆς πόλεως... Αὐτὸν τὸν δρόμον θὰ ἐπῆρε κ' ἡ γυνὴ αὐτή!..
 Περιμένετέ με, κύριε.. περιμένετέ με!

ΛΑΤΡΕΜΟΥ·Γ·Α. Πολὺ καλὰ, λοχαγέ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—*Α! αἱ ὕβρεις ἐκεῖναι!.. Εἶν' ὁ νεκρὸς ὑπενθυ-
 μίζων μοι τὸν ὄρκον μου!.. Κοιμήσου ἐν εἰρήνῃ... κ' ἔφθασ' ἡ
 ἐκδίκησις!.. (Ἀνέρχεται καὶ ἐξέρχεται ἐν ἀπουδίᾳ ἀριστορόθεν, ὀ-
 πίσθεν τῆς πομπῆς· τῇ στιγμῇ ταύτῃ ὅλος ὁ λαός, μὴ ἐμποδιζόμε-
 νος πλέον, χύνεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἡ γέφυρα καὶ τὰ περίεξ αὐτῆς
 μένουν μὲ μόνον στρατιώτας).

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΙΚΩΝ ΕΒΔΟΜΗ

(Ὅπως ἐν τῇ Α' πράξει.— Ὁ οἶκος τοῦ Ρυζώρ.— Δεξιᾷ κάθισμα
 χαμηλὸν μὲ δύο θέσεις).

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δολορέζ, Γετρούδη.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—(Εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ὁποῖον κλείει μετὰ φρι-
 κῆς). Κυρία.. εἶν' ἀδύνατον πλέον νὰ μένωμεν ἐδῶ!.. Ὅλος ὁ κό-
 σμος χύθηκε εἰς τὴν πλατεῖα!.. Οἱ στρατιῶται παρατάσσονται!..
 Τώρα θὰ ἔλθουν κ' οἱ κατὰδικοί!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ναί!.. Κ' ἐκεῖνος νὰ μὴν ἔρχεται!..

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—Κυρία μου, καλὴ κυρία!.. Οἱ ὑπνῆρται μας
 ἔφυγαν καὶ αὐτοί!.. Ἄς φυγῶμ' ἀπ' ἐδῶ, κυρία μου, νὰ μὴν ἰ-
 δοῦμε τὴν φρικτὴν αὐτὴν σκηνὴν ποῦ ἐτοιμάζεται!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Φύγε, ἂν θέλῃς!.. ἀλλ' ἐγώ, ἐγώ!.. ἂν δὲν
 τὸν περιμείνω ἐδῶ, ποῦ θέλεις νὰ τὸν περιμείνω;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.—“Ω, κυρία!..

[632]

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(“Απελπισ). Καὶ δὲν θὰ ἔλθῃ !.. Τώρα μία ὥρα εἶν' ἐλεύθερος !.. κ' ἔπρεπε πρῶτα εἰς ἐμὲ νὰ τρέξῃ !.. ἀλλ' ὄχι ! “Αχ, θεέ μου ! τί νὰ κάμνῃ ;... ποῦ εὐρίσκεται ;... Τίς οἶδε !.. οὔτε συλλογίζεται ἐμὲ !

ΣΚΗΝΗ Β'.

Δολορέζ, Κάρολος.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Βλέπουσα τὸν Κάρολον). “Α ! αὐτὸς εἶναι !.. (Τρέχει πρὸς αὐτόν). Δόξα τῷ Θεῷ ! Σὺ εἶσαι ! ἐπὶ τέλους... εἶσαι σύ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Δεικνύων τὴν Γερτρούδην ἐξερχομένην). “Η γυνὴ αὕτη...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—“Ω, τώρα πλέον δὲν μὲ μέλει !... Κάρολέ μου, ἐμέτρων ἐν πρὸς ἐν τὰ δευτερόλεπτα !... σὲ καταγόρουν... ἔπειτα ἐφεύρισκα χιλίους λόγους, ἔλεγα : «Μήπως τὰ τέρατα αὐτὰ ἀκόμη δὲν τὸν ἄφησαν ;» Μὰ ἦλθες ἐπὶ τέλους !... εἶσ' ἐλεύθερος, ἐσώθης !.. Σ' ἔχω εἰδῶ... σὲ ἔχω πλέον !... εἶσαι ἰδικός μου... ὅλος ἰδικός μου... μόνον ἰδικός μου !..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Αποπεπλανημένος καὶ ὡς τρελλός). Δολορέζ !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—“Α ! ναί ! ὀμίλει, σὲ ἀκούω !... νὰ πίνω θέλω, νὰ ροφῶ τοὺς τρυφερούς σου λόγους !.. Ἀδύνατον νὰ μάθῃς πόσον σ' ἀγαπῶ !.. Τί ἔλεγα, τί ἔλεγα !.. «Ἐκεῖνος ν' ἀποθάνῃ ; ὦ, θὰ σκοτωθῶ», ὦ, δὲν σὲ λέγω ψεύματα... Ἄν σὲ ὠδήγουν μὲ τοὺς ἄλλους 'ς τὴν πλατεῖαν... ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐπιπτα νὰ συντριβῇ ἡ κεφαλή μου... κ' ἡ ἐσχάτη μου πνοὴ μὲ τὴν ἰδικὴν σου φεύγουσα νὰ ἐνωθῇ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Τεταραγμένος). Δολορέζ, τί λόγοι εἶν' αὐτοί . . . καὶ εἰς στιγμὴν ὁποῖαν ; ...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—“Ω, ἄφες με νὰ σὲ εἰπῶ τὸ πόσον σ' ἀγαπῶ... Πολὺ ὑπέφερα, πολὺ... καὶ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τρελλαθῶ κι' ὀλίγον ἐκ χαρῆς !..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—“Οχι, Δολορέζ, σὲ ὀρκίζομαι, ὅτι δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Καὶ πῶς ; ἐνῶ σ' ἐπανευρίσκω ;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἐνῶ ὁ σύζυγός σου ἀπεβίωσε !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—“Α !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Αὐτόχειρ ἐνεκρώθη !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Μετὰ λύπης). “Ω, Θεέ μου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Καὶ ἀπεβίωσε. Δολορέζ—τοῦτο κυρίως ἦλθα νὰ σὲ εἰπῶ, (Μετὰ συγκινήσεως) ἀπεβίωσε συγχωρῶν καὶ τοὺς δύο μᾶς.

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Μετὰ τινος ἀνακουφίσεως ἐν ἀρχῇ, εἶτα μετὰ χαρᾶς). Ἐσυγχωρήθημεν... ἐσυγχωρήθημεν... καὶ οἱ δύο !.. Ἄ! δὲν θὰ ἔγῃς πλέον τυφεὶς συνειδότος;... καὶ δὲν θὰ λέγῃς νὰ μ' ἀφήσῃς ἔνεκα αὐτοῦ;... Τὸ βλέπεις πλέον;... ἐτελείωσε! μᾶς συγχωρεῖ... μᾶς ἀθωώνει ὁ Θεός!... Καὶ τώρα δύναμαι νὰ σὲ λατρεύω... δὲν ἔχουν τίποτε νὰ μᾶς εἰποῦν οἱ ζῶντες... αὐτοὶ οἱ νεκροὶ δὲν ἔχουν τίποτε!...

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Βλέπων αὐτὴν ἐν μεγίστῃ ἀπορίᾳ). Αὐτὸ καὶ μόνον βλέπεις εἰς τὴν συγγνώμην του;...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Τί ἄλλο θέλεις νὰ ἰδῶ;... βλέπω τὴν ἐλευθερίαν μου καὶ τὴν ἰδικὴν σου... Τί ἔχεις καὶ μὲ ἀτενίζεις οὕτω;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Τίποτε!... Τὰ πράγματα τὰ βλέπεις πάντα ὑπὸ μίαν ἑσπῆν, ἥτις μ' ἐμπνέει φρίκην...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Σ' ἐμπνέω φρίκην;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Εἶσαι βεβαία, λέγε με, κυρία, εἶσαι βεβαία, ὅτι δὲν ἐνσαί ἄλλο τι μὲ τὴν συγγνώμην του, καὶ ὅτι δὲν τὴν ἔδωκα ὑπὸ ὄρον... ὅτι θὰ χωρισθῶμεν πλέον ἔσσαι;...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἡμεῖς νὰ χωρισθῶμεν; Ἄ, τί λέγεις!.. Τί!.. Καὶ τί τὴν θέλω τότε τὴν συγγνώμην του;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἄ!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἄς τὴν κρατῇ! Ὠραία χάρις, χάρις ὅπου τιμωρεῖ!..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Δολορέζ!.. μὴ βλασφημῆς.. νεκρὸν!.. τὸν συζυγόν σου... Πρόσεχε!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Τρυφερῶς) Λοιπὸν ἄς ὀμιλήσωμεν σιγώτερα, ἀφοῦ φοβεῖσαι μὴ σ' ἀκούσῃ!.. Καὶ δὲν μὲ λέγεις; τὴν ἐδέχθης ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον τὴν συγγνώμην του;..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—Ἐγώ; Ἄ! δὲν εἰξέυρεις...

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Δὲν εἰξέυρεις;

ΚΑΡΟΛΟΣ.—ὦ, ἀγνοῶ τί με συμβαίνει, ἀγνοῶ!.. Ἐρχομαι ἐδῶ μὲ στερεὰν ἀπόφραξιν, ἔτοιμος νὰ σοὶ εἰπῶ: φεύγω... ἀλλὰ σὲ βλέπω.. καὶ ὁ νοῦς μου σκοτοδινιᾷ... οἱ ὀρθακμοὶ σου κρούουσι τὰ ὄμματά μου... καίουν τὰς χεῖράς μου αἱ χεῖρές σου!.. ἔρω, καθῆκον, ἐγκλημα, ἀρετῆ, ὅλα συγχέονται ἐμπρὸς μου... μόνην σέ, σὲ μόνην βλέπω, σὲ ἀκούω, σέ... καὶ δὲν γνωρίζω πλέον τὸ τι θέλω... καὶ δὲν θέλω... δὲν γνωρίζω!.. (Κατακάθηται πίπτων δεξιᾷ).

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Τρυφερῶς, παρ' αὐτῷ). Ἐγὼ γνωρίζω!.. μ' ἀγαπᾷς!.. Ἀνῆκομεν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον... αὐτὸ εἶν' ἡ ἀλήθεια!..

(Κινείται ὁ Κάρολος προσπαθῶν νὰ τῆ κλείσῃ τὸ στόμα)... ὦ, μὴ φοβῆσαι! πλέον... δὲν εἶναι ἐδῶ... καὶ ὀμιλῶ τόσον ἐγγύς σου εἰς τὸ οὐς!... Ἠσύχει, Κάρολέ μου, ἐτελείωσε τὸ ὄνειρόν μας τὸ κακόν... Ἄς φύγωμεν τὸν οἶκον τοῦτον, ὅστις δὲν εἶναι ἰδικός μας!... Ἄς φύγωμεν τὸ παρελθόν αὐτό, καθ' ὃ δὲν ἤμεθα οἱ δύο μόνοι... Ἄς φύγωμεν!.. οἱ δύο, εὐτυχεῖς, ἐλεύθεροι!.. Ἐλθέ νὰ ἀγαπωμεθα ἀλλοῦ!...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Φοίτῳ). Ἄχ ναί!.. καὶ ἄκοντος ἐκείνου... τοῦ θεοῦ μου ἄκοντος... σὲ ἀγαπῶ... ἄχ ναί! ἄμα σὺ εἶς ἐδῶ πλησίον μου, μόνον σὺ εἶσαι, σὺ ὑπάρχεις δι' ἐμέ!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί λέγεις! Φύγωμεν λοιπόν! (Μακρόθεν ἀκούεται ἐπικήδειος τυμπανοκρουσία).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Φοίτῳ). Ἄκουσε!..

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἐρχονται!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τίνες;.. Ἄ! οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ!.. Εἰς λόγος ἐπὶ πλέον... Φύγωμεν!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Τρέχων εἰς τὸ παραθύρον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει καὶ ἀπισθοχωρῶν μετὰ φοβῆς). Ἄ! εἶναι τὸ ἰκρίωμα... ἐκεῖ!.. Ἴδου καὶ ἡ πυρὰ!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ὁρμῶσα καὶ τοποθειομένη μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ παραθύρου). Αἶ. τί σε μέλει! Ἄσπυ δὲν εἶναι διὰ σέ!..

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὅχι, ὄχι! θὰ ἔλθουν τώρα!.. θέλω νὰ τοὺς περιμείνω... νὰ τοὺς ἰδῶ!..

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἀπωθοῦσα τὸ παραθυρόφυλλον). Ἐλα τώρα!.. τί ἰδέα!.. Νὰ τοὺς ἰδῆς... Καὶ διατί;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἰζεύρεις τί μ' ἐφώναξαν ἐμπρός μου πρὸ μικροῦ, ὅταν διήρχοντο οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ;... Μὲ εἶπκν ἄνανδρον, προσδότην!.. καὶ Ἰουδαν!.. Εἶπαν, πῶς τοὺς ἐπρόδωκα.. ἐγώ!.. Τὸ ἐνοσεῖς αὐτό;.. ἐγώ, ὁ Κάρολος!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί σε μέλει!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἶναι φρικτόν, φρικτῶδες... νὰ μὲ κατηγοροῦν ἐπὶ προδοσίᾳ... Τίνες;... αὐτοὶ!.. Καὶ θ' ἀποθάνουν τώρα ἐπὶ τῆς πυρᾶς!.. καὶ ἡ τελευταία των φωνὴ κατάρως δι' ἐμέ θὰ ἀκουσθῆ!..

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Αἶ.. ἄς σε κατάρωνται!... βλέπεις δά!... Ἄφες τοὺς νὰ φωνάζουν, καὶ ἐλθέ!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Βλέπων ὀλονὲν τὴν πλατεῖαν καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἢ Δολορέζ). ὦ, νὰ μὴ δύναμαι ἐδῶ... ἀπὸ τοῦ παραθύρου τούτου... καὶ νὰ τοὺς πείσω ὅτι εἰμ' ἄθωος!.. Νὰ μὴ γνωρίζω τὸν ἀντίστονον ἐκείνον ὅστις μὰς ἐπώλησε!... τὸν ὄρκον νὰ τηρήσω!...

ΔΟΛΟΡΕΖ, — ὦ, Θεέ μου ! ἀντί νά φύγωμεν... Ἰδοὺ καὶ ὄρκος τῶρα ! ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὅρκος δοθεὶς εἰς τὸν νεκρόν ! (Θέλει νά ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ παράθυρον).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐπαναφέρουσα αὐτὸν εἰς τὴν σκηνὴν βιαίως). Ἄρες τοὺς νεκροὺς ἐν εἰρήνῃ ! .. καὶ μὴ δι' ὄρκους ὀμιλήσῃς εἰμὴ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ὠρκίσθης εἰς ἐμέ ! μόνον αὐτοὶ εἰν' ἰσοί !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μὴ βλασφημῆς, σέ λέγω... Ὅρκον ὠμοσα. .μ' ἀκούεις ; εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν μου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί ὄρκον ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Νά φονεύσω τὸν προδότην μου !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Κατάπληκτος καὶ ἀνευ φωνῆς). Καλὴ ὑπόσχεσις τῶνόντι ! ... Τί ἀναγκαῖα ὅπου ἦτο ! ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὸ ὠρκίστην !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Νά γίνῃς δολοφόνος ! διὰ νά ἦσαι ἀρεστός εἰς τὸν νεκρόν ! ... Τολμᾷς καὶ νά τὸ λέγῃς ! ... Ἄλλ' εἰν' ἀπαίστιον αὐτό ... εἶναι φοικτόν !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὸ ὠρκίστην !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι, δὲν τὸ ὠρκίσθης αὐτό !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Σέ λέγω ὄχι ! Τὸ ἐνόμισες ! ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀληθές ! Σὺ, Κάρολέ μου, σὺ νά φονεύσῃς ! ... ὦ, εἶναι τρέλλα τοῦτο, σέ λέγω, εἶναι τρέλλα ! ... Μή, δυστυχῆ, τὸ σκέπτεσαι, λησμονήσέ το. μὴ ! ... Ἐμέ νά σκέπτεσαι, ἐμέ ! ... Αἶ. σὺς ἐπρόδωκαν, καλὰ ! ... Τί θέλεις ; ... Ὅ, τι ἔγιν' ἔγινε ! ... Ἄρες αὐτά, ἄς φύγωμεν... Δὲν θά προδώσω σέ, ἐγώ ! ...

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διὰ νά λέγουν αἱ Βρυξέλλαι ὀπισθέν μου: « Ἰδοὺ αὐτός, αὐτός ποὺ τοὺς ἐπώλησε ! » Διὰ νά σύρω ἐπὶ γῆς ζωὴν ἀτιμασμένην ! ... Οὐχί ! ... τὴν ἀθωότητά μου θ' ἀποδείξω... θά τὴν χαράξω ἔς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως μ' ὄλον τὸ αἷμα τοῦ ἐνόχου... ναί, ὦ, ναί !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἀλλὰ πρὸς τί ν' ἀλλοφρονῆς ; ... Ποῦ θά τὸν εὕρῃς, τέλος πάντων, ποῦ τὸν ἐνοχλοῦ αὐτόν ; ... καὶ πῶς θά τὸν ἀναγνωρίσῃς... καὶ τίς θά σέ τὸν εἴπῃ. τίς ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τίς ; Ὁ Θεός ! ... ὅστις μὲ εἶπεν ἤδη : « εἶναι γυναῖκα ἡ ἐνοχος !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Γυνή ; ... Καὶ ἄλλο πάλιν ! ... τῶρα εἶναι καὶ γυνή ! ... Καλ' εἰν' ἀνόητα αὐτά ! ... Γυνή ! ... Ἀναμιγνύοντ' αἱ γυναῖκες εἰς αὐτά ποτέ ; ... Καὶ ὅμως τὸ πιστεύεις... δὲν τὸ βλέπετε ; ... εἰν' ἰκχνός νά τὸ πιστεύσῃ !

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Βέβαιος εἶμαι ! ... Ὁ εἰπὼν μοι...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Εἶν' ἄθλιος!... εἶν' ἀνανδρός!... Τίποτε δὲν γνωρίζεις!... ἀκούεις; τίποτε! Ἐπινόει! Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι νομίζουν πῶς τὰ ξέρουν ὅλα καὶ λέγουν ἔξαρνα : «Εἶναι γυνή ! » ὅπως θὰ ἔλεγαν : «Εἶναι παιδί ! » μὰ εἶναι ψεῦστα ! ... ψευδονταί ! .. Τώρα δὲν λείπει ἄλλο, ἢ νὰ πιστεῦης ὅ,τι σὲ εἰποῦν ... (Τύμπανα προσεγγίζου).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἴδου, ἀκούεις ; ...

ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι... ἀκούμη!... Κάρολε, ὦ Κάρολε, λατρεῖα μου! ... ἔδω μὴ μένεις!... φέρε ζάλην, ἀκουσε!... Μὰ ἀκουσέ με τέλος!... Κάμε καὶ ἄτι δ' ἐμέ, πρὸς χάριν μου! ὅπου σὲ ἔχω δώσει τὴν ζωὴν μου, Κάρολε, καὶ σ' ἀγαπῶ !... Μὲ ἀγαπάς; εἰπέ μοι, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄ, ναί, Θεέ μου !... καὶ ὑπεσχέθηθα ὅμως ὄχι !

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Παρασύρουσα αὐτὸν καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ βλέπῃ καὶ ν' ἀκούῃ). Λοιπὸν ἐλθέ... ὦ Κάρολέ μου, ἔλα... μὴ βλέπῃς ἐκεῖ, ὦ μὴ! Μὴ λησμονῆς πῶς ἔχομεν ἐνώπιόν μας εὐτυχή ζωὴν ὀλίγηρον χαρᾶς καὶ μέθης! (Πλησιάζουσι τὰ τύμπανα). Σὺ καὶ ἐγώ! Ἐγὼ καὶ σὺ! καὶ οὐδεὶς ἀνάμεσόν μας!.. (Πρὸς τὰ τύμπανα, αὐτὰ ἀκούονται ξηροτέρως μετὰ λύσεως). Κατάρτα! σιγήσατε λοιπὸν! (Τὰ τύμπανα παύουσι)... Δὲν εἶναι τίποτε!... βλέπεις! ... εἶναι μακρὰν! ὦ, μὴν ἀκούης!... ἐλθέ μαζί μου... θὰ σὲ ὀδηγήσω ἐγώ!... δύο βήματα!... καὶ ἐφθάσαμεν ... Ἴδου! καὶ εἰρήθη εὐλεύθεροι!... (Τυμπαγοκρουσία ἰαχυροτέρα. Θόρυβος ἐπὶ τῆς πλατείας. Ἄσματα ἐκκλησιαστικά, μέχοι τέλους τῆς σκηπῆς).

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἀκούεις;... βλέπεις, ἐφθάσαν! (Ἀποσιπᾶται καὶ πηγαίνει εἰς τὸ παραθύρον).

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἀπελπισ). Ἄ! οἱ ἄνδρες τί εἶναι, τί εἶναι! Ἴδου πῶς ἀγαποῦν, ἰδου!.. Καὶ δι' αὐτοὺς ἐπράχθ' ἡ ἁμαρτία!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ὁπισθοδρομῶν ἐκ τοῦ παραθύρου). Ἄ! ἔχεις δίκαιον, Δολορέζ, εἶναι φρικῶδες!... Ἴδου, ἰδου ἀνέρχονται εἰς τὴν πυρὰν!... Ὁ Βάκκερζέλ, ὁ ἀτυχῆς Γαλένας μου! Οἱ φίλοι μου!... ὦ, δὲν ἀντέχω πλέον!... Δὲν δύναμαι νὰ βλέπω!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Λαμβάνουσα πάλιν αὐτὸν καὶ παρασύρουσα ἀριστερῶ). Λοιπὸν ἐπέστης;... Φύγωμεν!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, φύγωμεν! Πάρε, πάρε με!

ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Θριαμβεύουσα). Ἄ, ἐπὶ τέλους!

ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἐξητηλημένος, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐξησθενημένη φωνῇ). Ὁδήγει με, ποῦ θέλεις; Δὲν βλέπω πλέον!... Φύγωμεν αὐτὸν τὸν οἶκον, καὶ τὴν πόλιν... φύγωμεν!

- ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Γλυκὰ μὲ τὴν αὐτὴν φωνήν). Ναι, καὶ οἱ δύο!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἐπίσης πλησιάζων αὐτὴν μετ' ἀγωνίας). Ναι, μαζί!
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Ἐπίσης). Μαζί... ναι!... ἔλα! (Πηγαίνει νὰ ἀνοίξῃ ἀριστερᾶ θύραν).
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἐπίσης). Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξέλθωμεν τῆς πόλεως...
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Δὲν ἔχεις τὸ διαβατήριόν σου;
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ἐπίσης). Ναι· ἀλλὰ σὺ;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἔχω ἄν' ἐγώ!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Φοίτων, ἀκόμη στηριγμένος ἐπὶ τῆς τραπέζης).
Καὶ σὺ;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — (Στρεφομένη ὀπίσω πρὸς αὐτόν, ἐνῶ ἦτο ἐτοιμὴ νὰ ἐξέλθῃ). Ναι... ὅπως σὺ... διὰ τὴν Λίλλην!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὴν Λίλλην;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναι!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὺ;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἀροῦ σέ λέγω, ναι!... Ἐλθὲ λοιπόν!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Βλέπων αὐτὴν ἀλλόφρων). Καὶ ποῦ τὸ ἡμέρες;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἐπῆγα εἰς τὸν Δουκά καὶ τὸ ἔλαβον!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σήμερα τὸ πρωί;
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ναι!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — (Ὀπισθοδρομῶν ἐν τρόμῳ). Ἄ! Ἄ! Δίκαιε Θεέ! Ὅποια φοίκη!
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Τί; Τί ἔχεις πάλιν;
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἡ γυνὴ ἐκείνη... εἰς τοῦ Δουκός... τὸ πρωί... Ἡ γυνὴ ἐκείνη... ἐκείνην χθὲς τὴν νύκτα!...
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Χθὲς τὴν νύκτα!...
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἶναι αὐτή!
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ὅχι!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὺ εἶσαι, σὺ!... ποῦ μᾶς ἠράνισες!... σὺ εἶσαι!... γέννημα ἐγίδνης!... Τοιμᾶς νὰ εἶπης ὄχι!...
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ! Κάρολε!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μακρὰν μου!... μὴ μ' ἐγγίξεις!
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἐλεος!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — Θεοὶ τῆς ἐκδικήσεως!... Τὴν ἀνεζήτουν, ἀλλ' ἰδοὺ αὐτή, ἰδοὺ!... Καὶ τίς νὰ ἦτο, θέλετε, ἐὰν δὲν εἶν' αὐτή!
- ΔΟΛΟΡΕΖ. — Ἄ, Κάρολε! ὦ, μὴ με καταρᾶσαι! Ὅλος ὁ κόσμος μάλιστα, ἀλλ' ὄχι σὺ!
- ΚΑΡΟΛΟΣ. — ὦ, συκοφάντις, ὦ προδοτίς!.. ὦ ἀνίερὸς! ὦ μιζᾶρ, ὦ μιζᾶρ!

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Δὲν τὰ γνωρίζεις ὅλα, Κάρολέ μου !... Τὰ εἶγε μάθει... κ' ἤθελε γὰ σέ φρονέσῃ !... «Θὰ τὸν φρονέσω» εἶπε καὶ μὲ ἄφησε ! Δὲν ἤξευρα τί κάμνω πλέον... ἢ τί ἔλεγα... ἤμην πρελλή ἐκ τρόμου... ἤμην πρελλή ! Ἄχ ! Κάρολε ! ἤμην πρελλή ! σ' ὀρκίζομαι... καὶ εἶναι τῶρα φοβερόν γὰ μου τὸ λέγεις ἐγκλημα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Μὴ με συνδέῃς μὲ τὴν ἀτιμίαν σου !... Δὲν εἶμαι σοῦ συνένοχος !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— (Πίπτουσα εἰς τοὺς πόδας του). Δὲν εἶσαι, γαί, δὲν εἶσαι εἶμμι μόνη ἔνοχος !... πλὴν διὰ γὰ σέ σώσω, Κάρολε ! δι' ἔρωτά σου, Κάρολέ μου !... Διὰ σέ, γαί, διὰ σέ !...

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Τὸν ἔρωτά σου λέγεις ; τὸν ἔρωτά σου, ὅστις μὲ κατήντησε φίλον ἐπίορκον, ἀπατεῶνα ! Τὸν ἔρωτά σου τὸν ἐπάρατον, ὅστις ἐφρόνευσε τὸν σύζυγόν σου ! τὸν ἔρωτά σου τὸν ὀλέθριον, ὅστις προπέμψ' εἰς τὴν πυρὰν τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, κ' ἕνα λαὸν ὀλόκληρον εἰς τὴν καταστροφήν του !.. τὸν ἔρωτά σου, γαί, τὸν καταχθόνιον, τὸν δολοφόνον, τὸν θανάσιμον... τὸν καταρῶμαι, ἀποστρέφω ἀπ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον... μακρὰν μου !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ἄ ! Κάρολε !.. μὲ φρονεύεις !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ὁχι, ἀκόμη !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Τί λέγεις !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— (Σύρῶν αὐτὴν πρὸς τὸ παράθυρον). Ἐλθέ ἐδῶ, κυρία ! ἐλθέ ἐν πρώτοις γὰ ἰδέῃς τὸ ἔργον σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ἐλεος ! (Ἄσματα ἱερῶων. Τὰ παράθυρα φωτίζονται ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς πυρᾶς. Θόρυβος φρίκης ἐπὶ τῆς πλατείας)

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἰδὲ ἐδῶ, ἰδέτην τὴν πυρὰν σου καὶ τὰς φλόγας της !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Οἶκτον !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Μέτρει τὰ θύματά σου, μέτρει τα !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ἄ ! Κάρολε !.. Ἀχάριστε, ἀχάριστε !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Συνηθίσε λοιπὸν ἔς τὰς φλόγας... Ἐξοικειώσου ἀπὸ τοῦδε μὲ τὴν κόλασιν, εἰς ἣν μᾶς ὀδηγεῖ ὁ ἔρωσ σου !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— Ἄ ! εἶμαι πολὺ ἔνοχος !.. ἀλλ' εἶσαι καὶ πολὺ σκληρὸς, ὦ Κάρολε, πολὺ !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἀκούεις ;.. Μ' ἀνεγνώρισαν ;... Ἀκούεις ; Ἄκοῦε λοιπὸν !..

Οἱ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ.— (Ἐξωθεν). Κάρολε !.. Προδότα, Προδότα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Ἀκούεις ;

ΔΟΛΟΡΕΖ.— ὦ, Θεέ μου !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— Καὶ τὸν νεκρόν, κ' ἐκείνον τὸν ἀκούεις κρᾶζοντα : «Τὸν ὄρκον σου !»

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Περίτρομος διπσοχωροῦσα πρὸ αὐτοῦ). *Α! ὄχι!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Βαδίζων κατ' ἐπάνω της). «Ὅποιοσδήποτε κι' ἂν ᾖ, κτύπα τον, κτύπα, Κάρολε, ἀμειλικτός και' ἀνοικτήριμων!» κτύπα τον!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ὡς ἄνω). Σὺ, Κάρολε; .. να με κτυπήσης σύ; ἐμέ!

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Σύρων τὸ ἐγχειρίδιον). Τὸν ὄρκον μου!

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Τρελλή ἐκ τρόμου, παλαίουσα). Ἐκ τῆς χειρός σου !.. ὄχι !.. Εἶν' ἀδύνατον !. Νὰ ἀποθάνω ναί, ἀλλ' ὑπὸ σοῦ ;... διότι σ' ἔσωσα ἐγώ ;.. ὦ, τί φοικτόν θὰ ἦτο ! Κεραύνωσέ με με ἀράς, και' συντριψέ με ὑπὸ τοὺς πόδας σου ἐδῶ. ἀλλὰ μὴ με φονεύσης !. μὴ !. Φοβοῦμαι ! Εἶμαι ἔνοχος πολὺ! *Α, Κάρολε! ἀγάπη μου, θεέ μου ! *Ἐλεος !.. Φοβοῦμαι.. τρέμω... οἰκτον, ἔλεος !.. *Αχ ! ὄχι σύ !. *Αχ ! ὄχι σύ !..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἐκτὸς ἑαυτοῦ). Ὁρκίστην !

ΔΟΛΟΡΕΖ.— *Ὀχι !.. δὲν θέλω !.. ἄφες με !

ΚΑΡΟΛΟΣ.— *Ὁρκίστην !.. τὸ Ὁρκίστην ! (Τὴν κτυπᾷ).

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Πίπτουσα). *Αχ !.. (Ὁ Κάρολος οἴπτει τὸ ἐγχειρίδιον). Τώρα, ναί !.. μ' ἐφόνευσες !.. *Α ! σὲ ἡγάπων ὁμως ἄχ ! πολὺ... πολὺ σ' ἡγάπησα !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἀποπεπλανημένος). ὦ, τὴν ἐφόνευσα !.. ἐγώ !.. ἐγώ !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Τοῦλάχιστον, ἔλθέ μαζί μου.. ἔλα !..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Γονυκλινῆς πλησίον τῆς ἀψύχου σχεδόν, φιλῶν αὐτὴν και' ὀδυρόμενος). *Α! ναί, θὰ ἔλθω... ἄθλιας ἐγώ !.. τὴν ἐφόνευσα !.. Δολορέζ, ἀγάπη μου !.. *Α! Θεέ μου, Θεέ μου. Θεέ μου !..

ΔΟΛΟΡΕΖ.—Ἐλθέ !.. ἔλθέ !..

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Ἐγειρόμενος). Περιμενέ με !.. ἔρχομαι !.. (Τρέχων εἰς τὸ παραθύρον χωρὶς ν' ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα του ἐπ' αὐτῆς και' φωνάζων ὀρθιος ἐπὶ τοῦ στηρίγματος τοῦ παραθύρου). Δήμει !.. (Θόρυβος). Τόπον εἰς τὴν πυράν σου, δήμει !.. σοῦ λείπει εἰς ἀκόμη !. Εἰς τὴν πυράν σου τόπον !.. δι' ἐμέ !

ΔΟΛΟΡΕΖ.—(Ἐμμανεγειρομένη). *Α !

ΚΑΡΟΛΟΣ.—(Πρὸς αὐτὴν ἐρωτικῶς). Θὰ ἔλθω, βλέπεις !.. Ἐφθασα ! (Πηδᾷ ἀπὸ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν πλατεῖαν. Ἡ Δολορέζ ὑπεγείρεται. Τυμπανοκρουοῖα. Βάλλει κροαγγὴν και' καταπίπτει νεκρά).

ΤΕΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΓΕΩΡ. Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΛΟΝΔΡΑΙ - 42 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

1. 'Ο Γέρω-Μαρτέν (Κορμόν καὶ Γκρονζέ) Δράμα. Πράξεις 3.	Δρ. 1.20
2. Τόγκα (Victorien Sardou) Δράμα. Πράξεις 3.	» 1.—
3. Οἱ Βοικόλακες (Ένρικ Ίφεν). Δράμα. Πράξεις 3.	» 1.—
4. 'Η Λύρα τοῦ Γέρω-Νικόλα (Δ. Κόκκου). Κωμειδύλλιον. Πράξεις 3.	» —.80
5. 'Ο μακαρίτης Τουπινίλ (Bisson) Κωμωδία. Διασκευή Ν. Λάσκαρη.	» 1.—
6. 'Η Τιγὴ (H. Sudermann) Δράμα. Πράξεις 3. Μετάφρ. Χ. Ἀννίνου.	» 1.20
7. Πατρις : (V. Sardou) Δράμα. Πράξεις 5. Μετάφρ. I. Καμπούρογλου	» 1.20
8. 'Η Καραντίνα (Νικ. Λάσκαρη) Κωμωδία. Πράξεις 3.	» 1.20
9. Αἱ δύο Ὁρφαναὶ (D'Ennery) Δράμα. Πράξεις 5. Μετάφρ. Δ. Λαμπρου.	» 1.20
10. Κωμωδία (Νικ. Λάσκαρη) Ἀκόμη δὲν τὸν εἶδαμε.—Τὸ ακαίδαλον τοῦ δήμου Βουηρασίον—'Η Μαίρη παρηγορία (Μονόπρακτοι).	» 1.20
11. 'Ο Ἀλκίδης τῆς Θαλαμείας (Calderon) Δράμα. Πρ. 3. Μετ. Καμπούρογλου	» 1.—
12. 'Ο Ἀγαπητικὸς τῆς Βοσκοπούλας (Δημ. Κορομηλῆ). Εἰδύλ. Πράξ. 5.	» 1.20
13. Νὰ τὸ λέγε : (E. Labiche) Κωμωδία. Πράξεις 3. Μετάφρ. Ν. Λάσκαρη	» 1.—
14. Μονόλογοι—Καλαποθάκη—Δημητρακοπούλου—Δελιματρίνη—Λάσκαρη —Καλογεροπούλου—Κοτσιλοπούλου.	» —.80
15. Οἱ δύο Λοχία (B. Daubigny) Δράμα. Πράξεις 3.	» 1.20
16. 'Η Στριγγά (Ν. Ἀντωνοπούλου). Δραματικὸν εἰδύλλιον. Πράξεις 4.	» —.80
17. Οἱ Ἄτιμοι (G. Rovetta) Δράμα. Πράξεις 3. Μετάφρ. Χ. Ἀννίνου.	» —.80
18. 'Ο Καπετάν Γιακουμῆς (Δ. Κόκκου) Κωμειδύλλιον. Πράξεις 4.	» 1.—
19. 'Η Φαιδώρα (Vict. Sardou) Δράμα. Πράξεις 4.	» 1.20
20. 'Η Γκόλφω (Σπ. Περεσιάδου) Δράμα εἰδύλλιακόν. Πράξεις 5.	» 1.20
21. Μαλλιά Κονάρια (Νικ. Λάσκαρη) Κωμωδία. Πράξεις 3.	» 1.40
22. 'Ο Σταυρὸς (Ἰω. Νικολάρα) Δράμα. Πράξεις 3.	» —.60
23. 'Η Χαΐδω (Π. Μελισσιώτου) Δραματικὸν εἰδύλλιον. Πράξεις 3.	» —.80
24. 'Η θεία τοῦ Καρόλου (Th. Brandon) Κωμ. Πράξ. 3 Μετάφρ Ἀννίνου	» 1.—
25. 'Ο Γαυβρὸς μας (Λάσκαρη καὶ Γιαννουκάκη) Κωμωδία. Πράξεις 3.	» 1.20
26. Ντροπαλὸς ἐρωτευμένος (Καμπούρογλου καὶ Λάσκαρη) Κωμωδία.	» —.60
27. Σαμπινιὸλ χωρὶς νὰ θέλῃ (Desvallières) Κωμ. Πρ. 3. Μετ. Λάσκαρη	» 1.40
28. 'Η Μύδεια (Σουβορίν) Δράμα. Πράξεις 4. Μετάφρασις Κ. Κοκόλη.	» 1.20
29. 'Η Λαυπαδοδρομία (Π. Ἐρβιέ) Δράμα. Πράξ. 4. Μετάφρ. Βεργοπούλου	» 1.20
30. Ἐρωτὸς Ὀρίανθος (L. Bataillon) Μῦθος δραματικὸς. Μετ. Ἄγ. Γιαννοπούλου	» —.60
31. Τὸ σπίτι τῆς Κρίντας (Ένρικ Ίφεν) Δράμα. Πράξεις 3. Μετάφρ. Γιαννουκάκη	» 1.40
32. 'Ο Υἱὸς τῆς Νικίτης (V. Sarrailh) Δράμα. Πράξεις 4 μετὰ Προλόγου	» 1.20
33. Οἰμιοῦλα ἢ Γαλαξειδιό (Π. Μελισσιώτου) Δραμ. Εἰδύλ. Πρ. 3.	» —.80
34. Μάρκελλα (Πολ. Δημητρακοπούλου) Τραγωδία. Πράξεις 4.	» 1.20
35. Οἱ Ἰακωβίται (Fr. Corré) Δράμα. Πράξεις 5. Μετάφρ. Γ. Τσοκοπούλου	» 1.—
36. Νιξ ἔλεμιοῦνης (Ἰω. Βουλοδήμου) Δράμα. Πράξεις 3.	» 1.—
37. 'Ο Ράπτης τῶν Κρυφῶν (Feydeau) Κωμωδ. Πράξ. 3. Μετ. Γιαννουκάκη	» 1.20
38. Ἄφρον Ἐπιτομή (Π. Μελισσιώτου) Κωμωδία. Πράξεις 3.	» 1.20

ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΙΟΝ
ΓΕΩΡΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ